

АЛФ ЛОНЕ

СУТРА ПОЧИЊЕ
ДАНАС

7. ИЗДАЊЕ

Алф Лоне
СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Аутор:
Алф Лоне

Наслов оригинала: Tomorrow begins today

седмо издање

Превод:
Смарагда Стефановић

Лектура:
Ђурђица Гарвановић – Поробија

За издавача:
Саша Тодоран

Издаје:
»Препород« – Београд, 2020

Припрема и штампа:
»Euro dream« – Нова Пазова

Тираж: 400

ISBN: 978-86-423-0543-1

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд

159.947.3:297.13
177

ЛОНЕ, Алф, 1915-1993

Сутра почиње данас / Алф Лоне ; [превод Смарагда Стефановић]. - 7. изд. - Београд : Препород, 2020 (Нова Пазова : Euro Dream). - 152 стр. ; 20 cm

Prevedeno prema: Tomorrow begins today ; izv. stv. nasl.: Imorgen begunner idag. - Тираж 400.

ISBN 978-86-423-0543-1

а) Психологија успеха -- Религијски аспект б) Међуљудски односи
COBISS.SR-ID 283896588

САДРЖАЈ

Одсек први

Успех сутра – посебан напор данас	5
1. Према циљу	7
2. Истрајност се исплати	14
3. Овим путем у висине	20
4. Посебан подстрек	27

Одсек други

Свакодневни живот	35
5. Суочавање са животним фрустрацијама ...	37
6. Најбољи живот	44
7. Нико осим вас самих не може вас повредити	50
8. Смањење животног терета	57
9. Млади и стари	62

Одсек трећи

Више од живота	69
10. »Када је срце у реду«	71
11. Сада уживај оно што је најбоље	77
12. Улагање које ће постати велики добитак ..	83

Одсек четврти

Срећа за двоје	89
13. Припрема за брак	91
14. Секс пре брака?	98
15. Лако живљење	107

Одсек пети

Најважније	115
16. Стаза вере	117
17. Како до вечног живота?	125
18. Где је Бог када се појави зло?	133
19. Сустрет са живим Христом	139
20. Крај трагања	147

Први део

Успех сутра —
посебан напор
данас

1

Према циљу

Видео сам многе уништене људе – не од света већ од себе самих.«

Џефри Вин је дао ову изјаву приликом једног интервјуа. Као писац Вин је прошао врло тежак пут до успеха. Свој први литерарни покушај предао је писцу Сомерсету Мому на оцену. Пошто га је прочитао, чувени писац је рекао: »Ваш рукопис обећава. Дођите на наше сеоско игралиште да играте тенис са нама.«

Али када је Вин дошао, Мом га је поздравио овим речима: »Ви нисте дошли само да играте тенис. Очекујем да сваког јутра напишете 1000 речи. Тачно у 12,30 желим да почнем са читањем онога што сте написали. Ако није добро, нећете добити ручак. Не постоји и не одлучује оно што се назива инспирација. Само напоран рад је оно што вреди!«

Вин је учинио све што је било захтевано од њега и тако научио једну изузетну лекцију која је усмерила путем успеха његову будућу каријеру. Од тада сваки дан у коме није написао најмање 2000 речи пре ручка, сматрао је изгубљеним. Постао је врло плодан писац чији многобројни чланци објављени у новинама и 25 одлучних књига сведоче о његовој неуништивој марљивости. Две његове књиге убрајају се у бестселере, које су читаоци купили у више од 500.000 примерака.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Пре извесног времена прочитао сам чланак из пера једног занимљивог човека који је 25 година учио људе да успешно продају књиге од куће до куће. Стекао је многа занимљива искуства припремајући људе за ову врсту посла. Често је после разговора са неким будућим трговцем, помислио у себи: »Овај човек постаће изванредан трговац. Све чиме располаже доприноси његовом успеху – лепе је спољашњости, стекао је добре квалификације и зна да се лепо изражава.« Али много пута овакви људи изневерили су његова очекивања. Зашто? Нису знали да господаре својим жељама и осећањима.

Доживљавао је и сасвим супротна искуства. Човек који практично није имао никакве способности које би га уздигле као доброг трговца и коме је саветовао да пронађе неки други посао, постигао је велики успех. Писац чланка овако је уобличио свој закључак: »Ослањајући се на своје двадесет петогодишње искуство у овом послу, дошао сам до сазнања да је немогуће одредити ко ће бити а ко неће бити успешан. Све то зависи од личних способности човека који може да буде сопствени господар.

Када би ти био господар

На зиду у пријемном одељењу у једној великој фабрици постављен је занимљив натпис који овако гласи: »Када би ти био власник и када би дошао овде да радиш да ли би запослио себе?«

Идеја о томе да будеш сам себи господар није тако непозната и нова као што се чини. Отприлике пре 3000 година, цар Соломун, чувен по својој мудрости, написао је исти закључак и тако га сачувао од заборавља: »Бољи је спор на гнев него јунак, и господар од свога срца бољи је него онај који узме град.« (Приче 16,32)

Путници који путују по свету могу да запазе многобројне споменике подигнуте у част људима које су њихови сународници сматрали великим. Међу таквим људима налазе се познате војсковође – моћни генерали и адмирални. Међутим, у својој огромној мудрости Соло-

Према циљу

мун истиче да је самосавлађивање достојније поштовања и представља праву величину у односу на сваку другу победу. Мерено величинама људског искуства, заузеће града је знаменита победа. По божанским мерилима, имати контролу над самим собом – бити сам себи господар – је много веће достигнуће. Ова достигнућа нису намењена само одабранима. Она су надомак руке свакоме од нас! Свако је самом себи најбољи пријатељ – или непријатељ!

Једна стара нордијска легенда прича о неком човеку који је веровао да га гони неко зло биће које покушава да му загорча живот. То страшно биће разорило је кров његове куће, разбило прозоре и уништило башту. Убило му је стоку и покварило летину!

Овај човек то више није могао да издржи па је одлучио да се бори са чудовиштем. Отпочела је велика битка. Пали су на земљу и котрљали се околу. Исход је дуго био неизвестан. Најзад сакупивши сву своју снагу, човек је притиснуо чудовиште и чврсто га држао. Извукао је нож да убије непријатеља, али у том тренутку ветар је раздвојио облаке и сјајан зрак месечеве светлости обасјао је лице чудовишта. Човеку је застао дах. Лице је било његово!

Права величина

Пре много година једна учитељица замолила је свој разред да напише састав са темом Права величина. Међу ученицима налазила се и једна девојчица из сиромашне и необразоване породице. Учитељица није очекивала од ње неки изузетан састав. Међутим, оно што је девојчица написала тако је дубоко утицало на њу да је одлучила да овај напис пошаље новинама. Предмет је изазвао неуобичајено занимање. Новине из целе земље пренеле су све што је девојчица написала. Њено име људи су већ заборавили, нико га се више не сећа, али оно што је написала још увек звучи истинито. Ево једног извода:

»Човек не може достићи праву величину ако се мучи за њу. Можете је стећи када је не тражите. Лепо је има-

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

ти добру одећу. Она вам умногоме олакшава да пристојно делујете, али знак праве величине остварене у вашем животу показаће се онда када тако делујете иако одећа није тако добра како би то требало да буде. Родитељи моје маме, док је још била девојчица, имали су једну птичицу коју су звали Бил. Једнога дана птичица је сломила ногу. Мислили су да је треба убити, али следећег јутра нашли су је како пева ослоњена на своју неповређену ногу. То је права величина.

Једна жена опрала је рубље у коме је било много великих комада и обесила га на ужу. Уж се прекинуло и рубље је пало у прашину, али она није изговорила ниједну реч. Поново је све опрала, али овога пута рубље је прострла по читавој трави тако да није могло да падне. Те ноћи неки пас прљавим ногама претрчао је преко њега. Када је видела шта се догодило, она је села и казала: 'Зар није смешно што ништа није обишао?' То је права величина, али само они који су прали овако велико рубље могу да је препознају.«

Самосавлађивање има врло значајно место у животу. То је вредност која ствара разлику између вође и онога који се препушта стихији. Вођа је сваки човек који може да господари собом. Оно што је Соломун написао о господареву над самим собом, још увек важи и увек ће важити.

Створите прилике

Отварајући свечаност којом је обележио 25 ту годишњицу свог предузећа, један од најуспешнијих пословних људи рекао је: »Свим младим људима који су поставили високе циљеве у животу, поручио бих ово – Размислите о томе какав темељ желите да поставите у свом животу. Начините своје планове у складу са овим сазнањем и марљиво и одлучно радите. Имајте веру у будућност, али немојте седети и чекати прилике – сами их створите!«

Такав став подиже вредност животу вредним живљења. Само борба за вредније сутра представља једно од

Према циљу

великих животних задовољстава. То је можда важније од остварења постављеног циља.

Једном приликом у авиону који је летео од Осла до Лондона разговарао сам о овоме са својим сапутником из Шведске. У току разговора одрецитовао је један стих познате шведске песникиње Карин Буие који је био тако снажно исказан да сам морао да га запишем:

»У животу, свакако, постоји сврха и циљ, али сам пут је вредан борбе.«

Послушајте само старије док причају своја животна искуства. Можда су били успешни људи који су заузимали високе положаје, имали велики утицај, много власти и велика примања. Међутим, они о томе не воле да причају. Године у којима су постизали своје највеће успехе када су били на врхунцу нису истакнуте у њиховом сећању. Оно о чему они воле да причају су борбе које су водили у току година свога уздицања, године са владавања препрека биле су најбоље године њиховог живота. »Сам пут је вредан борбе.«

Наше најбоље године нису увек у далекој будућности. Када остваримо циљеве, многе борбе биће окончане. Време пуно изазова за нас је сада – сада док наши најсветлији снови још нису испуњени.

Није погрешно сновати о будућности. Готово све чиме се хвали наша цивилизација остварено је захваљујући некоме ко се усудио да снива, мисли и ради. Свако модерно откриће било је најпре идеја у уму неког човека. Каже се за Хенри Форда да му је глава била пуна тачкова. Није много времена прошло, а његови тачкови почели су да јуре целим светом!

Једног дана Џон Д. Рокфелер ушао је ненајављен у једну од својих канцеларија и изненадио књиговођу који је седео нагнут над својим књигама. »Подигните ноге са пода на сто!«, командовао је Рокфелер, »наслоните се на столицу и почните да сањате.«

Изненађен таквом наредбом која је потекла од његовог послодавца, књиговођа никако није могао да схвати што он у ствари смера. Али када је Рокфелер поно-

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

вио наређење, књиговођа је опрезно ставио ноге на сто, ослонио се на столицу и учтиво упитао: »О чему желите да сањарим?«

Рокфелер је кратко и јасно одговорио: »Сањарите о томе како ћете зарадити новац за Стандард ојл компани. Од сада то је Ваша дужност!«

Рокфелерове мисли биле су усмерене новцу и моћи. Међутим, постоје многе узвишеније вредности о којима заиста треба сањарити. Постоји још много великих задатака које треба извршити у овом свету. На сахрани свога брата, сенатор Едвард Кенеди цитирао је једну изјаву Џона Ф. Кенедија коју је изрекао неколико месеци пре своје смрти: Неки људи виде ствари као што јесу и питају се: Зашто? Ја сањам о стварима које нису никада постојале и кажем: Зашто не?«

У својој познатој књизи »Сан младих« Хју Блек пише: »Реци ми своје снове и ја ћу прочитати загонетку твог живота. Реци ми своје молитве и ја ћу ти рећи шта си добио. Реци ми шта тражиш и рећи ћу ти шта си. Не желим да знам шта поседујеш већ само твоје жеље. Не желим да знам шта имаш – задржи то – већ шта немаш и шта желиш да имаш. Не твоја достигнућа већ шта још ниси достигао и шта ће уследити после. Оно што долази у визијама дању и у сновима ноћу, о идеалу који си поставио преда се, вредностима које одобраваш као изванредне, за чиме чезнеш и чему си се предао целим срцем; то су мерила за човека.«

Све што видимо није ни приближно тако важно као оно што не видимо – вољу, храброст и карактер.

Не – може да буде позитивно

У току једног од првих дана на новом послу, једном младићу – ученику пословођа је понудио велику чашу пива. »Не, хвала Вам«, одговорио је младић. Овај одмерени одговор разљутио је пословођу. Одмах је љутито повикао: »Ми немамо никакве умерењаке на овом послу.«

»Док год сам ја овде, биће један«, одговорио је ученик.

Према циљу

И даље веома љут, пословођа је претио: »Слушај дечко, ти ћеш попити ово пиво унутра или споља!«

»Добро«, одговорио је дечак. »Можете поступити како Вам је драго. Данас сам дошао са чистом одећом и чистим карактером, можете ми упропастити одећу ако желите, али не можете ми искварити карактер.«

Постојање високог циља у личном животу и придржавање одређених мерила, може изменити сваког човека. Али да ли је то оно што највише вреди?

У Ослу постоји споменик који је постао чувен због тога што је на њему била уклесана само једна једина реч: НЕ. Овај натпис иако састављен од једне речи, чужа историју једног од највећих хероја Норвешке из времена другог светског рата, Лериса Санда. Окупаторски војници су га заробили и осумњичили за везу са покретом отпора. Затворили су га, сурово саслушавали и ужасно мучили. Али на сва њихова питања, његов једини одговор био је НЕ! На крају умро је од последица свирепог мучења. Ништа га није могло покренути да открије тајне и тако другима одузме слободу или живот.

Иако НЕ сматрамо негативним одговором, оно може да има позитивно значење. За нашег јунака његово НЕ било је израз његовог поверења у оно што је праведно и истинито, његове љубави према свом народу и земљи, његове верности идеалима.

Позитиван став према животу, према ономе што уздиже и изграђује не огледа се само у речи ДА. Слично значење добија и реч НЕ кад њоме изразимо своје одбијање свега онога што руши и уништава.

»Успех је дете храбрости«, рекао је Дизраели. Човек који сеже ка своме циљу мора да покаже много храбрости у доношењу одлука, заузимању ставова, па чак и у преузимању ризика ако то захтевају прилике. Онај ко не прихвати ризик не добија ништа!

2

Истрајност се исплати

3 а време кризе тридесетих година један незапослени политички карикатуриста трагајући за послом обратио се једном познатом листу. Брзо су га обавестили да листу није потребан карикатуриста. Није допустио да га негативан одговор обесхрабри, већ га је прихватио као изазов, као подстицај да уложи веће стваралачке напоре. Сео је, нацртао једну карикатуру и послао је уредништву овог листа.

Сваке седмице цртао је и истом уредништву слао по једну нову карикатуру. После педесет и две седмице и педесет и две карикатуре, од листа још није било никаквог одговора. Морао је да призна да је његова храброст почела помало да слаби. Међутим, ипак је одбио да се преда.

Нова карикатура приказивала је високу зграду без прозора и врата на првом спрату. Један човек очајнички је трчао око зграде вичући: »Сигурно постоји неки пут који води унутра!« Овога пута редакција је послала телеграм: »Дођите, постали сте наш члан. Ми смо се предали!«

Начело истрајности је исто толико старо колико и сама мудрост. У највећој Књизи која је икада дата људима, највећи Учитељ свих времена испричао је сличну причу. Апостол Лука овако је пренео Исусову причу: »У једноме граду беше један судија који се Бога не бо-

Истрајности се истрају

јаше и људи не стиђаше. А у ономе граду беше једна удовица и долажаше к њему говорећи: не дај ме мојему супарнику. И не хтеде задуго. А најпосле рече себи: ако се и не бојим Бога и људи не сраим, но будући да ми досађује ова удовица, одбранићу је, да ми једнако не долази и не досађује.« (Лука 18,2–5)

Велики Учитељ употребио је ову илустрацију у жељи да охрабри своје ученике да истрају у молитви и никада не одустану од борбе за узвишене циљеве. Свакодневни живот захтева извесну истрајност чак и од оних који желе да прођу лакшим животним путевима и брзо постигну свој циљ. Истрајност постаје важно начело које треба пажљиво неговати.

Говорећи бруцошима, ректор једног универзитета упутио им је овакав савет:

»Данас није лако бити млад, али никада то није ни било лако. Опасно је давати савете младима, али ако бих се усудио да то ипак учиним, мој први савет овако гласи: Имајте поверења у себе и будите верни ономе што је најбоље у вашој личности. Имајте на уму да ваш успех у животу зависи од вас самих. Други могу да вам помогну, али ви сте најважнији чинилац у свом животу.

Желим да нагласим ову важну истину о здравом самопоуздању и истрајности. Истичем ово зато што не верујем да се у свакодневним разговорима много говори о самопоуздању и храбрости младих људи. Када се суочите са нечим што је ново и непознато, природно је да доживите осећање несигурности и неизвесности. тада се вероватно питате: Да ли ћу бити у стању да испуним очекивања и захтеве који ми се постављају као одраслој особи?

У овоме желим да имам поверења у вас. Када погледам оне који су успели у животу, оне који су достигли највише положаје и уживају у успеху, запазио сам да већина њих не оставља утисак изузетно интелигентних или даровитих људи. Млади често немају добре закључке у овом погледу. Међутим, истина је друкчија – ови успешни људи обдарени су способношћу да марљиво и истрајно раде на остварењу задатака које су себи поставили.«

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Ово је охрабрујућа животна чињеница. Способности и таленти нису једини одлучујући чиниоци у напорима и жељи да се постигне успех. Човек који располаже »обичним« даровима, али је спреман да марљиво ради, стићи ће много даље од талентованог, али који своју даровитост потпуно не користи. Врло често се догађа да даровит човек не искористи своје таленте из чисте лености. Он није навикнут на напоре, и зато се задовољава оним што може лако добити.

Један старац који се обратио нашем разреду у време док сам још ишао у школу, оставио је на мене снажан утисак. Врло живо испричао нам је басну о пужу и зецу. Мимиком је успешно приказао супериоран положај зеца, правећи два дуга скока напред и гледајући са ниподаштавањем пужа који му је предложио да се утркују. Вешто имитирајући зеца приказао нам је његову охолост и самоувереност коју је показао према свом ривалу. Показао нам је како је зец седео па чак и спавао у време док је трка трајала.

Сада је старац био у улози пужа. Скупљао се, затим, истезао и исправљао имитирајући пужев спори ход. Затим је опет приказивао зеца који је зевао од досаде па чак и спавао.

Опет је постао пуж. Приказивао је како је постојано центиметар по центиметар напредовао све док на крају није прешао црту на циљу и постао победник док је зец још увек спавао! После толико времена извођења овог старца још увек је живео у мојој свести. У току многих година свога живота видео сам на делу ову поуку у животу како младих, тако и старијих људи. Талентовани људи пропуштају велике прилике зато што се нису трудили и нису желели да уложе потребан напор. Ипак, били су веома изненађени када су их мање талентовани али вредни људи превазишли.

Када треба копати дубље

Један младић зарадио је повећи Џепарац бавећи се уређењем травњака. Отац овога младића желео је да

Испрајноси се испилаиши

уозна пословни метод свога сина: »Зашто чекаш да људи почну да косе, па да их тек онда питаш да ли желе да ти то урадиш?«

»Научио сам да се превише не журим«, одговорио је син. »Већи део својих послова добио сам од људи који су сами започели тај посао, али када се отприлике нађу на половини пута, спремни су да одустану!«

Тренутак када се посао чини најтежим обично наступа онда када је успех најближи. Можда сте читали о богатим налазиштима дијаманта која су постојала пре сто година. Надајући се да ће се брзо обогатити, многи су долазили у те крајеве да окушају своју срећу. Обележавали су кочевима своје парцеле и почињали копање. Многи од оних који су раније дошли изненада су постали веома богати. У почетку је копање било лако и лако је било пронаћи драго камење, али после извесног времена већи део ових површинских слојева био је потпуно искоришћен. Испод овог слоја налазила се тешка, мокра иловача која је одолевала чак и најјачим ударцима снажних руку и челичних сечива. Мало је било оних који су покушали да пробију овај наизглед непробојни слој. Један за другим људи су напуштали своја поља или су их јефтино продавали ономе који је, према њиховом мишљењу, био толико неискусан у том послу па се одлучивао да их купи. Ускоро се раширила вест да су дијамантска поља исцрпљена.

Барнет Барнато имао је малу радњу у близини дијамантских поља. Прилично касно одлучио је да купи једну парцелу на којој су раније били пронађени драгуљи. Посао у радњи веома је опао зато што су се људи пакovali и напуштали поља. Одлучио је да купи нешто земље која се врло јефтино распродавала. Једнога дана, док је покушавао да копа тврду иловачу, осетио је да га неко посматра. Био је то странац који је дошао из Енглеске у нади да ће у топлијем поднебљу повратити здравље. Странац је већ два дана посматрао Барнату заузетог истраживачким радом. Убрзо купио је и он мало земље и почео да ради. Тако су Барнет Барнато и

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Сесил Родес постали сопственици најбогатијих налазишта дијаманта на свету. Удружили су снаге и основали предузеће које и данас ради.

У говору студентима један ректор универзитета сажео је искуство ова два човека на следећи начин: »Када копање постаје тешко, већина људи тражи разлог да га напусти. Међутим, управо је то време када мудар човек почиње да копа много ревносније и са већом снагом него икада раније!«

Савладане препреке

Један инжењер који је волео да каже да сваки посао који прихватимо треба да радимо добро, посетио је душевну болницу. Ходајући по болничком кругу дошао је до једног болесника који је тестером секао парче дрвета. Посматрао га је неколико минута и закључио да болесник уопште не напредује. Када је пришао ближе, открио је да је човек користио тестеру чији су зупци били окренути нагоре.

»Зашто тако држите тестеру?« упитао је инжењер. »То је просто«, насмешио се болесник. »Покушао сам и другачије, али овако, са зупцима окренутим навише много је лакше провлачити тестеру.«

Река на свом путу ка океану увек бира пут на коме наилази на најмањи отпор. Због тога прави безбројне окуке и тако стварну удаљеност чини много већом.

Слично пролазе сви они који покушавају да пронађу најлакши пут кроз животне дужности, јер на крају ипак прођу дужим и тежим путем. Међутим, уз свесрдан напор може се пронаћи пут чак и кроз највеће тешкоће.

Овај дух одлучности показала је у свом животу Данкиња Лис Хартел. Пре неколико година она је добила једно од најпожељнијих признања – сребрну медаљу на Олимпијским играма.

Седам година пре тога оболела је од дечје парализе. У борби против те болести издржала је многе терапије и дуго боравила у болници. Пошто није могла да хода, муж ју је преносио са места на место. Али, упркос сво-

Испрајности се исплаши

јим патњама и беспомоћности, никада није изгубила храброст. Ревносно је сарађивала са својим лекарима, а са сваким кораком који је начинила осећала је да јој се снага повећава. Одлучила је да своје циљеве све више поставља.

Ускоро је заменила своја инвалидска колица штакама, а штаке штапом. Њено раније занимање за коње повратило се и упркос противљењу своје породице, поново се нашла у седлу. У прво време морали су је носити и стављати на коња, али када се нашла у седлу постајала је сигурна и чврста. Упорно је вежбала одлучна да то обави много боље него што је чинила раније, пре своје болести. Пре него што се разболела два пута је победила на коњичком шампионату Данске.

На олимпијским играма учествовала је као једина жена у тој категорији и освојила сребрну медаљу после борбе са најбољим јахачима на свету. »То је велико охрабрење за све хендикепиране«, рекао је њен лекар. »Њу није само јахање оснажило, већ и њена одлучност да савлада своју болест. Искористила је сва средства и повољне прилике у жељи да постигне свој циљ. Постала је инспирација свима, јер је доказала истинитост своје личне девизе: »Можете постићи све, ако у то верујете.«

Један пријатељ рекао ми је ову истину: »Брини и залож се за оно што желиш, па ћеш то највероватније и остварити.« Иако ово може пренаглашено да звучи, постоји у томе и једно зрнце истине. Ако жарко желите нешто, учинићете све што је у вашој моћи да то и остварите. Тада никакве препреке не могу да вас зауставе. Наполеон III хвалио је овако своје војнике лорду Палмерстону: »Наши војници су најхрабрији на свету.« Палмерстон је одговорио: »Наши нису најхрабрији, али су храбри мало дуже!«

То је закључак који има своју вредност. Човек који не одустаје, већ се бави својим задатком мало више него што то многи чине – има сјајну будућност.

3

Овим путем у висине

Фармери из области Бер Ривери у Новој Шкотској у којој успева једна од најбољих врста трешања на свету, имају један несвакидашњи обичај. За време бербе трешања, за одређену цену фармер »даје у закуп« једно дрво за сат или чак за цео дан. Чим закупач плати, дрво је »његово« и он може слободно да бере. Све трешње које убере за то одређено време припадају закупцу, јер се закуп не мери по количини већ по времену. Када време истекне, дрво се предаје следећем »закупцу«. У оквиру оваквог система онај ко обере највише трешања за најкраће време, добија највише за новац који је уложио.

Један берач издвајао се од свих осталих. Он је увек набрао највише са стабала која је узео »у закуп«. »Како то успевате?«, питали су га. »То је просто«, насмејао се, »ја само не берем са доњих грана.«

Пошто се са доњих грана најлакше бере већина берача почиње од њиховог рода. Усредсређени на брање плодова са ових грана, заборављају богати род који се налази на вишим гранама!

Тако је и у животу. Не исплати се тежити ономе што се може лако досегнути. Овакав став захтева много рада и поставља многе захтеве човеку који гледа унапред и поставља циљеве који су више од циљева многих. По-

Овим иђућем у висине

требно је много храбрости и напора да се идеја претвори у акцију или стварну вредност. Онима који су спремни да се ухвате укоштац са тежим задацима неће бити лако, али постићи ће резултате.

Често размишљамо као она лисица из басне која је закључила да је слатко грожђе које није могла досегнути вероватно врло кисело и да се не вреди заузимати око њега. Међутим, победници су тежак задатак схватили као изазов, уложили посебан напор и освојили награду. Познати писац Елен Вајт овако пише.

»Опречне околности треба савладати чврстом одлуком. Једна уклоњена препрека даће вам боље искуство и храброст да истрајете у напредовању. Пођите у сигурном правцу и извршите промену – поуздано и промишљено. Тада ће околности бити ваши помоћници, а не ваше препреке. Отпочните. Храст се налази у жиру.«

Да ли сте икада озбиљно размишљали о последњој реченици из овог навода: »Храст се налази у жиру«? Ако нисте, размислите о њој! Пре више од 100 година Лајмен Абот писао је о способностима које успаване леже у свакоме човеку. У своје размишљање вешто је уградио слику из природе:

»Убрао сам жир и принео га уву; и ево шта ми је рекао: 'Ускоро ће птице доћи и саградити гнездо на мени. Ускоро ћу животиње заклањати од сунца. Ускоро ћу грејати домове. Ускоро ћу постати заклон од невремена онима који дођу под мој кров. Ускоро ћу постати чврст део неког великог брода и бура ће узалудно ударати у мене, док будем носио људе великим морима.'

'О, луди мали жире, хоћеш ли ти заиста све то постати?', упитао сам. Жир је одговорио: 'Да, јер то желимо Бог и ја'.«

Она је зарађивала више

Пре извесног времена моја супруга и ја ушли смо у једну велику радњу да купимо лампу. Девојка која нас је услуживала била је врло пријатна и услужна. Била је пристојно одевена, имала је лепу фризуру, а нокти су јој

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

били брижљиво уређени. Осмех јој је био природан, а понашање одмерено.

Тога дана радња је била дуже отворена него обично и продавци су радили по сменама. Док нас је услуживала девојка је изненада погледала свој сат који је показивао крај радног времена. Брзо је спустила лампу и позвала другу девојку да доврши продају. Упркос чињеници да је била усред посла, брзо је ишчезла са неким пријатељицама. Није желела да учини више од оног минимума који је послодавац очекивао од ње.

Две сестре биле су запослене као секретарице једног великог предузећа. Пошто није било велике разлике у њиховом узрасту, само једна година, заједно су похађале исту економску школу у којој су имале добре оцене. Њихови родитељи отворили су перионицу и због посла дуго нису имали ни годишњи одмор. Желели су да својим девојчицама пруже што боље образовање.

У почетку обе девојке примале су исту плату. После извесног времена Марија, млађа девојка, примила је повишицу. Када је примила и другу повишицу, њихов отац је посетио предузеће у жељи да открије узрок који је проузроковао ову разлику.

Упутио се њиховом шефу и затражио објашњење за овај поступак који је управо начинила.

»Показаћу Вам«, одговорио је шеф. Узео је слушалицу и притиснуо дугме. У канцеларију је ушла Хелена, старија девојка.

»Молим Вас закажите састанак са шефовима наших одељења за сутра ујутро у сали за одборе«, замолио је, »и обавестите ме када то будете завршили.«

За отприлике петнаест минута девојка се вратила. »Жао ми је, али у сали за одборе сутра ујутро треба да се одржи други састанак, па тако нисам ништа могла да учиним.«

»Хвала Вам, то би било све«, одговорио је шеф и притиснуо друго дугме. Овога пута појавила се Марија.

»Добро јутро«, љубазно је поздравила девојка и наставила, »чиме могу да Вас услужим?«

Овим иштем у висине

»Молим Вас закажите састанак са шефовима наших одељења за сутра ујутро у сали за одборе и обавестите ме када то завршите.«

Пола сата касније Марија се вратила. »Састанак је заказан за 9,30 сутра пре подне у сали за одборе. Разговарала сам са свим шефовима одељења и сваки ми је обећао да ће присуствовати. Да ли бисте желели да откуцам и умножим дневни ред за овај састанак? Ако желите могу да припремим и циркулар са објашњењем о новој процедури у маркетингу за сваког шефа нашег одељења.«

»Хвала Вам, Марија. Изволите преглед дневног реда. Али, пре него што одете, реците ми, да ли је у сали за одборе већ био заказан неки други састанак?«

»Да, један је био заведен у књизи, међутим када сам проверила, утврдила сам да је био поништен, али је неко заборавио да га избрише из књиге.«

»Хвала Вам на помоћи, Марија.«

Када је изашла, шеф се окренуо оцу, али није морао да му каже ни једну реч..Уместо њега проговорио је отац.

»Много Вам хвала. Сада разумем.«

Први корак према врху

Иза сваког врха обично стоји други много виши. Али свако не жели да се пење. Многи пронађу неку чврсту стену и ту се сместе. У сваком предузећу које напредује, пут увек води напред и навише. Први знак заустављања појављује се онда када се неко задовољи постојећим стањем и не покуша да ишта промени или учини нешто друго.

Нема ничег рђавог у гајењу здравог поштовања нечије способности. Међутим, чак иако неко има способности да заузме виши положај, али не користи целокупни таленат и снаге за извршење постављених задатака, такав може да уништи све своје шансе да добије признање и награду.

»Између велике ствари коју не можемо учинити и оне мале коју нећемо да учинимо, скрива се опасност да ништа не учинимо!«

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Већина људи мисли да постоји огромна разлика у способности и талентима између некога ко се бави обичним пословима и онога који је достигао врхунац. У сваком случају то није увек истина. Урадити само мало боље од просека у животу је довољно да се неко истакне. Људи не постижу успех само тиме што су **двоструко** интелигентнији или **двоструко** способнији од других. Ако човек успе да дода само мало више ономе што већ има, то га може довести на прво место.

У једном интервјуу са директором једног великог грађевинског предузећа, новинар је упитао: »Чуо сам да сте почели као зидар. Како сте кренули према врху?« Директор је језгровито одговорио: »Желео сам да будем **добар** зидар!«

Овај одговор садржи основну истину. Морамо отпочети тамо где се налазимо и покушати да најбоље искористимо своје постојеће околности. Вероватно сте чули за индијску легенду о малом жутом цвету који се расцветао у једној башти. Он цвета само једну сезону и тада увене.

Када је један посетилац ушао у ову башту, читамо у причи, са свих страна слушао је само жалбе. Манго је рекао да би радије био кокосова палма. Зашто? Зато што је све дрво палме корисно – плод, лишће, гране и дебло.

Међутим, кокосова палма завидела је мангу, зато што се његов плод за скупе новце извозио из Индије. Све биљке биле су љубоморне једне на другу, свака од њих мислила је да је друга биљка дала већи допринос и добила више.

Око посетиоца који је слушао само жалбе зауставило се на једном малом жутом цвету који је радосно цветао у свом углу. Сагнуо се и упитао га: »Зашто се и ти не жалиш као остали?«

Цвет је одговорио: »Посматрао сам кокосову палму и завидео јој на лишћу које се лелујало на ветру. Пожеleo сам да доносим дивне, сочне плодове као манго. Али тада сам помислио, да је Бог желео да будем као

Овим иђушем у висине

кокосова палма или манго, Он би могао то и да учини. Желео је да будем мали жути цвет, па зато желим да будем најбољи мали жути цвет који је икада постојао!»

Из скромних извора

Ако негујемо став малог жутог цвета, онда ћемо бити спремни да учимо – из искуства, из књига и од других људи. Само леђивци и надмени мисле да све знају. У животу увек можемо нешто да научимо чак и од најједноставнијих људи.

Једног дана велики камион заглавио се испод врло ниског надвожњака. Сав саобраћај је застао док је возач покушавао да се врати натраг или прође испод моста. Саобраћајна полиција и многи искусни људи покушавали су да реше овај проблем. Али, што су се више трудили да покрену камион, то се он све више заглављивао. Најзад су одлучили да одсеку горњи део возила. Отишли су по потребан алат.

Док се све ово збивало, један мали дечак стајао је у близини и покушавао да нешто каже људима. Али они су га само одгурнули у страну, а један му је строго рекао да се склони с пута. У последњем, скоро очајничком покушају повикао је колико га грло носи: »Хеј, зашто не испустите ваздух из гума?«

»Људи су застали, погледали према врху камиона, а онда доле према огромним гумама. Тај предлог би се можда могао претворити у решење! И то је заиста и било решење! Неколико минута касније камион је био ослобођен, а пут постао проходан. Ко је решио проблем? Људи са искуством? Не, то је учинио мали дечак који се није усетео да учини нешто на други, сасвим супротан начин.

Софа убија

Данас није увек препоручљиво споменути већи учинак и марљивији рад. На многим радним местима особа која покушава да створи нешто ново, што ће уштедети време, може да западне у неприлике. Међутим, такви људи не би требало да посустану, већ да остану упорни

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

и нађу неко друго радно место на коме би у потпуности могли искористити своје дарове.

Неки су против повећане активности зато што сматрају да ће тиме оштетити своје здравље. Они кажу да је живот такав какав јесте већ довољно пун активности. Њихова животна филозофија састоји се у томе да све олако приме и искористе сваку прилику за одмор. Др Оле Брок, познати европски медицински стручњак, овако је писао размишљајући о оваквом животном ставу: »Софа је захтевала више живота него спортска игралишта, административне бриге и друштвени састанци.« Завршни параграф његовог блиставог чланка о здрављу садржи овај добар савет:

»Могућности да се живот схвати олако веома су велике – заиста веома велике. Међутим, ако изаберете овај пут онда ризикујете да доспете у лекарску ординацију са главобољом, боловима у леђима, нервозом или другим проблемима. Немати животни циљ који сасвим обузима, веома тешко пада телу. Потпуно неискоришћавање човекових талената и способности изазива фрустрације и растресеност ума. Међутим, ако је неко обузет животним циљем и даје више него што се од њега очекује, у таквој се ствари дубоко осећање животног смисла и садржајности. То доноси већи мир и задовољство у животу. Истина је, такав човек запада у опасност да се понекад умори, али одмор тада неће представљати никакав проблем. Он нема времена да се брине да ли дише, хода или лежи правилно. Чак иако то не чини правилно, он неће бити забринут због тога и за сваку ситуацију неће одмах тражити помоћ стручњака.«

Пишући писмо својој оцу из првих борбених редова, један војник, један млади дечак, исказао је мисао која садржи много мудрости. Између осталог написао је и ову реченицу: »Надам се да живите пуним животом!«

Живети пуним животом! То можемо постићи једино ако тежимо вишим циљевима док истовремено у потпуности користимо све прилике у тренутним околностима.

4

Посебан подстрек

Густав Раск ишчезао је са једне фарме у Шведској, на којој је живео са својим родитељима. Иако је била покренута велика потрага за њим, није било ни трага ни гласа. Пролазиле су године, али родитељи никада нису примили ниједно писмо или неки други знак који би потврдио да је жив. Од тог догађаја прошло је 26 година. Родитељи су закорачили у 76. годину, одавно лишени наде да ће поново видети свога сина.

Међутим, тада се изненада нешто догодило што је потпуно изменило ово стање. Неки новинар из Стокхолма случајно је наишао на обавештење да неки човек по имену Густав Раск живи у једном градском пансиону. Име је било мало друкчије написано од имена човека који је давно нестао, али репортер је помислио да то ипак може бити човек који је пре много година нестао. Исте вечери када је то дознао, латио се посла да нађе тог човека. Кад је добио адресу било је више од 22 сата, и зато му нису допустили да разговара са човеком који је носио презиме Раск. Међутим, новинар није прекинуо посао па је успео да пронађе податак да је овај човек рођен 6. јуна 1901. године и да је његово пуно име Густав Еинар Раск.

У тако позним сатима новинар није могао да успостави телефонску везу са општином у којој су живели

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Јохан и Јохана Раск, који би му помогли да провери датум рођења и пуно име овог занимљивог човека. У оваквој ситуацији већина људи дигла би руке од свега. Можда он чак и није тај изгубљени син, већ само човек који има слично име.

Али, овај новинар није се лако предавао. Желео је да прикупи што више података о овом случају пре него што било ко дозна нешто више о томе. Зато је одмах кренуо према фарми. Стигао је у један сат после поноћи. Стари брачни пар спавао је тврдим сном. Новинару то није сметало. Скроман дом ускоро се испунио радосту и узбуђењем – датум рођења и име са другим подацима о њиховом изгубљеном сину потпуно су се поклопили. Срећни родитељи састали су се са својим сином.

Зато што је репортер био спреман да учини посебан напор, резултат није изостао. У малој сељачкој кући најзад је завладала радост. Следећег дана ова дирљива људска историја појавила се на насловној страни највећег шведског листа, доступна сваком становнику ове земље.

Достигнуће овог новинара подсећа ме на тркача који је увек добијао трке на 200 метара. Када су хтели да сазнају за тајну његових успеха кратко је одговорио: »То је једноставно. Првих 180 м трчим најбрже што могу. После тога, последњих 20 метара трчим мало брже!«

Тај посебан подстрек чини разлику. Већина људи задовољава се средњим напором. Зато су већ прве препреке за њих толико непрелазне да су спремни да одустану.

У сваком послу, у свакој фабрици и свакој установи увек постоје послови који се морају урадити а који нису поверени некој одређеној особи. Већина људи занемарује ове прилике и усредсређују се само на оно што морају да изврше. То су просечни људи.

Две врсте људи неће никада доспети високо. Први су они који не могу да ураде оно што се очекује од њих. Други су они који ураде само оно што им се каже.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Јохан и Јохана Раск, који би му помогли да провери датум рођења и пуно име овог занимљивог човека. У оваквој ситуацији већина људи дигла би руке од свега. Можда он чак и није тај изгубљени син, већ само човек који има слично име.

Али, овај новинар није се лако предавао. Желео је да прикупи што више података о овом случају пре него што било ко дозна нешто више о томе. Зато је одмах кренуо према фарми. Стигао је у један сат после поноћи. Стари брачни пар спавао је тврдим сном. Новинару то није сметало. Скроман дом ускоро се испунио радосћу и узбуђењем – датум рођења и име са другим подацима о њиховом изгубљеном сину потпуно су се поклопили. Срећни родитељи састали су се са својим сином.

Зато што је репортер био спреман да учини посебан напор, резултат није изостао. У малој сељачкој кући најзад је завладала радост. Следећег дана ова дирљива људска историја појавила се на насловној страни највећег шведског листа, доступна сваком становнику ове земље.

Достигнуће овог новинара подсећа ме на тркача који је увек добијао трке на 200 метара. Када су хтели да сазнају за тајну његових успеха кратко је одговорио: »То је једноставно. Првих 180 м трчим најбрже што могу. После тога, последњих 20 метара трчим мало брже!«

Тај посебан подстрек чини разлику. Већина људи задовољава се средњим напором. Зато су већ прве препреке за њих толико непрелазне да су спремни да одустану.

У сваком послу, у свакој фабрици и свакој установи увек постоје послови који се морају урадити а који нису поверени некој одређеној особи. Већина људи занемарује ове прилике и усредсређују се само на оно што морају да изврше. То су просечни људи.

Две врсте људи неће никада доспети високо. Први су они који не могу да ураде оно што се очекује од њих.

28 Други су они који ураде само оно што им се каже.

Посебан подстрек

То није случај са човеком прегаоцем. Он чини оно што се очекује од њега. Он је спреман да оде један корак даље. Он жели да зна шта све треба урадити и то не сматра само као изазов, већ као прилику да нешто више научи.

Од два човека са приближно истим способностима и интелигенцијом, један има »самопокретач« у себи и тај постиже успех. Често се догађа да човек који полетно и радосно започне свој задатак има већи успех од многих талентованих којима недостаје унутрашњи »покретач« и подстрек.

Један човек желео је да простор испред своје куће ослободи од песка и блата које је ту нанела поплава. Једини алат којим је располагао била су колица и лопата, а поред тога није био ни јак ни млад. Све то посматрао је његов сусед. После извесног времена изашао је и упитао: »Зар не сматрате да је то превише за вас?«

»Да«, одговорио је човек и наставио да ради.

»Зашто сте се онда латили тако великог посла кад знате да га не можете обавити.«

»Управо сам Вам рекао да је то велики посао за мене, али нећу дозволити да га не обавим, јер би то уништило моје достојанство. Неће ми бити лако, али нећу допустити да ми гомила песка и блата стално прича о мојој немоћи.«

Наставио је да обавља посао који је заиста био превелики за њега, устрајао је и ускоро је простор испред његове куће био ослобођен наноса.

Тешко је завршити неки посао, али понекад је много теже започети га!

Нове идеје

Нове идеје нису увек рђаве. Али оне нису увек ни добре. У већини случајева оне су ипак вредне истраживања пре доношења коначног суда.

Дивио сам се старом фармеру који је признао да још увек постоји нешто што може да научи о ратарству и зато је нешто и учинио. То се догодило овако.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Он је био најбољи фармер у целој покрајини. Његова стока и производи увек су добијали прву награду на сајмовима. Сви ратари из целе покрајине долазили су к њему по савет кад год су имали неки проблем са стоком или усевима. Његова реч имала је већу тежину за његове суседе него реч свих пољопривредних стручњака који су писали чланке за новине и часописе.

Можете замислити, какав је шок доживео када је његов син одлучио да на увиверзитету студира пољоприведу. »Не можеш научити из књига како да обрађујеш земљу!«, ругао се стари фармер. Али пошто је његов син упорно захтевао, ипак је попустио.

Када је завршио студије, син се вратио кући. Фармер је тада поделио велику њиву на западној страни свога имања: »Сваки од нас гајиће кукуруз на својој половини, а ово је део твоје њиве. Показаћу ти нешто што они твоји професори не знају о обрађивању земље!«

Како је кукуруз растао искусни фармер је све више примећивао разлику између синовљевог и свога кукуруза. А када је кукуруз био обран и принос измерен, синовљева берба била је много тежа.

За време вечере отац је био неуобичајено ћутљив. Када је следећег јутра дошао на доручак, сви су застали – био је у свом најбољем оделу и са кофером у руци.

»Оче, куда си се упутио?« упитала је узбуђена жена.

Развеселењ њеном забринутошћу, фармер је одговорио, светлуцајући очима: »Мајко, идем на пољопривредни факултет. Син може да води имање док ја будем одсутан. Сматрам да они момци на универзитету ипак могу да ме добро поуче о ратарству!«

То није било лако признање за једног искусног и успешног фармера. Међутим, није био превише поносан да призна да је погрешно нити превише сигуран у оно што зна да не би учио од оних који су више знали. Иако је био фармер који је постигао многе рекорде и остварио многе обилате жетве, желео је још више да напредује.

Следити лична убеђења

Др Соломон Еш, познати професор, вршио је неке огледе са циљем да утврди какве ће успехе постићи млади људи ако следе своје лично мишљење, иако се они који их окружују не слажи са тим. Припремио је мноштво картица са једном хоризонталном линијом. Затим је начинио истоветне картице са три линије различитих дужина, али једна је била исте дужине као и линија на првој картици. Разлика у дужини те три линије била је веома упадљива, тако да је свако могао лако да уочи која се од ове три линије слаже са оном једном на другој картици.

Др Еш одабрао је осам студената да учествују у тесту. Рекао им је да када буду питани одаберу погрешну линију. Тада је групи додат и девети студент. Он није знао да су се сви остали споразумели да одаберу погрешну линију. То је овог студента довело у неравноправан положај – један против осам.

Резултат је био изненађујући: три четвртине студената обухваћених тестом сагласили су се са погрешним одговорима других студената. Када су упитани зашто су се сложили са нетачним одговорима, углавном су увек одговарали да нису хтели да се разликују од групе.

Француски природњак, Жан Анри Фабр извршио је један оглед који приказује људске склоности и облике понашања.

Када се креће са једног места на друго, једна врста гусеница увек се креће само у групи. Једна је вођа пута, а остале иду за њом, поређане једна за другом. Једном приликом Фабр је запазио такву сеобу у близини једне саксије у својој башти. Узео је још неке од ових гусеница, постројио их у круг око саксије и одлучио да пажљиво прати шта ће се догодити.

Гусенице су наставиле да се крећу околу, свака је следила ону испред себе. Чиниле су то готово недељу дана и Фабре је израчунао да су оне тако прешле готово једну миљу! Тада је прекинуо то бесмислено кружно кретање.

Посебан подсирек

Пре много година у листу Фајненшел Тајмс појавио се један велики оглас. На јединствен начин лист је оглашавао фузионисање велике и моћне Берклејз Бенк са много мањом и углавном непознатом Мартинс Бенк. Иза дивно изречене духовности крије се важна поука о учењу које људи остварују један од другог:

Неки орао, изашао је у шетњу, дошао је до једног бистрог потока. Поред њега је стајао скакавац – дебео и весео.

– Диван дан, рече скакавац и у луку скочи иза једног камена.

– Заиста, одговори орао.

– Ово је диван део света, рече скакавац.

– Морам признати да га не знам тако добро, одговори орао. Ни пола тако добро као ти. Веома сте паметни, ви скакавци.

– О, заиста, опрезно је одговорио скакавац. Можда бисмо се могли здружити – ја са својим познавањем околине, а ти са својим дивним перјем...

– То сам управо и мислио, рече орао и приближи се за један корак.

– Али не било какво здружавање, примети скакавац. Запазио сам како се црви здружују са чворком сваки дан у време доручка.

– Глупости, рече орао, зар ме држиш за неразумног? Шта могу добити тиме што ћу те појести?

– Па, увређено се огласио скакавац. Усуђујем се да кажем да сам веома укусан.

– Свашта причаш, рече орао. Ако те поједем, тебе више неће бити, зар не?

– То је тачно.

– Али ако се здружимо, ти би могао, да ми кажеш све о овом чаробном потоку који ти тако добро познајеш.

Скакавац је скоро изашао из свог кровишта.

– Могао бих да те поведем на свакојака места, ја много путујем, наставио је орао.

– Хоћеш ли ме повести да високо летим?

– Често.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

– И упознати ме са неким твојим великим пријатељи-
ма?

– То ће ми заиста бити задовољство.

Обојица су застала.

– А ја бих могао да те научим да скачеш!, радосно ре-
че скакавац.

– Тиме стварно никада нисам овладао, одговори орао.
Сумњам да ћу то икада успети, али волео бих да поку-
шам.

И отишли су да утврде и изврше формалности.

Тако су велика и мала банка Берклејз и Мартинс од-
лучиле да уједине своје снаге.«

Спремност да се покуша, да дамо оно што је најбоље
у нама и следимо своја лична убеђења, можда је тешко
остварити, али они доприносе срећнијем и успешнијем
животу.

СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ

5

Суочавање са животним фрустрацијама

Једног дана неки возач аутобуса у Њујорку засићен проблемима у дому и на послу, узео је аутобус и одвезао се на сунчане обале Флориде. Ту је камповао у аутобусу и уживао у тропским водама.

Када су га пронашли и ухватили, десило се нешто необично. Штампач, радио и ТВ у својим извештајима о његовој крађи аутобуса били су му веома наклоњени. Када је возач најзад морао да уђе у аутобус и да га повезе према Њујорку, хиљаде људи стајало је дуж пута и поздрављало га као хероја!

Зашто су се овако понели према крађи?

Возач аутобуса у ствари учинио је оно о чему многи само у тајности сањају – побегао је од својих проблема!

Међутим, ништа се не постиже оваквим поступањем и ставом према тешкоћама. Тежина неког задатка треба да нас изазове, а не да нас уплаши.

Сви добро знамо библијски догађај у коме је учествовао див Голијат. Када би се појавио на бојишту, војници би се дали у бег не покушавајући ни да се боре. Али Давид, млади пастир, није побегао. Храбро се сусрео са Цином. Проста праћка и пет глатких каменова које је узео из потока било је све што му је било потребно да уништи Цина од кога је дрхтала читава војска. Према

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

томе, самим суочавањем са проблемима и хватањем укоштац са њима – наћи ћемо решења.

Свако од нас доживљава разочарења, тешкоће, поразе, па чак и несреће. Нико не може да утекне од њих. Зато и не би трбало да губимо превише времена бринући за то. Чињеница да се у животу сви морамо суочавати са фрустрацијама није ни близу тако значајна колико наш **став** према њима.

Бежање не помаже

Бежање од проблема често изгледа као најбољи начин за његово решење. Неки то покушавају окрећући се пићу. Људи су почели да примењују овај метод решења откако су открили да слатки сок може да ферментира. Привремено осећање среће коју изазива алкохол, пружа људима краткотрајно уверење да су побегли од својих невоља или да су постигли успех без проливања »крви, зноја, мукотрпног рада и суза«. Али преварна моћ алкохола не доноси прави мелем за болесне живце и повишени крвни притисак. Када »повољни« утицаји нестану, проблеми још увек остају, а вероватно су постали чак и много већи! Особа која стварно воли живот и жели да га што боље искористи, трудиће се да побољша своје способности, а не да их умањује или отупљује.

Широка употреба умирујућих средстава може да буде чак опаснија од употребе алкохола. Потребно је видети како многи жалосно храмљу кроз живот помажући се овим варљивим хемијским штакама, покушавајући да се боре у овом захукталом свету који захтева највећа достигнућа.

Сигурно је да постоји бољи начин! И он заиста постоји!

На првом месту, не треба да приступимо решавању проблема, ако нисмо кадри да се храбро суочимо са чињеницама или, што би било веома трагично и недостојно човека, да покушамо да побегнемо од стварности. Умањујући снагу разума, употребом отупљујућих дрога или алкохолних пића, чинимо да прилике постану још

Суочавање са животињним фрустрацијама

теже. Срушити животне препреке личним способностима је најбољи пут за излазак из тешкоћа. Када тако чинимо, чудићемо се и сами како тешкоће ишчезавају и бојазан нестаје. Догађаји из Мојсијевог живота илуструју ове чињенице.

Када је Мојсије открио Богу разлоге због којих се не усуђује да иде фараону, Бог је претворио његов штап у змију, а Мојсије је побегао од ње. Бог му је рекао да не бежи, већ да се врати и суочи са змијом. Он му је чак наложио да ухвати змију за реп! Када је Мојсије послушао Бога, редослед догађаја постао је веома занимљив. Када се окренуо и суочио са змијом, змија је почела да бежи.

Инструктори који уче људе да пилотирају примењују ово начело у својој настави. Ако неко од полазника у току наставе доживи неку незгоду и из ње изађе неповређен, њему одмах наређује да узме авион и поново полети. Тако будући пилот нема могућности да побегне од опасности или трајно остане у стању страха. Инструктор зна да страх губи много од своје моћи када му се разумно приступи.

Брига је као столица за љуљање

Човек је доспео у болницу због озбиљних озледа које је задобио у једном саобраћајном удесу. Бол је био јак и он је знао да ће дуго морати да трпи болове. Међутим, успевао је да сачува добро расположење. Неки посетилац желео је да зна колико дуго ће рањеник морати да остане у кревету.

»Само један дан сваки пут«, гласио је његов духовити одговор.

Један дан сваки пут!

Садашње прилике и околности не приморавају људе да чине очајничке подухвате. Савремени проблеми не сламају њихову храброст. Много чешиће то чини жалост због прошлости или страх од будућности. Вероватно сте чули причу о сату који је изненада стао. Када су га упитали зашто је то учинио, сат је одговорио да није могао да поднесе помисао да ће морати да куца у

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

току следећих 365 дана, укупно 31.536.000 секунди и зато је стао! Међутим, када су га подсетили да то значи сваки пут само један откуцај у секунди, скупио је храбост и поново почео да ради.

Нама је остављен само по један дан у седмици. Сви могу да воде борбе одређене за тај дан. Сви могу да носе терет једног дана. Сви могу да се одупру једнодневним искушењима. Сви могу да се боре са једнодневним недаћама. Али када данашњим теретима додамо оне који потичу од двеју вечности – јучерашње и сутрашње – доживљавамо слом. Нико није у стању да понесе све ове терете.

Нико од нас нема потребе да се брине о два дана у недељи. Они се налазе по страни и зато не треба да се бринемо за њих или да их се бојимо.

Један од ова два дана је јуче. Јучерашње тешкоће и бриге са болом, грешкама, разочарењима и неразумевањима прошле су и не могу се више вратити.

Други дан о коме не треба да се бринемо је сутрашњи дан. Сутрашњица са својим могућим препрекама, теретима, опасностима, обећањима, грешкама, радостима и жалостима далеко је од нашег домањаја као и јучерашњица.

Ове добро познате речи једног непознатог писца подвлаче чињеницу да нам брига не помаже. Она не може да отклони проблеме са којима ћемо се сутра суочити, али може да нас толико ослаби да нисмо у стању да се суочимо са њима. Неко је рекао да је »брига као столица за љуљање. Она вам пружа неке могућности, али не стижете далеко.«

Сећања која нас највише муче повезана су са важним одлукама. »Да сам само изабрао друго занимање ... Да сам купио онај комад имања ... Да сам се удала за неку другу особу ...« Ако допуштамо да оваква »требало је да сам учинио« или »требало је бити« загосподаре нашим животом, ми ћемо зауставити сопствени развој, ограничити своје способности и бити немоћни да уживамо у ономе што имамо и ономе што јесмо.

Суочавање са животињним фрустрацијама

Борити се са бригом

Многе околности које наносе штету нашем животу могу да се измене. Потребно је да одвојимо мало времена и одаберемо најбољи начин деловања у односу према ономе што нам отежава живот. То ћемо можда постићи уз помоћ неког блиског пријатеља у кога имамо поверења. Помаже и то кад тешкоће посматрамо очима неког другог човека или прихватимо решења која други умови могу да предложи. Тада је потребно да начинимо свестран напор да изменимо оно што треба променити – оно што се може изменити. Други проблем можда изискује више проучавања или више разумевања. Понекад се у човековом животу појави очајничка потреба за бољом разменом мишљења, чак и међу људима који живе близу један другоме.

Пре неки дан чуо сам како један проповедник прича о некој жени која је дошла да се посаветује са њим о разводу који је намеравала да учини са својим мужем. Била је добар верник и желела је да добије упутство како да предузме прве кораке.

»Зашто желиш да се разведеш од мужа!«, упитао ју је проповедник. Већини људи се чинило да имају нормалан, срећан брак и ни она ни он нису оптуживали другог због неверства или других слабости. У почетку није желела ништа да каже свом проповеднику, али најзад је рекла: »Он ме страховито љути!«

»Како он то успева«, наставио је проповедник.

После кратког размишљања жена је испричала стварну причу. »Сваки дан када се са посла врати кући, одмах се прихвати неке књиге и почне да чита. Када okreће странице он то чини овако!« Показала је како он то чини – веома наглашеним покретом и непотребном буком. Међутим, то јој је толико сметало да јој је чак и сан пореметило. »Ја сам то подносила четрдесет година и више не могу да издржим!«, узвикнула је.

»Да ли си о томе разговарала са својим супругом?«, упитао ју је проповедник. »Не«, признала је. »Нисам желела да вређам његова осећања.«

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Др Семјуел Џонсон оштроумно је писао: »Проучавањем ситуација постижемо велику вештину да доживимо што мање несрећа и што више среће.« Када занемаримо овај мудри савет, те ситуације могу имати управо супротно дејство на наш живот.

У поменутом случају, проблем је уз пасторову помоћ био отклоњен. Међутим, већина проблема који нам доносе несреће не могу се изменити. Морамо да научимо да их прихватимо и учинимо све да извучемо највише користи из наших животних прилика. Када из дана у дан чинимо све што можемо решавајући проблеме који долазе, живећемо у миру. То ће допринети да се отклони страх од онога што се можда чак и никада неће десити. Добро је имати на уму да је »најтеже сносити оне несреће које се никада неће појавити«.

Страх од будућности

»Ко се плаши патњи, већ пати од онога чега се плаши.« Ко год је написао ове мудре речи знао је о чему говори! Ако сумњате у истинитост ове изреке сетите се само кроз какве тешкоће пролазите пре него што посетите зубног лекара нарочито ако имате осетљиве зубе. Много пре него што седнете на зубарску столицу, осећате бушилицу док завија и крчи свој пут кроз покварени зуб.

Када стварно седнете на зубарску столицу, можда по спољашњости изгледате мирни, али страх да ћете бити повређени чини да се знојите чак и у просторији са релаксационим уређајима. А тада, готово пре него што сте ишта питали, све је било готово!

Брига за сутрашњицу никада никоме није помогла, али створила је многе боре, седу косу и чиреве на желуцу.

Калвин Кулиц једном приликом овако је рекао: »Када видим како ми се десет тешкоћа брзо приближава, ја мирно стојим и чекам. Знам да ће најмање девет ишчезнути пре него што стигну ту где се налазим.«

Суочавање са животињним фрустрацијама

Пролећно спремање

На мене је оставило дубок утисак искуство домаћице Изабел Садс. Она је много пропатила због неких људи који су је увредили или који нису поступали онако како је мислила да треба да поступи. У свом уму водила је непрекидну борбу са овим људима.

Једнога дана дошла је до потресног и јасног става да губи огромну енергију на ове бескорисне менталне напоре. Приметила је да се људи, које је она тако жарко желела да поправи, нису ни за »длаку« изменили. Одлучила је да мења њих уместо да се сама промени. Како је она то остварила?

Пошто се овако суочила са чињеницама, молила се Богу да Он благослови те људе који су јој сметали. Тада је одлучила да учини нешто позитивно што ће потиснути њене негативне мисли. Рекла је у себи: »Научићу или вежбаћу неку песму, неки псалам, неки цитат или савладати још једну лекцију из француског језика.«

Ускоро поново се обратила Сили која је била виша од ње: »Хвала Ти што си ми помогао да успешно обавим ово велико пролећно спремање мог ума. Очекујем да ћу много научити и да ћу се много молити.«

Брига је навика мишљења. Она нас приморава да бројимо проблеме уместо да бројимо благослове. Брига увећава тешкоће, док вера удружена са разумним деловањем показује пут ка решењима. »Учините сваког дана нешто што ће побољшати, улепшати и оплемени-ти ваш живот«, пише један духовни писац пре отприлике сто година. Овај савет још увек има своју важност за све оне који желе да добију што више добра од живота.

6

Најбољи ЖИВОТ

Једног топлог јулског јутра године 1909. тридесет-седмогодишњи Луј Блерио објавио је да ће следећег јутра бити први који ће прелетети Ламанш. То је био знак за узбуну за његовог противника, богатог Хјуберта Латама ветерана у лову на дивљач и истраживачким експедицијама у Африци. Оба човека одлучила су да буду први који ће прелетети канал ширине 20 миља.

Латам није сматрао Блериоа са монопланом од 24 КС који је сам израдио, за озбиљног конкурента. Латам је имао нов авион са најмодернијим уређајима, који је одржавао изнајмљени механичар. Па ипак, следећег јутра устао је рано да испита временску ситуацију. Један поглед био је довољан да закључи да време није било подесно за лет. »Само би лудак одлучио да данас лети«, промрмљао је и задовољно се вратио у кревет.

Истовремено у малом селу крај Калеа Блерио је испитивао свој авион и проучавао географску карту. После краћег времена, весело машући малој групи љубопитљивих посматрача, полетео је према Енглеској. Пола сата касније спустио се у Довер, освојивши не само почаст, већ и новчану награду намењену ономе који први мотором тежим од ваздуха прелети канал. Латам је изгубио само зато што се тога јутра лако вратио у кревет.

Најбољи животи

Најлакше је наћи изговор и избећи неки посебан посао – нарочито ако се нека неочекивана сметња појави на нашем путу. ово сликовито приказује прича о једном догађају који још једном потврђује нашу склоност да умирујемо своју савест и допустимо себи ходање лакшим путем.

Киша је приморала једног излетника да потражи заклон у једној планинској трошној колиби. Покушавајући да осуши одећу крај ватре, излетник је приметио како кроз једну рупу на крову вода продире у колибу. Зато је упитао домаћина: »Зашто не затворите ту страшну рупу?«

– Не могу, споро и отежући одговорио је горштак. Киша пада.

– Зашто је нисте поправили када није падала киша?

– Зато што тада није цурило, одговорио је горштак.

Сила за подухват

Није могуће измерити силу која стоји надомак руке сваком појединцу који верује у себе и има циљ да остави дело вредно његових талената. Његов успех тада не зависи ни од материјалних средстава ни од подршке околине.

Ко би могао да помисли да ће мала група заплашених Исусових следбеника сакупљених у горњој соби после Његове смрти, започети покрет значајан за цео свет? Ови заплашени људи изгубили су свога Вођу. Њихове наде биле су уништене. Седели су иза закључаних врата из страха од непријатеља. Нису имали новца, никаквог утицаја, никакве моћи. Па ипак, за само неколико деценија њихова наука потресла је Римско царство. Касније ће овај покрет проузроковати дизање и пад нација и изменити милионе живота на целој земаљској кугли!

Како се све то могло догодити? Одговор је једноставан. Ова мала група људи веровала је у своје дело. Потпуно су се сами посветили њему и зато добили неизмерну силу да њоме слободно располажу.

У једној од својих књига Дин Кели истиче ово у неколико упечатљивих реченица: »Највеће вође, који су обично верски вођи, као Џон Веслеј, људи су који живе

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

близу својих највећих могућности не само неколико тренутака, него годинама – не само због славе или богатства, већ због сврхе. Није ли чудо што су ови посвећени, полетни људи и жене, непрекидно толико бодрини од било кога другог, привукли к себи групе следбеника који су желели да деле такав плодан живот?

Ове мале групе посвећених људи ставили су свој печат на историју који није у сразмери са њиховим бројем или способностима. У већини случајева они су потицали из друштвених слојева који су најмање обећавали: нису били племићког порекла, нису били богати, добро образовани, или нарочито обдарени. Све што су имали да понуде то је била снага њихове личности. Међутим, то је било више него што су други понудили у својој дубокој непосвећености. Када шачица потпуно посвећених људских бића потпуно преда себе неком великом делу или вери, ништа је не може зауставити...

Они су у стању да учине ово из неколико разлога: 1. Они су спремни да посвете више времена и напора за своју ствар него већина људи за остварење својих чак и најдражих личних амбиција. 2. Они су осведочени у исправност свога опредељења и срећни су што се налазе на Божјој страни. Тако постижу оно што људи не могу да постигну улажући највеће напоре. 3. Они су у друштву подједнако посвећених верника истог мишљења, који помажу један другог, који храбре један другог у време слабости, прогонства и сумње. 4. Они су спремни да потчине своје личне жеље потребама друштва.«

Живети пуним животом

Један писац говори о људима који »живе близу свог максималног капацитета«. Овај став делује као изазов и покреће на дубоко размишљање. Вероватно је мало оних који би се усудили да се похвале да тако раде. Међутим, треба да застанемо и размотримо да ли заиста живимо пуним животом.

Пре извесног времена прочитао сам један напис у новинама о једном човеку који се звао Џорџ Чемберз. Био

Најбољи животи

је носач на једној железничкој станици и изненађивао је све тиме што је радио по 12 часова дневно за време великих божићних гужви. »Зашто тако радите?« упитали су га. Уместо одговора он је испричао своју причу.

Пре две године док је радио у рударском окну, пао је у несвесет и хитно био пренесен у болницу. Открили су да има тумор на мозгу. Доживео је парализу и једва је покретао једну руку. Није могао ни да говори, ни да хода.

Сада, две године касније, на послу од 10 до 22 сата свакога дана, пренесе стотине пакета, од којих неки теже и више од 30 килограма. Посебна терапија, лекови и храна који су му били пружени у болници, уз његову чврсту вољу за животом, продужили су му живот. У најкритичнијем тренутку лекари су му давали само 24 часа живота. Када је требало да се поново запосли добио је одличне лекарске налазе.

Џорџ овако прича: »Прековремено? Дајте ми хрпе пакета! Био бих срећан да радим и без плате. Сваки дан је за мене нешто дивно. У 52. години ја сам наново рођен! По свему што сам у скорој прошлости преживео не би требало да будем овде. Мени је дата нова прилика. И, верујте ми, то је продужење из кога желим да извучем највећу корист. Живот неће бити за мене довољно дуг чак иако бих доживео стоту!

Не очекујем да свакодневно радим смену дугу 12 сати. То чиним само док траје божићна гужва. Толики људи су ми помогли па и ја желим да учиним добро другоме. У овом случају то су људи који очекују пакете за Божић.«

Живљење је озбиљан задатак и нико од нас не може изаћи из њега. Извучимо из њега највећу корист. »Користите своје очи«, писала је Хелен Келер, »као да ћете сутра ослепети: слушајте склад гласова, песме птица као да ћете сутра оглувети. Додирујте сваки предмет као да ћете сутра изгубити своје чуло пипања. Миришите мирис цвећа, пробајте сваки залогај хране, као да сутра нећете више моћи мирисати или окусити поново.«

Пред нама су светлији дани

Да ли непријатна искуства потпуно запоседају ваше мисли и онемогућавају вашу далековидост? Понекад не можемо да видимо преко садашње туге, недавног неуспеха и тешког разочарења. Међутим, вредно је размислити о томе како нам сасвим друкчије све изгледа после једне седмице или месеца. Касније можемо чак и да откријемо да је у најтежем искуству кроз које смо прошли, постојао скривени благослов.

Ево једне мисли над којом се треба дубоко замислити: »За све који дозволе Божјој руци да их води, тренутак највећег обесхрабрења је време у коме је божанска помоћ најближа. Они ће на најтамнији део пута гледати са захвалношћу. Зна Господ побожне избављати. (2. Петрова 2,9) Из сваког искушења из сваке пробе Он ће их извести са ојачаном вером и богатијим искуством.«

Ранији председник САД, Џералд Форд изразио је сличну мисао у једном говору. Пошто је напоменуо како га је терет председничке службе који је тако изненада стављен на његова плећа, нагнао да тражи снагу од Више силе, он је наставио:

»Сећам се веома добро када је у септембру 1974. године, само неколико седмица пошто сам преузео службу, Бети оболела од рака. Баш у то време дошли смо до много дубљег разумевања нашег личног односа према Исусу Христу. У време када су људска слабост и људска ништавост били тако стваран део нашег живота, били смо у стању да по први пут јасно видимо оно што је апостол Павле мислио када је писао да Христова сила у нашој слабости постаје савршена. Када смо пребродили то искуство, утврдили смо да смо постали способнији да пружимо утеху и наду другима у време њиховог бола.«

Ништа није тако рђаво да не може бити горе и наша је предност што се увек можемо надати да ће мрак ишчезнути и да ће његово место освојити светлији дан. Поука поред осмеха из ове следеће приче о пужу треба и да нас охрабри!

Најбољи животи

Једног хладног дана у рано пролеће, пуж је почео да се пење уз трешњево дрво. Неки врапци са оближњег храста нису могли да се уздрже а да му се не подсмехну. Најзад један од њих долетео је на трешњево дрво и ка-зао: »Слушај! Зар не знаш да још нема трешања на том дрвету?«

Мали пуж није чак хтео ни да застане. Наставио је да пузи по дрвету, одговарајући љутито крајичком својих усана: »Да, знам. Али биће их док ја стигнем тамо!«

7

Нико осим вас самих не може вас повредити

Два човека разговарала су о заједничком пријатељу кога су недавно мимоишли приликом наименовања за један важан положај. Имао је квалификације и године службе и већина његових колега очекивали су да он добије тај посао. Али љубомора и други чиниоци одиграли су своју улогу, па је неко други наименован уместо њега. Међутим, он није допустио да га то огорчи и озлоједи.

»Како успева да одржи тако добар став?« упитао је један пријатељ.

»Зато што живи по начелу да нико не може да му нанесе увреду осим он сам«, одговорио је други пријатељ. »У том случају он сматра да људи, који су га победили прљавом игром, сами су себе увредили. Он има чисту савест и зато нема разлога да криви себе, зашто би се онда бринуо?«

»Да«, наставио је други, »то је сигурно тајна његове смирености и сазнања о личној вредности. Упркос ономе што се десило, он узима живот како долази и савесно врши свој посао.«

У овом свету зло често савлађује добро. Доживљавамо то у ово време. Али увек има времена да се сачека

Нико осим вас самих не може вас повредити

крај, јер, погажена истина опет ће се подићи. Најбоља одбрана од оних који вам се супротстављају и очекују да се обесхрабрите јесте да својим животним ставом и делима докажете да су они погрешили. Ако то успете, извојевали сте велику победу.

Ковати своју срећу

Када се кандидовао за председника, један репортер упитао је Абрахама Линколна, шта мисли какве су му шансе ако буде изабран. У свом стилу Линколн је одговорио: »Не плашим се Брекинрица јер је он са Југа. Север га не подупире. Ни због Дагласа се не бринем пошто гласачи са Југа неће бити за њега. Али постоји један човек кога се веома много бојим. Његово име је Абрахам Линколн. Ако изгубим, то ће бити због њега!«

У великој мери свако је одговоран за своју будућност. У већини случајева наш став и начин деловања одлучује о томе да ли ћемо успети или промашити у животу.

Седети и оплакивати своју жалосну судбину у бедном свету неће никоме помоћи! Не можемо се уздићи или поћи напред ако смо испуњени самосажалењем и сматрамо да смо препуштени на милост и немилост злих људи и злих сила. Начин на који можемо себи помоћи састоји се у уједињавању добра које носимо у себи са божанским које нам је тако богато понуђено.

Покушајте поново

Један писац описао је своје животно искуство овим речима: »Стално сам био побеђиван, али у мени ипак постоји нешто што се никада не може победити. Ја сам пун нових почетака!«

Пун нових почетака! Како је то дивна животна чињеница! Постоје промашаји, поразии који могу да се поправе коришћењем нових почетака.

Неки мали кржљави дечак стекао је предност над својим друговима у игри тиме што се много спретније клизао од било кога од њих. Када се његова породица

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

преселила у нови стан, он је опет засенио све дечаке својом клизачком вештином. »Како си научио тако да се клизаш?«, упитао га је један од њих.

»Просто«, одговорио је. »Сваки пут када сам пао, ја сам устао!«

Априла 30. године 1944. за време другог светског рата, пилот Ед Нортерн био је оборен над Денкерком у Француској. Вероватно је погинуо, пошто никада није био пронађен. Међу његовим папирима, остала је и једна руком исписана молитва. Она садржи поруку и открива његов став према животу који још увек представља надахнуће и изазов. Она гласи отприлике овако:

»Драги Боже, помози ми да дам стварни допринос животу. Не желим лак посао. Желим само да сам у стању да Ти потпуно вратим све што си ми дао. Постави ме где год сам Ти потребан. Ако ми даш тежак посао, захваљујем Ти на поверењу. Помози ми да имам на уму да никада нећу морати да се сусретнем са нечим што Ти и ја заједнички не можемо савладати. Помози ми да сметрам проблеме изазовима и да схватим да се пораз, одбијање и тешкоће не могу избећи. Помози ми да и на томе будем захвалан.

Помози ми да будем частан и поштен. Без обзира шта други чине, помози ми да не варам. И на крају, Господе, ако потпуно будем онеспособљен или ако постанем беспомоћан услед болести или старости, помози ми да и то прихватим.

А када се спусти тама и борба се заврши, не желим на одласку никакве лажне похвале. Све што желим јесте да знам да Ти сматраш да сам у пунини проживео свој живот.«

Тешко би било да се другачијим речима искаже победоноснији став према животу него што је то учињено у овој молитви.

Користи од критиковања

Када је један млађи професор био наименован за проректора једног великог универзитета, његове ста-

Нико осим вас самих не може вас повреди́ти

рије колеге оштро су критиковале његове прогресивне идеје о васпитању. Очигледно је било да су га сматрале неискусним новајлијом који квари њихов приватни мир. У својим нападима на њега нису штедели речи.

Зар није страшно што они тако нападају Вашег сина?«, упитао је неки пријатељ проректоровог оца. Пријатељ је покушао да буде саосећајан. Међутим, отац је поносито одговорио: »Уопште није, нико не баца камење на мртвог пса!«

У оваквом животном ставу нема ничег новог. Он је у чврстој вези са библијском тврдњом: »Тешко вама кад стану сви добро говорити за вама.« (Лука 6,26)

То не значи да не треба обратити пажњу на критике. Понекад то може бити и од користи. То нам говори нешто што морамо да знамо или нам показује шта морамо да учинимо. Међутим, морамо имати на уму да ће људи који покрећу нове идеје и који напредују, доживети оштре критике, супротстављања, а понекад и подсмех.

На пример, када је Нансен, норвешки истраживач, тражио финансијску помоћ од норвешке владе да на скијама пређе Гренланд, новине су га осмејавале. Други су покушали да то учине пре њега, али никоме није успело. И као да ово није било довољно, Нансен је имао идеју да своју експедицију искрца из рибарске лађе на пустој источној обали и да је усмери према западној обали на којој је живело мало становника. Све раније експедиције поступале су супротно. Чланови тих експедиција полазили су са запада и дуж пута којим су ишли остављали складишта да би могли да се врате.

Нансен није тако мислио. Новине су писале да би било погрешно помоћи овом човеку да изврши самоубиство! Тако је Нансен обезбедио потребан новац из иностранства. **И он је то учинио!**

Критика која вам је упућена не значи да нисте особа вредна пажње. Она може да значи и супротно. Иако је можда понекад сматрате хладном и оштром, она је понекад израз хвале. Неки људи који вас критикују то чи-

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

не зато што завиде вашем успеху. Други можда мисле да сте талентовани и да то можете учинити боље него што сте учинили. Први облик напада може бити горак и тежак да се поднесе. Други облик критиковања може бити љубазан и користан. Оба садрже извесну меру хвале.

Укључивање погрешака у »буџет«

У прављењу буџета добро је начинити фонд који ће покривати грешке у планирању. Нико није савршен и зато сви чинимо грешке, али имамо право да те грешке исправимо. Можда сте слушали о пословним људима који имају обичај да сваке године издвајају извесну суму новца у фонд са назнаком »Фонд за неуспешне пословне подухвате«. Тако су показали да очекују грешке у одређивању времена, нових производа или начина продаје.

Много боља идеја о »фонду за грешке« у личном буџету је прихватање поуке из учињених грешака. Велики виолиниста Оле Бул доживео је врло тешке тренутке када је почео да се појављује у јавности. Написи у штампи нису му донели ништа добро. Критичар који је најоштрије писао о њему био је двапут старији од овог младог музичара. Млади човек пао је у искушење да озлојеђен и обесхрабрен, узврати борбом. Међутим, он је изабрао нешто сасвим супротно.

Посетио је критичара, захвалио му за све што је написао и затражио стручни савет. Прихватио је критичарев савет и наставио упорно да вежба. То је направило прекретницу у његовој извођачкој каријери. Тако је од осредњег музичара постао велики и признати мајстор.

Увек испочетка

Многима је познато име чувеног енглеског државника Бенџамина Дизраелија. Као личност одликовао се изузетним даровима међу којима су се истицали његова срчаност и упорност којима се борио за остварење постављених циљева.

Нико осим вас самих не може вас повредити

Био је један од најбриљантнијих студената у својој генерацији. Врло брзо око њега се образовала група напреднијих студената који су цитирали његове изјаве, користили његове изразе и усвајали његове особености у изражавању и понашању.

Међутим, било је много и оних који га нису волели. Завидели су му због утицаја који је имао и нису могли поднети да он, Јеврејин по националности, буде толико испред њих. Дизраели није располагао физичком снагом и зато се није бавио спортовима који су захтевали велике напоре. Неки његови школски другови видели су у томе прилику да га понизе. Покушали су да га приморају да учествује у такмичењима у којима је постигао слабе резултате. Међутим, једнога дана прилике су се измениле чак и у овом погледу.

Све је почело када је Бенџамин тајно организовао једну позоришну групу која је давала представе за студенте. То је било против школских правила, па су неки од његових непријатеља све то пријавили директору. Директор је изгрдио младог Бенџамина због оваквих активности и идеја, а његови непријатељи искористи су све ово као прилику да му се опет подсмехну.

Тада, када је један од најснажнијих студената отворено изјавио да не прихвата вођство једног Јеврејина, Бенџамин је на то одговорио песницама. Иако је изазивач био много виши и јачи, Бенџамин се снажно и вешто борио тако да је изненадио све који су га познавали. Тако је Дизраели потукао једнога од својих најжешћих непријатеља. Три године тајно је узимао часове из вештине одбране голим песницама. Уместо да се због оштрог противљења обесхрабри, овај млади човек успео је да учини све што је било у његовој моћи.

Када је устао да одржи свој први говор у Парламенту опет је био учесник у једном необичном догађају. Све очи биле су уперене у њега. Његова спољашњост није била »енглеска«. Његова црна ковџава коса и његова одећа нису били по укусу и навикама ондашње публике. Носио је зелени сако, а предњи део његовог

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

прслука није се видео од многих ланаца који су висили из његових џепова. Уместо кравате носио је црну свилену траку око врата, а црна коса још више је истицала његово бледо лице. Слушаоци нису дуго слушали његов пискав глас. Неки су почели да се тихо смеју да би убрзо прешли на гласан смех. Неки су почели да ударају ципелама о под, тако да од велике буке нико није могао да чује говорника. Из једног дела дворане чули су се многи неумесни гласови и звиждање.

Између таласа смеха и свеопште буке, следеће говорникове речи ипак су допрле до слушалаца: »Сутра почињао сам многе акције много пута, али често сам успевао на крају!«

Неред је достигао врхунац, а Дизраели је био приморан да прекине излагање. Скупивши сву снагу, која му је преостала, искористио је тренутак тишине и узвикнуо: »Сада ћу сести, али доћи ће време када ћете слушати оно што имам да кажем.«

Дизраели није допустио да га овај пораз сломи. Са великим полетом вежбао је племениту вештину говорништва, све док није постигао да га слуша не само Енглески парламент већ и цео свет. Његова дипломатска вештина донела је много предности Енглеској.

Чак и немачки канцелар Бизмарк није могао да не прихвати познату реченицу: »Стари Јеврејин. То је прави човек!«

Почети испочетка онолико пута колико је потребно и остати храбар после сваког пада најбољи су услов за остварење највећих успеха.

8

Смањење животног терета

Читав ланац дисконтних радњи развијен широм свих држава САД потпуно је пропао. Због чега се то догодило? Да ли је њихова роба била слабијег квалитета или су им цене биле превисоке? Један трговац из конкурентског блока дао је следеће објашњење: »То се десило зато што су намештеници били намргођени, неучтиви и нељубазни према купцима.«

Савремени купци не прате само цене и квалитет, већ очекују и добру услугу. Председник једног великог концерна отишао је тако далеко да је почео да тврди да будућност великих послова зависи од побољшања услуге, јер људи данас предност дају услузи а не цени. Слушао сам о једној компанији у чијим се продавницама звоном које звони сваки сат, продавци подсећају да љубазно поступају према купцима.

Да би се човек намрштио потребно је покренути 72 мишића, а само 14 да би се осмехнуо. Без обзира на то како схватамо своју даровитост, свако од нас поседује драгоцен дар љубазности који у већини случајева може да се искористи у сарадњи са неким већим даром. Ево, једног сликовитог описа ових изузетних могућности које остварујемо својим љубазним ставом:

»Не кошта ништа, али много ствара.

Он обогаћује оне који га примају, а не смањује богатство оних који га дају.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Догодило се у тренутку, а успомена на њега траје читавог живота.

Нико није толико богат да може напредовати без њега, и нико није тако сиромашан, да не би могао да постане богатији за један осмех.

Он ствара срећу у дому, гаји добру вољу у послу и лозинка је сваког пријатеља.

Он је одмор за уморне, сунчева светлост за обесхрабрене, и најбољи лек против отрова несреће.

Ипак, осмех се не може купити, испросити, позајмити или украсти, јер он никоме није ни од какве земаљске користи све док се не поклони другоме.

А ако се икада деси да је неко толико уморан да не може да ти да осмех, зашто онда не би ти оставио њему један свој?

Никоме осмех није толико потребан као ономе који нема да га да.«

У породици

Ако су осмеси и љубазност тако важни у пословном свету, они су онда много потребнији у дому. У присном дружењу и породичном кругу лако је преувеличати безначајне појединости. Односи у породици могу се вратити у нормални ток невиним коментаром малог дечака.

Отац породице вратио се својој кући, исцрпљен дугим, тешким и одговорним радом у канцеларији. Борио се са тешким проблемима и рђавим колегама на послу. За време вечере, чуо је о штети која се догодила у дому у току дана. Његов нагомилани гнев открио се у гласном и прилично грубо уобличеном говору. У муклој тишини која је настала, мали дечак окренуо се свом оцу и невино га је упитао: »Тата, да ли си љут?«

»Нисам љут«, одговорио је отац, смирујући се мало, »ја сам заправо испуњен праведним гневом!«

Последње очеве речи мали дечак није могао да схватити, а звучале су му као реч »ротквице«! Сав под утиском ове експлозије, дечак је наставио: »И ја бих желео да будем испуњен ротквицама!« Ова примедба брзо је

Смањење живојног шереџа

деловала. Сви су праснули у смех и атмосфера затегнутости нагло се променила.

Анализирајући праве узроке љутње можемо лако закључити да они нису значајнији од ротквица и њиховог укуса. Тај љути укус у устима брзо ишчезава! Ретко се може пронаћи прави разлог љутње која човека доводи у стање емоционалне неравнотеже.

Ако губите стрпљење због досадног и непотребног посла, искуство једне учитељице може вам помоћи да се слатко насмејете својим проблемима:

Већ веома уморна рвала се са последњим паром упорних чизама. Три пута тога дана – једном ујутру и два пута у подне – помогла је малој деци, а било их је тридесетпеторо, да навуку или свуку своје тесне чизмице. Док је дечаку Марку навлачила чизмице, радосна што је завршила тај досадни посао, он је озбиљно приметио: »То нису моје чизмице.«

Исцрпљена учитељица одбројала је до десет и извадила Маркову ногу. Дечак је мирно пратио цео процес и када је све било готово, кратко је саопштио својој учитељици: »Оне су сестрине, али мама је казала да их данас морам обути!«

Добри односи

За бродове важи правило да брод који има већу маневарску моћ, мора да пропусти мање окретан брод. То је добро правило које треба следити и у свакодневном животу. Кад складним међуљудским односима запрете сукоби примена овог правила донеће изванредне резултате. Сачувати добре односе на немирном мору људских хтења није мали подвиг!

Апостол је истакао да човек у ствари не поседује врлину, све док је не примени у животу.

Иако оно што говоримо и чинимо има дубок утицај на оне који нас окружују, оно има још већи утицај на нас саме. Тело и ум, поступци и ставови, речи и мисли чврсто су повезани. Ево једне дивне приче о вредности покушаја:

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Једнога дана у ординацију чувеног психијатра ушла је једна млада жена. Њен брак постао је несигуран и желела је да се разведе. Међутим, пре него што буде сасвим напустила свога мужа жарко је желела да га жестоко увреди. Мрзела га је целим срцем. Због тога је дошла да потражи савет психијатра.

Ја познајем људе«, рекао је психијатар, »зато могу да Вам тачно кажем како ћете заиста увредити свога мужа. Останите са њим још отприлике три седмице. За то време поступајте према њему са лажном љубазношћу.– Нека буде обузет варљивом мишљу да га искрено воли-те. А онда једнога дана, изненада промените своје понашање и постаните хладни као лед. То ће га увредити до сржи. Међутим, раскид морамо планирати много детаљније тек када будете остварили своје дело освете над његовим самоузвишеним умом. На растанку га морате што више ниподаштавати и вређати. Али, имајте на уму да сте своју освету тек почели и зато будите љубазни и добри према њему. Побрините се да ваши поступци буду убедљиви.«

Жена је прихватила овај план. Сматрала га је довољно добрим и усклађеним са њеним циљем. Врло савесно и тачно следила је психијатрова упутства.

После извесног времена поново је дошла психијатру.

»Да ли сте тачно поступали према мојим упутствима?« упитао је.

»Да, поступала сам тачно како сте ми казали«, одговорила је.

»Сада је потребно да одредите датум развода«, додао је лекар.

»Да се разведем? Зашто бих напустила свога мужа? Ја га волим. Никада га толико нисам волела као сада.«

Лекар који ми је испричао причу о овом догађају није залазио у све детаље којима би могао да научно потврди његову веродостојност, али истакао је значајну истину – овај случај илуструје безброј сличних искустава из стварног живота.

Смањење животног шереџа

Добро уместо зла

Многи савети које је изрекао Соломун сачували су свој значај и донели му велику славу. Ако их пажљиво проучавамо, доћи ћемо до закључка да је већина изграђена на искуствима чистог здравог разума. »Одговор благ утишава гнев, а реч прека подиже срдњу.« (Приче 15,1) Време није успело да умањи мудрост ове тврдње. Благe речи могу да створе чуда у нашим међусобним односима.

Некој жени која је била власник једног малог хотела, телефоном је упућено непристојно питање: »Колико кошта једно преноћиште у Вашем малом свињском обору?« Брзо је одговорила: »Седам фунти за прву свињу и три фунте за сваку додатну свињу у истој просторији. Колико свиња имате у својој групи?«

Сви не можемо брзо да смислимо овакав одговор на увредљиво питање које нам је постављено. Прави и прикладан одговор обично нам падне на памет тек пошто је одлучујући тренутак прошао. Шта добијамо ако на увреде љубазно одговарамо?

У свакодневним односима са другим људима треба да нас руководи начело које је учвршћено на искуству да нико није савршен. Свако од нас има добре и непожељне црте у свом карактеру. Ако у другима тражимо и уздижемо оно што је добро, уздижемо добро које се налази у нама.

Неки непознати песник исказао је ту истину у овој песмици:

»Мало више нежности,
Мало мање догми,
Мало више несебичности лепе,
Мало мање похлепе слепе,
Мало више ми,
Мало мање ја,
Мало више смеха,
Мало мање плача и греха,
Мало више цвећа
да живот сја и буде као рај,
И мало мање венаца и свећа
на гробовима за животни крај.«

9

Млади и стари

Оно што старија генерација мисли о млађој није се много променило током прохујалих векова. Изгледа да би се тако могло просудити према примедби која је записана у једној од најстаријих књига на свету, у књизи »Учење Птахотепа«.

У ова страшна времена млади су заборавили на своје достојанствено и часно понашање које су спроводили у дело њихови преци. Млади људи терају своја кола лакомислено улицама не узимајући у обзир живот и децу. Наше таште, младе жене мажу бојама своје лице, црне своје обрве и боје своје нокте. Све су оне заборавиле поштовање које дугују годинама и мудрости и поштовање које треба да покажу према седој коси.«

Оно што млађа генерација мисли о старијој зависи у великој мери од узраста и од личности. Неко је то изразио на овај начин:

»Осмогодишњак мисли: Мој отац је веома mudar. Он све зна.

Четрнаестогодишњак: Мој отац није тако pamетан као што сам мислио. Он не зна све.

18-огодишњак: Мој отац не зна много. Знам више од њега!

25-огодишњак: Мој отац је старомодан. Не разуме ни мене ни време у коме живимо.

Млади и стари

40-огодишњак: 'Сада разумем свог оца. Он је обично био у праву и сва његова начела су била добра...«

У Библији постоји много записа о неразумевању између младих и старих. У Књизи о Јову, у једној од најстаријих књига у Библији, млади Елијуј каже Јову који пати притиснут својом несрећом и болешћу:

»Ја сам најмлађи, а ви сте старци, зато се бојам и не смијам вам казати што мислим. Мишљах: нека говори старост, и многе године нека објаве мудрост. Али је дух у људима, и дух свемогућега уразумљује их. Велики нису свагда мудри, и старци не знају свагда шта је право. Зато велим: послушај ме да кажем и ја како мислим.« (О Јову 32,6-10)

У Плачу Јеремијином постоји неколико стихова у којима се истиче да се старијима не указује никакво поштовање или љубазност (Плач 4,16; 5,12). Исаија се жали да се млади буне против ауторитета својих стараца (Исаија 3,5).

Из наведених текстова можемо лако закључити да јаз између генерација није ништа ново, да је увек доносио неприлике и да су људи морали да улажу напоре да би превазишли његово негативно деловање.

Повећана затегнутост

У време Римског царства очекивана дужина живота у тренутку рођења износила је само 18 година. У Европи у 17. веку била је 25 година. У САД у савременим животним условима очекивана дужина живота приликом рођења износи за девојчице 77 година, а за дечаке 69 година. Један статистички извештај начињен у САД тврди да ће се у свету број људи старијих од 60 година удвостручити између 1970. и краја овога века.

Брзе промене које се догађају у нашем свету чине да оно што је пре неколико година сматрано драгоценом информацијом сада представља застарелу вест без икакве вредности. Нова открића, нове машине и нови материјали изменили су брзином експлозије став и начин живота савременог човека. Пророк Данило био је у

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

праву када је рекао да ће у време послетка »многи претраживати, и знаће ће се умножити«! (Данило 12,4)

Младим умовима, увек отвореним за нове идеје и друкчији начин живота, прилично је тешко да се прилагоде неким схватањима и животу данашњег света. У многим случајевима то је много теже старијима због њихове природно, уграђене склоности да спорије усвајају све што је ново. Према томе због већег броја старијих и брзих промена којима је захваћено наше време, јаз између генерација у савременом друштву можда је чак и дубљи него у прошлим вековима.

У савременом друштву, у складу са овом чињеницом, постоји тенденција да се старији потисну. То је последица усвојеног начина вредновања појединца према његовој способности да успешно производи. Међутим, хришћански хуманизам вреднује човека по ономе што он **јесте**, а не по раду који може да изврши. Зато се напредак једнога народа може мерити квалитетом старања које указује својим старијим суграђанима.

Проблем старијих

Писац Оскар Братен у својој причи о човеку који се звао Андерсен, насликао је слику о горкој трауми коју изазива груба реалност старачког доба. Када је завршио свој радни век у фабрици у којој је радио још од времена када је био дечак, Андерсен је напуштање тог посла доживео као праву катастрофу.

Они који су га добро познавали ту његову реакцију на пензионисање схватили су као изненађење. У време када је био запослен човек сваког јутра, када је пре зоре требало да устане из кревета, сажаљевао је самога себе, јер је волео још да спава! На путу према фабрици колеге су га могле чути како пун незадовољства мрмља себи у браду о грешкама друштва у коме старији људи, као што је он, морају тешко да раде!

Једнога дана позвао га је његов шеф и рекао му да више не мора да долази на посао. Сада је могао да спава сваког јутра и још увек да добије довољно новаца да

добро живи. Уместо да га је то сазнање учинило срећним, оно га је гурнуло у тешко очајање. Следећег јутра устао је као да ће на посао. Није желео да каже својој жени да више не мора да ради у фабрици.

Целог свог живота борио се да нешто створи, да попуни једно место, да докаже своју вредност. Сада тако изненада, због својих година, морао је да се свега тога одрекне. Све то било је много веће од онога што је могао да поднесе. У овоме што је доживео Андерсен није био усамљен. Хиљаде притисне слично осећање када треба да напусте свој посао који су обављали целог живота. Био сам дубоко дирнут молбом једног лекара:

»Станујем у једном дому за негу старих лица.

Ја сам човек који је у току стваралачких година, својим доприносима помагао обликовање једног пристojног животног места за моју генерацију и генерације које ће доћи после мене.

Желим да се према мени поступи достојанствено и са поштовањем, исто као што сам се и ја увек трудио да поступама према другима.

Годинама сам био »неко«, за многе људе.

Ако су прохујале године биле нељубазне према мени, молим вас немојте ме кривити ако не видим довољно добро, ако не чујем довољно добро, ако проспем јело, ако не могу да задржим мокраћу, ако ми је често потребна помоћ, ако сам ситничав (иако ја то не желим да будем).

Могу да вам будем мајка, отац, баба, дед.

Једнога дана и ви можете постати слични мени. Малу љубазност, благе речи, скромну потврду са ваше стране да сам још увек личност, а не ствар, то је све што тражим.«

Они су пре нас ишли тим путем

Извесна напетост која постоји између младих и старијих је природна појава. Међутим, у животу постоји много неразумевања и надмености са једне стране и много тврдоглавости и одбојности према новоме са

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

друге стране. Филип Брукс то је овако изразио: »Многи млади људи немају никаквог обзира према другима зато што верују да могу постати оно што желе. Многи старци су без икакве наде зато што мисле да је немогуће да буду друкчији од онога што јесу. И једни и други немају право.«

Млади не могу увек постати баш оно што желе да буду. Међутим, ако буду слушали оне који су ишли испред њих, то ће им бити од велике помоћи.

Момак који је био запослен на једној фарми добио је задатак да сваког дана храни двадесет свиња. Понекад би им донео врелу храну која је још кључала. Када је ту храну излио у валов, свиње би брзо дотрчале, гурајући једна другу у жељи да се што пре пробију напред. Прва која је стигла никада није чекала друге, већ је одмах своју њушку гурнула у валов. Можда би сте помислили да су друге нешто научиле из искуства првих али није било тако. Свака поједина свиња гурнула је своју њушку у кашу и жестоко се опекала.

»Тако се понашају свиње«, рекли бисте. Али ако је заиста тако зашто их ипак подражавамо? Зашто не учимо од оних који су прошли пре нас?

Сваки возач зна да ће безбедно возити само онда ако често гледа у ретровизор. Само тако може да прати друге аутомобиле који се крећу иза њега: Старији људи су као и ретровизори. Иако су неке појаве нове и различите, многа животна начела вековима се нису мењала.

Старији су постали значајна сила у савременом друштву. Они имају времена да читају новине и часописе, да прате политичка и друштвена збивања, тако да су многи добро обавештени. Неки имају много новца на располагању и прилике да добро и корисно употребе своју имовину. Старији су зато често кичма друштвеног, религиозног, културног и моралног живота.

Вредност искуства и ширине погледа који настају током дугог живота, тешко да се може довољно оценити. Мудрост и зрелост, које су многи старији стекли, често и преко скупих промашаја и горких искустава, могу би-

ти право благо онима који долазе иза њих и који желе да уче у школи живота.

Боље од младости

Старији не треба да потцене вредност младости. Чувени проналазач, филантроп и мултимилionер Чарлс Кетеринг увек се бавио великим истраживачким пројектима. Умео је да искористи даровитост младих људи. Често је говорио: »Не желим да за мене раде искусни људи. Искусан човек стално ми говори зашто нешто не може да се уради. Он је бистар. Он је интелегентан. Он зна одговоре. Али човек без искуства не зна да је нешто немогуће урадити. Зато иде напред и то уради!«

То ме подсећа на оно што сам некад прочитао о бумбару. Са научног и техничког гледишта он не би могао летети зато што величина његових крила није у сразмери са тежином његовог тела. Међутим, бумбар се не влада према овим научним чињеницама, и ипак лети.

Човек који не зна да је нешто тешко остварити, већ стално тежи напред, потребан је свуда. Он је потребан у дому, фабрици, цркви – свуда где безбројни послови и потребе чекају младалачки полет и храброст.

У Милфорду у држави Конектикат сат на црквеном торњу, стар 117 година, није радио више од десет година. Када су одлучили да га поправе, верници су наименовали одбор да утврди колико ће поправка коштати. После извесног времена одбор је поднео извештај којим су известили вернике да су пронашли човека који ће за 1.000 долара поправити стари сат.

Док су верници разговарали о прикупљању новца, један петнаестогодишњи дечак попео се на кулу и прегледао сат. За нешто новаца купио је потребне делове и стари сат је поново, на задовољство свих верника, почео да мери време.

У свету има много простора за младалачки полет и стваралаштво. Једном младом фармеру дојадило је да сваке вечери одлази у поље и врати краве кући. Његов отац и деда радили су то исто пре њега. Једнога дана

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

крави водилји обесио је око врата пријемник који је производио посебне сигнале. Доста времена је потрошио док је краву научио да одговара на њих. Када је желео да краве дођу у шталу да их помузе, узимао је одашиљач и бирао један број. После тога полазио би према штали, задовољан што је олакшао и унапредио свој посао.

Опруга и клатно

Један од узрока несугласица међу генерацијама је неоправдано веровање да свака промена води назадовању и да борба мишљења није добра. Често смо склони да мислимо да је начин на који ја делујем најбољи начин.

Већина од нас вероватно мисли да смо увек слободумни и да увек имамо такве ставове. Међутим, истина је сасвим друкчија – сви у ствари гајимо неку врсту предрасуда. Ако нам људи из наше околине укажу на то, склони смо да своју предрасуду назовемо начелом. Човек се обично мења кад открије да те предрасуде задиру у његове интересе. Ако се не слажемо са обичајима и начином живота друге генерације, можда би било мудро да утврдимо да то није управо због тога што нисмо навикли на њих или што њихови појмови нису у складу са нашим личним гледиштем. Да ли смо млади или стари није тако важно и одлучујуће као знање и искуство које смо стекли током живота.

Данас више него икада различите генерације потребне су једне другима. Млади су као главна опруга у сату, а старији су као клатно. Без деловања клатна, главна опруга брзо би се одвила и потрошила своју снагу, али без главне опруге, клатно би остало беспомоћно.

Више
од
ЖИВОТА

10

»Када је срце у реду«

Човек који је неочекивано наследио велико богатство, изнајмио је собу у једном луксузном хотелу. Чим је заузео место у својој новој средини, наложио је рецепцији да га сваког јутра пробуде у 5 часова. Сваког јутра када је телефон зазвонио тачно у 5 сати, узимао је слушалицу и поспано мрмљао: »Хвала Вам, али ја не треба да устанем тако рано.« После тога веома задовољан окренуо би се на другу страну и заспао.

Иако није потребно да идемо тако далеко, ипак треба учинити све и најбоље искористити прилике у којима се налазимо. Међутим, сви добро знамо да човек никада није спреман да ужива у ономе што му живот тренутно пружа. Сећате ли се док сте били мали колико сте чезнули да одрастете, да се прикључите озбиљним људима и да сами доносите одлуке. Када сте зашли у пубертет, желели сте да будете старији да бисте могли уживати у предностима старијих. Али, када остваре статус одраслих, људи почну да жале за временом када је њихово тело било снажно, кожа глатка, а коса густа и сјајна. Ако то не верујете, послушајте младе како причају о својим сновима за будућност, а стари како причају о прохујалим златним годинама.

Када их правилно применимо и прихватимо, сећања могу да позајме снагу и радост садашњости. Наша про-

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

шла искуства и искуства других могу да нас воде и надахњују у садашњости. Суочен са најјачим искушењем у својој младости, библијски јунак Давид скупљао је храброст из онога што му се догодило у прошлости. Суочивши се с моћним Голијатом, рекао је: »Господ који ме је сачувао од лава и медведа, он ће ме сачувати и од овога Филистејина.« (1. Самуилова 17,37)

Из овог мудрог савета уздиже се мудрост потребна читавом свету:

»Забораваи прошле победе, ако те оне чине гордим.

Сети их се само ако те чине јаким.

Забораваи прошле поразе када труба зове на борбу.

Сети их се када си склон да се хвалиш.»

Понекад морамо да мислимо и планирамо оно што ћемо радити у будућности. Свако откриће и проналазак, свако побољшање човековог начина живљења уследили су као остварење нечијих снова о бољем и савршенијем. Ова чињеница за једног хришћанина има велики значај, јер одређује његов животни став. Сила која је покретала ширење хришћанства по свету развила се из блажене наде о скором Христовом доласку у новом поретку у свету.

Када су пронашли Јануса, бога са два лица, једним којим гледа напред, а другим уназад, Римљани су у ствари открили дубоко разумевање људске природе. Ако допустимо да нас сећања на оно што је прошло или снови о будућности задрже од уживања у садашњем животу, доживећемо да нам блиске радости измакну из руку.

Тражите праве вредности

Брзе промене и збрка која у наше време проистиче од тога, доводи човека у недоумицу када треба да одреди и да се определи за праву вредност. Очигледно је да нам је потребно нешто на што ћемо се ослонити, нешто што ће нам помоћи да останемо усправни у искушењима која доноси наше време, нешто што је достојно наше вере и поверења. То значи да је потребно да

»Када је срце у реду«

пронађемо Силу која нас превазилази и која се налази изнад нас.

Када су од једног водећег политичара затражили да објасни узроке насиља и немира који се све више појављују у нашем времену, он је рекао: »У коришћењу своје слободе, људи су утврдили да им је срећа измакла.« У жељи да на то питање што боље одговори, подсетио је да су људи оптерећени великом озлојеђеношћу и бесом па је наставио: »Ма какав разлог они навели за то, мислим да је најјачи разлог у томе што друштво не придаје никакав значај њиховом животу, супротно ономе што је религија чинила у прошлости!« Разговор је завршио тврдећи да је позитиван став Цркве било важно иако не потпуно решење: »Цркве треба да пружају људима нешто у што ће веровати. Култови су почели да расту када су традиционалне цркве почеле да слабе. Људи више траже, и од Цркве зависи да ли ће испунити дужност коју има у друштву. Она се мора трудити да помогне људима да стекну такав поглед на живот који ће га учинити много узвишенијим и значајнијим.«

Некадашњи шеф службе за малолетне преступнике истакао је да постоје стварни докази да се млади »враћају врлинама и правим вредностима својих предака. Они су се уморили од ходања по живом песку и желе да ходају по камену«.

Богати лондонски пословни човек једном приликом дао је оглас преко новина и обећао четири хиљаде фунти ономе ко наведе четири вредности које се не могу купити новцем. Читалац који је добио овај новац начинио је следећу листу: 1. осмех бебе; 2. младост; 3. љубав добре особе; 4. отворено небо када живот престане.

Најбоље радости и радости које најдуже трају нису условљене чврстом финансијском основом. Човек може да купи дивну кућу, али не и срећан дом. Велелепно црквено здање може се изградити улагањем велике суме новца, али не и верници испуњени љубављу. Можете купити књиге о лепом понашању али не и културу личности. Богатство није гаранција племенитости, спо-

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

којства и беспрекорног живота. Вредности које имају општи људски значај нису ограничене временом. У човековом животу ове вредности развијају се пажљивим коришћењем воље, а код хришћана, ослањањем на Силу која је јача од њега.

Неки старији брачни пар годинама је водио малу радњу у једном селу у Новој Енглеској. Уморан од досадне свакидашњице, власник је једног јутра у излог ставио оглас »На продају«. »Жено«, рекао је, »можда ће неки млади људи са више новца него здравог разума доћи и купити је. Тада се ти и ја можемо одселити у Флориду где ћемо боље живети.« Међутим, седмице су пролазиле, а такав купац није се појавио.

Једног јутра у село је стигао неки странац натоварен сликарском опремом. Ушао је у радњу и рекао сопственику: »Да ли ми дозвољавате да сликам вашу радњу?«

»Да«, одговорио је старац, »али овде не видим ништа што би могло да привуче сликара.«

Странац је наместио свој прибор и марљиво радио целога дана. Следећег дана наставио је свој посао. Када је завршио, захвалио се сопственику и отишао.

Неколико седмица касније исти странац поново је ушао у радњу. Старом брачном пару поклонио је улазнице за уметничку изложбу у оближњем граду. Сликара је поред улазница поклонио домаћинима и новац за аутобуске карте до града. Старац је мислио да је све то само »гомила глупости«, али је на наваливање супруге ипак пристао да посете изложбу.

Стари брачни пар, доста збуњено, пролазио је кроз галерију. Изненада муж је застао и узвикнуо: »Мама, то је наша радња!« Приближили су се и са страхопоштовањем посматрали привлачну слику. »Никада нисам приметио да ти високи брестови тако уоквирују нашу зграду!«, рекао је он. »Нисам знала да прозорска окна тако светлуцају!«, узвикнула је она.

Слика њихове радње привлачила их је као магнет. Пошто су још мало постојали, старац је ухватио руку своје жене и рекао: »Мама, хајдемо кући. Чак и прозор-

»Када је срце у реду«

ска окна светлуцају када је срце у реду!« Чим су стигли кући извадили су оглас из излога!

Када је срце у реду све друкчије изгледа. Лепрозни болесник лежао је у мрежи разапетој између два палмова дрвета. Благо се љуљушкао на афричком повтарцу. Било је готово немогуће одредити колико му је година. Изгубио је све прсте на рукама и ногама, а болест му је страшно унаказила лице али из целе његове личности блистала је срећа.

– Да ли сте срећни, упитао га је један посетилац.

– Да, веома сам срећан.

– Али, Ви сигурно патите.

– То је истина, али ја сам ипак срећан. Знате, ја сам хришћанин.

Овај истинити догађај подсетио ме је на једног инвалида кога сам често сретао на улицама нашег града. У несрећном случају изгубио је обе ноге. Ипак, успевао је да се креће на колицима која је сам направио. Сам је управљао закрченим улицама великог града служећи се комадима дрвета које је држао у свакој руци.

Једног јутра пошто је врло вешто прешао улицу и сам се попео на плочник, застао сам да поразговарам са њим. Отада, кад су нам се путеви укрстили поздрављао ме је широким осмехом. Никада га нисам видео тужног.

Тада сам био сиромашни студент. Сусрети са овим храбрим човеком помогли су ми да схватим колико сам стварно богат. Имао сам све удове. Могао сам да ходам и трчим. Имао сам хиљаде других разлога да будем веома срећан. Ако је овај човек могао бити радостан, како се могу ја жалити због мојих тако безначајних проблема?

Праве вредности не могу се проценити и упоредити са величинама материјалног богатства. на пример, колико бисте тражили за своја два ока, своје руке, или ноге? Да ли би милиони фунти били довољни? Ми имамо и друге драгоцености као што су наши мили, затим наша нада, наша вера, наш живот...

Откријте истинску радост

Ралф Валдо Емерсон сматрао је да су неки људи склони туговању. »Они се дохватају сваке коприве у живици и нагазе сваку змију на ливади«, говорио је. То је у складу са старом кинеском пословицом која гласи: »Када би човеков живот био дуг сто година, човек би задао себи толико брига као да ће живети хиљаду година!«

Џорџ Бернард Шо изразио је овако своје гледиште о истинској радости: »Ово је права радост у животу – да будеш искоришћен за циљ који ћеш сам признати као добар; да будеш потпуно истрошен, пре него што будеш био бачен на гомилу старог гвожђа; да постанеш сила у природи уместо грозничавог малог грумена болести и невоља који жали што свет неће да га учини срећним.«

Свако има мноштво планова које жели да оствари онда када буде »имао више времена«. Ове три речи могу да буду веома варљиве. Користећи се њима покушавамо да нагнамо себе а и друге да мисле да ћемо једног дана ипак »имати више времена«.

Уместо да се поуздамо у такву заблуду, много више смисла има брижљиво коришћење времена које сада имамо да бисмо остварили нешто што нам сада причињава радост. Око нас постоје многе вредности у којима можемо уживати »када је срце у реду«. Није потребно да се селимо, да путујемо у стране земље, да идемо само зато да бисмо открили велике животне вредности. Проблем који нас мучи често није у нашој околини, већ у нама самима. Најдуже путовање по свету не може нас удаљити од нас самих.

Свакоме од нас много је потребнија промена личног става од промене околине. Мудри човек Соломун имао је то на уму када је рекао: »Сврх свега што се чува чувај срце своје, јер из њега излази живот.«

11

Сада уживај оно што је најбоље

Један млади човек нашао се на психијатријској клиници тражећи помоћ. Слабо варење, вртоглавица и обилно знојење бацали су га у дубоко очајање. После дугих испитивања лекари нису успели да пронађу никакав физички узрок његовим тегобама.

На клиници су ипак после упорних испитивања открили да се корен овог здравственог проблема налази у јаком осећању кривице које је већ дуго времена мучило овог младог човека. Он је проузроковао дубоку жалост и тугу својим родитељима. Својим рђавим понашањем, нарочито дуготрајном употребом алкохола и дрога, дубоко је ожалостио своје родитеље. Знао је да чини зло и желео је да удовољи вољи својих родитеља, али остварење те жеље одгађао је за неко будуће време.

Годинама је умиривао своју савест мислећи на онај срећан дан када ће својим родитељима предати кључеве нове куће, а онда им платити да пођу на заслужени годишњи одмор. То ће им бити награда за све што су се одрицали и чинили за њега.

Али дан о коме је сањао никада није дошао. Његови родитељи су умрли пре него што је стигао да оствари своје планове. Сада је био потпуно сам, а кајање због свега што је учинио у прошлости почело је опасно да угрожава његово здравље.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Искуство овог младића није усамљена појава. Лекарске књиге препуне су описа сличних случајева. Лекари добро знају да је велики број обољења код њихових пацијената изазван емоционалним немиром. Статистике потврђују да две трећине оних који траже лекарску помоћ имају симптоме изазване или погоршане доживљеним стресом.

Осећање кривице изазвано неуказивањем пажње нашим пријатељима и најмилијима може постати тежак терет. Људи који од својих драгих, немају доказа о њиховој љубави и старању, много губе, али они који им то ускраћују губе још више.

Савремене прилике

Има много мудрости у речима које је изрекао један мој пријатељ: »Уверен сам да ћу овим светом проћи само једанпут. Зато свако добро које могу учинити или љубазност коју могу показати сваком људском бићу, сада треба да остварим. То не смем одложити или занемарити, јер овим путем нећу поново проћи.«

Свакога дана хиљаде људи не користе златне прилике да олакшају и разведре свој живот и живот других. Нико нема права да очекује да тај посао изврши неко други. У већини случајева то се може остварити у непосредној околини у којој живи сваки човек. Бољем животу могу допринети супружници, браћа и сестре, родитељи и деца и суседи који не одлажу и избегавају мала дела љубазности. Понекад ми пропуштамо такве прилике због тога што нам оно што сада можемо учинити изгледа непотребно и незнатно у поређењу са оним што желимо да учинимо у будућности.

Тако пропуштамо прилику да укажемо малу пажњу, али друга коју очекујемо и у којој бисмо остварили већи подухват никада није дошла. Једном је стари предавач на факултету рекао својим студентима: »Када сам био студент, имао сам пријатеља који је имао велики утицај на мој живот. Био је веома поштен, поуздан, пун разумевања и увек спреман да помогне. Надахњивао ме је да и

Сада уживај оно што је најбоље

ја будем исти такав. Сваког дана захваљујем му се на добрим начелима која је усадио у моје схватање живота. У својим предавањима често говорим својим студентима колико ми је много значео. Међутим, ја му то лично никада нисам рекао. Сада је за то прекасно. Он је умро.»

Захвално писмо

Док смо једног дана састављали списак за новогодишње честитке, моја супруга сетила се свога учитеља који је живео у једном малом селу. Његову љубав према послу и ђацима познавала су сва деца из мале сеоске школе која је имала само једну просторију. Када је дознао да породица моје супруге поштује верска убеђења која су обухватала и поштовање библијског дана за одмор, он је тако организовао рад у школи да деца нису губила наставу. Тако је он показивао своје интересовање, љубав и бригу за свако дете из свога одељења.

»Ја му никада нисам изразила своју захвалност«, размишљала је моја супруга. Написала му је топло писмо које је одисало дубоким поштовањем. Убрзо је примила диван одговор написан дрхтавом руком овог старца! Његово писмо одисало је истом топлином и љубављу коју је моја супруга доживела у току свих година док је као ученица седела у његовом разреду. Радост коју му је њено писмо донело одсјајивала је и у нама и расветљавала наше дане.

Иако сам сигуран да своју захвалност нисмо изразили свакоме ко је то заслужио, не треба да се обесхрабримо и занемаримо ту дивну дужност. Када изразимо своје уважавање – нарочито онима које често превидимо као што су поштар или човек који из наше зграде изнесе смеће – будимо сигурни да ће нам њихово узвраћање донети пријатне тренутке.

Наши најближи

Све је веома добро док размишљамо о дивним стварима које желимо да учинимо нашим драгима, а не забрављамо мале пажње које им свакодневно чинимо.

То је нарочито истинито о онима који су нам најближи.

Можда сте већ чули причу о домаћици која је на један необичан начин опоменула чланове своје породице да јој никада нису захвалили. Из дана у дан она је припремала укусна јела за свога супруга и децу, али они јој никада нису узвратили ниједном речи захвалности. Једнога дана када је породица дошла на ручак, нашли су само гомилу сена на великом послужавнику који је стајао на столу. Смејући се њиховом изненађењу, изрекла је само једну реченицу: »Питала сам се да ли ћете и ово приметити, јер никада нисте ништа рекли о храни!« Да ли је ова прича истинита или не, али она сликовито приказује ову чињеницу!

Занемаривање пажње и љубазности према другима, може да делује на човека као парализа која споро напредује. Такав човек доживеће судбину мишића који губи своју функцију јер се не користи. Тада човек губи своју спремност и жељу да да и помогне другима и постаје отуђено и обесхрабрено биће.

Љубазност у цркви

Једног малог дечака који се управо вратио са библијског проучавања укућани су упитали шта је научио тог дана. »Многи су хладни, а неколицина се смрзла«, изрекао је свечаним гласом. Када су га родитељи упитали шта то значи, он је одговорио: »Многи људи у цркви су хладни, а неколицина се потпуно смрзла!« Иако је његово поимање текста »Много је званих, а мало изабраних« било погрешно, његове речи биле су истините и тачно су приказивале друштвене прилике које постоје у многим црквама.

У једном чланку о црквеном животу часопис Тајм је покренуто питање да ли ће нови еванђеоски покрет у Сједињеним Државама прерасти у снажнији покрет од онога који се показао у време када су цркве осниване. У закључку тога чланка изречена је истина – то зависи од тога колико ће верници успети да остваре хришћанска начела у свом свакидашњем животу.

Сада уживај оно што је најбоље

Једна месна црква удвостручила је своју паству у веома кратком временском року. Њен пастор поднео је молбу тражећи дозволу за зидање или изнајмљивање подесног места за црквене састанке. Представници власти из тога града одговорили су му да ће му дати дозволу ако пронађе некога ко је спреман да изда у закуп кућу или зграду за састанке.

После дугог тражења, нашао је једну старију жену која је била вољна да цркви да своју кућу у закуп. Група верника одмах је почела да одржава састанке у тој кући. Међутим, после извесног времена суседи су убедили ову жену да ће имати само непријатности зато што је овако изнајмила кућу, па је замолила вернике да се иселе.

Пастор је на овакав поступак необично одговорио. Уместо да јој је пребацивао због раскида уговора, он је сазвао нарочити састанак верника цркве и позвао и њу да присуствује. У присуству свих он јој је топло захвалио што је затражила да испразне њену зграду. Била је веома изненађена оваквим ставом, па је пастор морао да јој објасни да Бог брине о својој Цркви и да њен захтев да се иселе сигурно значи да Он има нешто боље за њих!

Жена је била веома дирнута што је примила захвалност уместо грдње. Одлучила је да се још боље упозна са овим посебним људима и њиховим веровањем. Данас се верници састају у сопственој црквеној згради, а ова жена је добар верник заједнице!

У туђим мокасилама

Једна стара молитва коју су изговарали Индијанци из племена Сијукс гласи: »Велики Душе, помози ми да никога не осудим пре него што две седмице ходам у његовим мокасилама.« Ако успемо да схватимо положај другог, биће нам лакше да га охрабримо ако је то потребно.

Један млади брачни пар открио је ову истину за мање од две седмице. Муж је радио у фабрици, а она је водила домаћинство и бригу о деци. Млади супруг већ је

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

тешко слушао жалбе своје супруге о домаћим послови-ма који немају краја. Гунђала је за време доручка, намрштена и несрећна дочекивала га је када се враћао с посла, а за време вечере њено незадовољство и горчина достигали су врхунац. Сматрала је да осмочасовни рад у фабрици представља дечју игру у поређењу са њеним радом.

Тако је у споразуму са фабриком супруга преузела мужевљев посао, а он њен у дому. Погодба је захватала раздобље од две седмице, али већ после два дана свако је био спреман да се врати своме ранијем послу.

Вероватно је мало оних који ће покушати »да ходају у туђим мокалинама« као овај брачни пар, да би могли схватити обавезе и потребе другог. Мало више пажње и разумевања омогућиће изузетне резултате у учвршћивању добрих односа међу људима.

Сада је време

Једну малу девојчицу често су слали у подрум по кромпир који је требало припремити за вечеру. Једнога дана док је бирала кромпир, сишао је њен отац у подрум.

»Шта радиш?«, упитао је. »Покушавам да нађем најситније кромпире које ћемо искористити за вечеру. Крупније и боље кромпире искористићемо касније.«

Отац се смешио док је из њене руке узимао суд и ситан кромпир изручио натраг на гомилу. »Ако тако поступаш увек ћемо јести само ситан кромпир. Изабери највећи, најбољи кромпир за данас, па ћемо увек јести најбољи кромпир!«

Оно што најбоље можемо да учинимо својим ближњима не треба да чувамо за неко будуће време. Та будућа прилика можда никад неће доћи. Ако се трудимо да сада живимо најбољим животом и сада будемо људи добре воље, онда није потребно да бринемо о томе да ли ћемо бити такви и у будућности. Изаберите **сада** само оно што је најбоље и увек најбоље!

Улагање које ће постати велики добитак

Исус је рекао: »Дајте, и даће вам се; меру добру и набијену и стресену и преопуну даће вам се у наручје ваше. Јер каквом мером дајете онаком ће вам се вратити.« (Лука 6,38)

Неки фармер који је у целој покрајини био познат по производњи кукуруза врхунског квалитета, био је награђен због свог великодушног дељења овог доброг семена својим суседима фармерима. Људи су се чудили његовој добродушности која му није стварала добит већ само конкуренцију. Међутим, он је имао ваљан одговор:

»Тиме што са својим суседима делим најбоље семе које имам, остварујем једну врсту самозаштите. У току процеса оплођења ветар и инсекти носе полен са једног поља на друго. Ако моји суседи имају рђав кукуруз, овако укрштање смањиће квалитет мог кукуруза. Зато желим да и они на својим њивама употребљавају најбоље семе које постоји.«

Ова кратка прича илуструје једно важно животно начело. Разумно давање не смањује оно што поседујемо. На крају, добићемо много више од тога што смо делили, него што смо могли сакупити себичним гомилањем различитих добара.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Добро посматрајте људе који су постигли успех у животу. Готово без изузетка утврдићете да су њихова љубазност и несебичност према другима били исто као и њихове способности, важан чинилац у остварењу тог успеха.

Лични престиж не треба да постане најважнији мотив у животу. Тако ограничени мотив може да разори најнапреднија животна опредељења. Посвећење узвишеном и трајном делу и несебична служба другима имају велики значај и неуништују покретачку снагу.

»Ниједан од нас не живи себи«, истиче апостол Павле. То је истина коју никада не смемо заборавити!

Обузет самим собом

Сви познајемо људе који су толико обузети собом да нису способни да запазе и размишљају о својим слабостима. Познавао сам писца који је умео да разговара само о себи и својим књигама. Он није схватио да је груба саможивост преовладала у свим његовим разговорима и освојила сва његова дела. Једнога дана разговарао је са својим пријатељем. Већи део времена утрошио је причајући о себи. Кад се коначно зауставила његова бујица речи, замолио је свог пријатеља да и он нешто каже о себи.

»Па«, размишљао је његов пријатељ, »шта бих могао рећи о себи, а да то тебе заиста занима?«

»То је лако«, додао је писац. »Испричај ми какав су утисак оставиле моје књиге на тебе!«

Посао гајења свога ја почиње у најранијем животном добу. Узмимо као пример све оно што се догађа када друго дете дође у породицу.

Један дечак у почетку је био веома задовољан и срећан што је добио сестру. Гледао је на њу као на лепу и забавну играчку. Међутим, убрзо је приметио да је беба заузела његово место и да више није у средишту пажње. Није могао да сакрије своју љубомуру и почео је да се озбиљно љути на своју сестру.

Нису помогла мајчина уверавања да је беба »дар од Бога«. Једнога дана дошао је са предлогом који је сма-

Улагање које ће постићи велики добитак

трао савршеним решењем: »Мама, знам шта треба да урадимо са бебом – Да је пошаљемо натраг Богу!«

Као одрасли, зрели људи понекад смо криви за многе нељубазне мисли. Понеки пут свесно одређујемо правац у коме бисмо желели да пошаљемо људе који су нам се нашли на путу!

Први корак који треба да учинимо да избегнемо ову замку састоји се у препознавању опасности која прети несметаном развоју наше добре воље и усмерености људима.

Када обе стране губе?

Себичност није увек разлог наше претеране заузетости сопственом личношћу. У овим грозничавим временима радни програм често нас спречава да људима око себе искажемо саосећање и разумевање које им припада. Када је један учитељ задао својим ђацима да опишу своје жеље за новогодишње празнике, један дечак је написао: »Желео бих да моја мајка не буде тако уморна. Тада би могла да буде нежна и љубазна. За прошлогодишње празнике она је тако много радила да се због неке ситнице коју сам учинио страшно наљутила на мене.«

Често се догађа да супруг који није добио вечеру на време, постане раздражљив и својом нестрпљивошћу поквари пријатно време. Са рукама које је ставио дубоко у Џепове, шета нервозно по соби а лице му изгледа као да је преживео неку велику трагедију. У таквом стању није способан да размисли о приликама – да је куповина тог дана трајала дуже или да је изостанак њиховог сина из школе захтевао више времена и више посла од његове жене.

Неке домаћице греше у другом погледу. Познајем веома вредну и економичну жену чија је кућа увек у савршеном реду. Никакве прашине нема на њеном намештају. Њен супруг је увек спреман да јој помогне кад год то може. Међутим, у тим напорима нема увек успеха.

Једнога дана донео јој је неку малу нараву за кухињу, са искреном жељом да је пријатно изненади једним

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

поклоном, који ће јој олакшати посао. Али, уместо захвалности добио је грдње, јер се није понашао као штедљив домаћин. Упркос њиховом добром финансијском положају, гуњала је данима истичући да је непотребно потрошио новац.

Можда је била у праву. Можда је цена за тај мали апарат превисока, па се на неки други начин новац могао боље утрошити. Али, у свим тим догађајима никада није узела у обзир његове побуде које су га покренуле да јој донесе поклон. Он је желео да јој помогне и да је обрадује, али она је пропустила да то љубазно прихвати као знак његове љубави. После тога сигуран сам да мој пријатељ више није тако често био спреман да чини оваква »изненађења«.

У оба случаја и супруг и супруга доживели су огроман губитак.

Погрешан број

Пре неколико година моја супруга и ја купили смо кућу у предграђу једног великог града. Доживели смо занимљиво искуство када смо хтели да је опремимо одговарајућим намештајем. Пре него што су претходни сопственици иселили, отишли смо у једну велику продавницу да купимо завесе. пажљиво смо измерили прозоре, али нисмо запазили важан детаљ на једном прозору. Трговац у радњи дозволио нам је да се послужимо његовим телефоном и од бившег власника затражимо помоћ.

У телефонском именику брзо сам пронашао необично име ранијег сопственика. Када сам окренуо број, јавио се женски глас који ме је обавестио да њен муж није код куће.

»Да ли сте ви госпођа...?«, упитао сам. Када је потврдно одговорила, рекао сам јој да сам ја човек који је купио њихову кућу. »Шта«, узвикнула је. Мислећи да сам окренуо погрешан број, упитао сам: »Да ли сте ви супруга господина...?« Када сам изговорио пуно име тог човека, одговорила је потврдно.

Улагање које ће постојати велики добитак

Пошто сам јој рекао своје име, додао сам: »Управо смо се споразумели да купимо вашу кућу. Да ли бисте били љубазни да ми дате обавештење о једном прозору? Потребно нам је то, јер желимо дак купимо завесе.«

»Ваљда ми нећете рећи да је мој муж продао кућу, а није се договорио са мном!«, узвикнула је. »Ја ништа не знам о томе послу!«

У том тренутку и ја потпуно збуњен, извинио сам се и прекинуо везу. Поново сам узео телефонски именик и пронашао да постоје два човека са потпуно истим именом и презименом. Позвао сам погрешан број.

Слично се догађа и у другим видовима живота. Често разговарамо са неком особом или имамо и закључујемо пословне односе па добијемо одговор који је потпуно различит од онога што смо очекивали. То нас онерасположује. Тада је најбоље помислити да смо можда окренули »погрешан број«.

Директору у једној школи послали су једног дечака због тога што је употребио погрдне изразе у расправи са једним од својих наставника. Разговарајући са дечаком директор је брзо схватио да је он веома потиштен, и да му је веома жао што се тако понашао.

Нешто касније увређени наставник сазнао је да је дечак тог дана добио писмо са извештајем о смрти своје мајке. Био је у таквом стању да вероватно није ни схватио шта је изговорио сматрајући да се према њему неправилно поступало. Његово понашање било је више дубока жеља за саучешћем.

Када људи делују на начин који нам се не допада или који не схватамо, када су одбојни или преоштри имајмо на уму чињеницу да за то вероватно постоји неки разлог. Ако можемо да откријемо шта их мучи, ако можемо да развијемо прихватљив и користан разговор имаћемо обостране користи.

»Ко има пријатеља, ваља да поступа пријатељски«, писао је Соломун (Приче 18,24). Добро је имати пријатеља. Али много је боље **бити** добар пријатељ. У живо-

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

ту се увек потврђује позната истина, да онако како пружамо, тако ће нам се вратити: »Јер каквом мером мериш, онаквом ће ти се вратити.«

Срећа
за
двоје

В

Припрема за брак

Управо пре своје сребрне свадбе, на вечерњем пријему једна жена нашла се поред славног пијанисте Падеревског. Казала му је да га је често слушала док је била студент музичке академије. Падеревски је прихватио разговор и упитао да ли је икада посетила своју стару школу.

»Да«, одговорила је. »Често навраћам у стару зграду. Волим да седим на свом старом месту и размишљам о томе како сам у животу била много срећнија него што сам помишљала у време својих студија.«

Ова изјава заинтересовала је Падеревског. Престао је да једе и веома изненађен упитао: »Не мислите да можете да сте срећнији данас него што сте мислили да ћете бити када сте сањали о будућности као осамнаесто-годишња девојка?«

»Да, то је управо оно што мислим«, насмешила се.

Падеревски јој се наклонио и рекао: »Госпођо, волео бих да упознам Вашег супруга!«

Говори се да особа која има срећан брак лако савлађује многе животне проблеме и осећа се заиста срећном. Међутим, онај ко живи у несрећном браку ту несрећу тајно преживљава, иако у пословном свету и пословним односима остварује успехе. Ово можда звучи претерано, али није тешко пронаћи људе који ово тврђење могу подржати личним примером.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Многе нежење иако нису доживели брак желе да створе утисак о предностима које су стекли избегавајући ову животну »обавезу«. Међутим, чињенице остају неумољиве, јер само особа која је доживела брак, може разумети брак и говорити о њему.

И добро и зло

Брак сам по себи није никаква гаранција среће и задовољства. Један искусни лекар овако је писао: »Када сам био млад лекар размишљао сам да је остати неудата најгори део који млада жена може добити од живота. Међутим, данас тако не мислим. Променио сам своје мишљење, јер у својој пракси сусретао сам многе дубоко разочаране жене сломљеног срца које би дале све на свету да могу да остану саме. То ме је приморало да створим закључак да у животу жене ипак постоји нешто што је горе од чињенице да нису удате.«

Многи истичу мисао да ће најближе небу доћи они који доживе истинску љубав у добром браку. Али човек може стићи најближе паклу ако схвати да је везан за особу чији су идеали и интереси потпуно супротни и чије га навике свакодневно повређују и муче.

Поједине младе жене, засићене усамљеношћу и напорним радом, мисле да брак значи ослобођење од таквог начина живота. Међутим, такво мишљење је потпуно погрешно. Брак није никакав одмор нити доноси ослобођење од напорног рада. У ствари, он обично захтева много тешког рада. Одговарајући на питање како да се добар брак начини још бољим, један лекар је рекао: »Ради на томе као неки роб!« Ова врста посла може постати најбољи на свету ако се остварује у сарадњи са правом особом. Елен Вајт, познати писац извршних чланака и књига о срећном дому каже: »Стицање правилног разумевања брака је рад који траје читав живот. Они који ступају у брак, полазе у школу коју у току свог живота никада неће завршити.«

Узимајући све ово у обзир, чак многе предности које доноси брак, у брак не треба брзоплето ступити. У не-

Припрема за брак

ким случајевима »не« је најбољи одговор. Са многим могућностима које се неочењеним и неударним данас пружају, постоји мало разлога за журбу у доношењу тако важне одлуке.

Физичка привлачност

Којих смерница човек треба да се држи тражећи правог брачног друга? Неки новинар упитао је једну привлачну младу девојку шта би изабрала – да буде паметна или лепа, када би морала да се определи само за једну од ових особина. Брзо је одговорила. »Лепа!« »Тако сам и мислио!«, додао је он. »Да ли је то због људи?«

»Да«, одговорила је, »очигледно је да људи много боље виде него што су у стању да мисле!«

Одговор ове девојке вероватно није предалеко од истине. Физичка привлачност има главну улогу у тражењу брачног друга. Али колико вреди ова предност? Један стари професор дао је мудар одговор на ово питање у савету који је дао своме сину: »Ти се за цео живот везујеш са једном особом због нечега што не само да неће дуго трајати, већ ће те моћи одушевљавати за само мало времена и што нећеш чак можда ни ценити када то будеш имао.«

Када двоје ступају у брак често се могу чути овакви коментари: »Не могу да схватим шта га је привукло њој. Он има тако добро образовање и пред њим је сјајна будућност.« Или »шта је видела у њему? Она је тако лепа!« Али када добро упознате тај брачни пар, често ћете установити да онај који према вашем мишљењу има предност сматра свога изабраника или изабраницу најпривлачнијом особом на свету. Када некога волимо због лепоте карактера и дивне личности, а не само због лепог лица или складних облика тела таква љубав дуго траје. Лична топлина и несебична љубав вреде много више од физичке лепоте која на крају није дубља од коже!

Савремени огласи покушавају да нас убеди да је атрактивна »фасада« оно што вреди. Нико не пориче

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

да су одећа и лични леп изглед веома важни. То је истина која постоји и остаје како пре брака, тако и после њега. Немарност према личном изгледу може бити знак озбиљног недостатка у животу једне личности преко кога се не сме прећи.

Човек који вреди који тражи праве вредности у свом животном другу, тражиће оно што је изван личног изгледа. Он ће тражити његове карактерне црте које се могу изразити и на лицу, и у гласу и навикама. Како ће се он или она суочити са проблемима и како ће прихватити разочарења? Какав је његов став према новцу? Да ли има толико смисла за хумор да понекад може да се насмеје самоме себи? Какав је његов став према ономе што сматрате најважнијим у животу и да ли постоје заједнички интереси? Ови и слични предмети који откривају личност и карактер једне личности много су важнији од физичке лепоте која ће окопнети и пропорција тела које се могу брзо изменити!

Свакако није лако знати све о томе како ће се особа са којом сте се верили, понашати када постанете супружници. Иако је ово тачно, сигуран пут ка неприликама је узети за брачног друга некога за кога имате тајни план да га после тога измените. То нећете лако остварити. Ако сте ушли у воз који има јасно означено одређиште, он ће тамо и стићи. Ви никако не можете изменити његов правац. Многи млади људи открили су после свадбе да нису у стању да измене начин живота свога брачног друга – а нарочито не да га побољшају према свом схватању и укусу.

Једна девојка саветујући се са својим пастором пре ступања у брак казала му је да ће у браку, под њеним утицајем њен младић постати бољи човек. Пастор није много говорио, већ ју је позвао да се попне на његов радни сто. Када је она то учинила, ухватио је за руку и рекао: »Сада ме повуци горе, ту где ти стојиш.« Она то није могла да учини. Међутим, он је лако могао да је повуче са висине на којој се налазила. Девојка је схватила поуку.

Припрема за брак

Текст који много открива

Упркос добрим намерама и искреним напорима да се пронађе најбољи брачни друг, чине се грешке и доносе погрешне одлуке. У току вереништва и младић и девојка приказују своје најбоље особине. Поред тога, заљубљеност доприноси нетачном расуђивању и зато није лако проникнути у стварност.

Међутим, постоји тест који готово никада не греши. Ако нека девојка жели да дозна како ће се њен вереник понашати као супруг, треба да посети његов дом. За време те посете треба да посматра како поступа са својом мајком. Ако поштује своју мајку, онда ће вероватно поштовати и своју супругу. Треба да посматра да ли је љубазан, пун обзира и од помоћи у уским границама свога дома? Његово понашање у родитељском дому биће слика његовог понашања према будућој супрузи.

Све ово односи се и на другу страну. Ако неки младић жели да дозна каква је у ствари његова девојка, треба да је посети у дому онда када га не очекују. Како поступа са својим оцем и мајком? Да ли радосно и савесно обавља свој део посла? Да ли има обзира према другима и да ли је уредна? Ако је све то запазио, она ће вероватно таква бити и као супруга.

Све ово не значи да млади човек не може имати своје мишљење чак и онда када се оно разликује од мишљења његових родитеља. Када млади супружници оснују свој дом, они не треба да прихвате да њима управљају родитељи. Отац и мајка сада морају да заузму друго место. Међутим, понашање неке особе према најближим рођацима увек открива њено будуће понашање у сопственој породици.

Религија је важна

Модерна истраживања потврђују да религиозни супружници имају најстабилније бракове. Постоје мноштво разлога за то. На пример, када наиђу проблеми, они могу лако да дођу до проповедника или свештеника који су способни и предусретљиви саветници. За-

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

једничко присуствовање богослужењима повезује људе чврстим везама. Учествовање у црквеним активностима развија односе који се не могу лако прекинути.

Међутим, религија значи и различитости за разне људе. Њен утицај који повезује могућ је када двоје младих људи ускладе убеђења и остваре доследан начин живота. Када између њих постоји широк понор у овој области живота, резултати могу бити кобни. Поједини облици религијске праксе утичу готово на сваки аспект живота. Код многих људи утичу на начин облачења, на исхрану, на начин забаве и трошења новца, на начин васпитавања деце, на проблеме секса и многе друге појединости из свакодневног живота.

Религиозан човек може да поштује и да се дружи са људима који имају врло различита верска убеђења и може успешно и да сарађује са њима у разним подручјима живота. Али брак је нешто сасвим друго. Дружење унутар породичног круга је тако интимно да постојање различитих верских убеђења може да изазове трагичне сукобе између супруга и супруге и између родитеља и деце.

Безброј практичних проблема искрсава у свакодневном животу и зато када религиозна убеђења поведу брачне другове у различитим правцима, наступају свађе, напетост и несрећа. Један жели да иде у цркву, док други жели да иде у диско. Један светкује одређени дан, док други тада ради. За једног је пушење и пијење опуштање, а за другог грех. Један жели да одређени део своје зараде да Цркви, а други то забрањује.

Тако се појављују многобројни облици неслагања који изазивају размирице. Када се девојка уда за некога за кога његова религија не представља само начин мишљења већ и начин живота, она може да закључи да се удала и за његову религију и приморана је да се саживи са њом. Религиозна убеђења не могу се лако савити, а да се дубоко не повреди одређена личност и покрене осећање кривице. Да ли супруг може и даље да поштује своју супругу ако она одбацује оно што он сматра

Припрема за брак

светим? Да ли нека жена заista може да поштује свога supruga kada се он одриче својих верских убеђења у напорима да удовољи њој или заједничким пријатељима?

Више од половине пута

У срећним браковима оба родитеља су великодушна у љубазним речима и делима. Указивање љубави уздиже и учвршћује љубав, не само у ономе коме је указана већ и у ономе ко је указује. Обе стране морају бити спремне да дају више него што примају.

Брак није подухват педесет према педесет у коме сваки партнер будно пази да не да више него што је други вољан да да. Никада се не сме поставити питање на кога је ред да учини следеће љубазно дело. Свако треба да се труди да превазиђе другог у несебичном испољавању љубави и поштовања. Сваки брачни друг треба да се труди да следи библијски савет. »Носите бремена један другога, и тако ћете испунити закон Христов.« (Галатима 6,2)

Муж и жена су родитељи. То је дружење у коме обе стране дају све што имају – труд својих руку и ума и љубав свога срца. Зато свако мора да буде спреман да настави даље од половине пута када се мишљења разилазе.

Они који достигну овај степен разумевања пре него што сједине своје животе у браку, имају добре изгледе да га учине успешним и трајним.

Секс пре брака

Секс је постао предмет о коме се врло много говори у модерном времену. Људи прошлих времена ћутке су прелазили преко њега као да не постоји, али модерни људи сматрају да ништа друго не постоји.

Иако не могу да докажем да су људи данас много више опседнути сексом него они из ранијих генерација, нико не може да оспори чињеницу да полна привлачност нема велику улогу у савременом животу. Брзи поглед на позоришне рекламе, на насловне стране популарних часописа и књига, као и на огласне стубове више је него довољно да се потврди ова чињеница. Мање или више разголићено женско тело насликано је не само да представи костиме за купање и женски веш. Стручњаци се углавном слажу да је то најбољи пут да се побољша продаја аутомобила, хотелских услуга за годишњи одмор, опреме за купатила, косачица за травњаке, чамаца и хиљаде других ствари!

Многи млади људи сматрају да они који нису више млади не схватају њихове проблеме из ове области. Они често овако размишљају: »Ви сте престари да бисте могли схватити оно што преживљавамо.« Али мало је доказа који подупиру мисао да сексуалност опада са годинама старости. Сексуална активност не престаје када прођу дани младости. Она се наставља до дубоко у

Секс пре брака

старост. Физички импулси, жеље и искушења који муче тинејџере, такође муче и старије. Студије из ове области показују да разлике нису тако велике како се мислило.

Први проблем младих

Па ипак из многих разлога сексуални проблеми могу се претворити у највеће проблеме са којима се млади могу суочити. Омладина се налази тачно у средишту борбе између снажних осећања која захтевају задовољење и захтева да се ова осећања контролишу и сузбију. Време када је сексуална жеља најснажнија обично је време учења. Млади људи морају да проведу многе и дуге сате седећи мирно и покушавајући да се усредсреде на предмете који их можда много не привлаче. Није онда ништа необично што често дневни снови испуњавају време које треба испунити озбиљним учењем. Тако изгледа да се секс налази у средишту оваквих необузданих мисли.

Проблем може постати још сложенији ако се неки младић и девојка, који су се приближили један другоме, одликују различитим животним ставовима. Нико не сме да покуша да натера другог у односе у које он не жели да ступи и за које није спреман. То може да створи трагичне последице.

Нико не треба да доживљава осећање кривице због мисли о сексу, јер је немогуће сачувати се потпуно слободним од њих, као што је немогуће избећи дисање. Познати лекар др М. Ј. Екснер то је овако изразио:

»Иако ниједан нормалан човек вероватно неће успети да се увек ослободи мисли и осећања везаних за секс, ипак он мора имати снаге да их усмери ка високим циљевима. Мисли младића о некој девојци могу бити себичне, чулне, али могу бити и пуне дивљења и поштовања њене целокупне личности. И једно и друго су облици сексуалног размишљања, али једно је понижавајуће, а друго здраво, и пуно истинског надахнућа. Оно је логички повезано са самопоштовањем и поштовањем жене.«

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Секс није једина основа за сву праву радост и задовољство у животу. Срећа појединца није неизбежно зависна ни од сексуалних односа, а ни од уздржавања. Многи људи остварили су пунину живота лишавајући се сексуалних активности.

Са друге стране, сексуални односи, ослобођени оправданог осећања кривице, могу постати снажан позитивни чинилац у животу. За праву срећу, тешко је било шта поправити у вези која је заснована на љубави, старању, поштовању, поштењу и трајности.

Злоупотреба слободе

Један од доказа који се користи у прилог раскидања са »старомодним« ограничењима је истицање слободе. Међутим, слобода обухвата одговорност и претпоставку о способности да се правилно примени. Један тинејџер овако је описао »слободу« која данас преовладава међу младима:

»Постоји потпуна слобода. Слобода састанка кад год се то пожели. Она почиње одласком у биоскоп. Међутим, ово брзо губи своју привлачност. Затим постоје састанци када се парови издавају и одлазе у различите собе. Ово доста брзо досади. Тада вино почиње да прија боље од пива, а касније виски још боље. Међутим, још увек нешто недостаје. После имате љубавни доживљај са неком девојком све док вам не досади па нађете неку другу. После тога није више много остало.

Свакако, можете пити мало више или можете наћи још неке девојке или пробати дрогу и ово се стално понавља тако да ускоро изгуби своју драж. Имамо превише много слободе да једемо, а изгубили смо сваки апетит!«

Суштина овог проблема је чињеница да не постоји тако нешто као што је »слободна љубав«. Свака »слобода« у таквом односу може да постане преширока за неког дечака, али за девојку савремене прилике не разликују се много од оних које су постојале у »стара добра времена«. Један библијски догађај наглашава ову чињеницу која је истинита и у савременим животним условима.

Секс пре брака

Неки човек по имену Амон заљубио се у девојку по имену Тамара. Био је толико заљубљен да није могао чак ни да једе. Са пријатељем је сковао план како да он и Тамара остану насамо. Када је то успело, позвао ју је у кревет, али она то није прихватила. Желела је да са чека време брака.

Међутим, он ју је натерао да учини оно што је желео, па се прича наставља. После тога прилике се развијају у овом знаку: »мржња којом мржаше на њу беше већа од љубави којом је пре љубљаше«.

»Устани, одлази!« повикао је.

»Не, не!«, плакала је она. »То ће бити веће зло од онога које си учинио што ме тераш.« Али он је био непопустљив, а жалосни догађај употпуњен је овом сликом: »Тамара метну руку своју на главу, и отиде вичући«. (2. Самуилова 13,14–19)

Амон је сигурно мислио да заиста воли Тамару. Он јој је давао дивна обећања и говорио лепе речи које су уверљиво звучале. Међутим, испод тога, налазила се његова намера да задовољи све своје жеље без обзира на последице које ће погодити девојку. Ова врста »љубави« често се претвара у одвратност, па чак и мржњу.

Пријатељ који искрено воли неће тражити да чините оно што ће унизити ваше достојанство или умрљати ваш карактер. Онај који мисли само на задовољење својих жеља није пријатељ – он је непријатељ! Особа која своје задовољство ставља на прво место, вероватно ће свога партнера сматрати играчком коју ће одбацивати када јој досади.

Сексуалност је Божји дар, и не сме се као такав сматрати нечим недопуштеним и грешним. Правилно и здраво усмеравање таквих жеља не треба да постане терет, већ здрав начин за развијање снажног карактера.

Зашто чекати?

Једна девојка овако је размишљала: »Бићемо верени целу једну годину, али још не можемо да се узмемо. За-

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

што не можемо да живимо као да смо у браку? Бојим се да ће наћи неку која ће бити 'вољнија' од мене. Сматрам да ће нам то открити нова задовољства па ћемо бити много срећнији.»

Младић слично говори: »Ми једно друго толико волимо да не морамо чекати док се венчамо.«

Упуштање у овакав начин размишљања неће решити ниједан проблем вереника. Напротив, он ће створити много више тешкоћа! Ако разумевање и поштовање нису учвршени пре ступања у сексуални однос, веома је непоуздано да ће се они касније створити.

Многи истичу чињеницу да ће брак имати више шанси да се одржи ако веренички пар живи заједно пре брака. За ово се не може наћи никакав поуздан доказ. Опсежне студије показују да парови који су имали такво искуство немају бољи брак од оних који следе традиционално хришћанско начело – пун израз љубави доживљава се у време брака.

Живети заједно а не бити у браку је облик живота у коме настају различите потребе и очекивања. То у заједницу уноси неизвесност, и доноси велике опасности које се посебно огледају у животу жене. Све ово лакше ће уочити посматрачи него пар који у томе непосредно учествује.

Раније је страх од нежељене трудноће спречавао парове да живе у оваквој заједници. Али данас широка употреба »пилула« и других контрацептивних средстава донела је пуно »слободе«. Ту »слободу« сваке године потврђују хиљаде нежељених и непланираних трудноћа неударних жена. Неки статистичари извештавају да је то добило »епидемијске размере«. Под таквим условима заједнички живот изван брачне везе заиста је веома ризичан и представља сигуран паклени пут ка болестима које се преносе сексом, укључујући ту и АИДС.

Иако се став према неударним мајкама данас нешто изменио, остаје и даље чињеница која постоји у већини друштвених кругова, да дете које неударта девојка донесе на свет још увек представља израз дубоке трагедије.

Секс пре брака

А када је таква мајка још увек само дете, трагедија је многоструко тежа. То је горка истина упркос свим причама о слободоумним ставовима и поступцима.

У неким круговима постоји врло широко мишљење да вереници треба да имају сексуалне односе пре брака, јер ће само тако утврдити да ли »одговарају једно другом«. Мало је схватања која су тако погрешна и која сигурно воде у заблуду као што то могу ова. Чак и за оне брачне другове који су се узели »из чисте љубави« потребни су понекад месеци, па чак и године да постигну право сексуално задовољство. Како онда може неки чин учињен у страху од последица да буде доказ било чега? Сама чињеница да тај блиски чин треба да буде обична проба уништава сваку могућност да се оствари радосна и безбедно с пуно поштовања и достојанства чиме се одликује чврста брачна заједница.

Полусекс не може задовољити

»Шта има рђаво у томе да се иде од краја?« упитао је један студент познатог јавног радника Роланда Р. Хегстада после серије предавања студентима. »Ништа!«, одговорио је Хегстад. »Уопште ништа!«

Када је младић застао збуњен, предавач је дао прецизно објашњење. »Ви то називате до краја, зар не? Ви у ствари говорите о полусексу, а ја се томе веома противим.

Секс није само нека раздаљина коју треба прећи. То није нешто што само треба урадити. То је нешто што ви и особа коју волите чини да постанете једно. То обухвата поступно предање двеју личности, а не само сусрет два тела.

Створитељ није учинио људе само телима. Он их је обдарио душом и духом и зато не можете ићи до краја ако сте занемарили ово двоје.

Бог је дао заповест која забрањује блуд и прељубу, не зато да би вас лишио да идете до краја већ зато што је желео да у тај изузетни чин укључи целокупну личност – телесно, умно и духовно биће. То могу да доживе само двоје који се воле и живе у сигурности чврстог бра-

ка. Изван брака увек постоје запрете – ограничења. У та ограничења убрајају се бриге о трудноћи, несигурности изазване сумњом у искреност партнера, бриге изазване обавезама за које ниједан партнер није оспособљен да их прими и изврши. То су неки од многих разлога због којих секс изван брака доноси тако честа и велика разочарања.

Проба пре брака није само у телесном погледу. Она се врши у области карактера и личности. Истинско пријатељство и дружење се развија на тај начин. Истинска љубав се показује у све три разине људског бића: физичке, менталне и духовне. Само физичко задовољство није сигурна основа за будуће слагање и срећу. Оно је само једно од три важна аспекта трајне љубави.

Оба партнера су одговорна

И младић и девојка морају да схвате своју одговорност. Страсти које се могу покренути у њиховом животу веома су јаке. Поигравати се са њима је исто као и играти се пуним револвером. Најбољи начин да се избегне такво зло је не дозволити развој атмосфере која подстиче преурањене интимности.

Младићи који поштују сопствену личност никада неће понизити своју девојку и повести је »преко црте«. А девојке које поштују себе не очекују да доживе такав покушај свога младића. Међутим, у сваком човеку живе осећања и страсти који, ако се стално узнемиравају могу да савладају сваког појединца и наведу га да чини таква дела на која иначе никада не би помислио.

Једна лекарка–гинеколог често је имала за пацијенте неударе труднице. Када их је упитала како су доспеле у такву ситуацију готово увек одговор је био исти: »Нисам могла да избегнем то!«

У почетку лекарка је била врло сумњичава према том одговору, али време и искуство потврдили су јој да су девојке говориле истину. Тврдња да девојка може увек остати хладна и промишљена у својим односима са младићем је само обична прича. Ако допусти осећањи-

Секс пре брака

ма да се развију, у односима међу половима јављају се тренуци када је готово немогуће остати разуман.

Како може девојка или младић, или било ко од нас, да се сачува од таквог нежељеног искуства? Први корак је у ствари искрено признање да у свим околности-ма нисмо способни да кажемо »не«. Други је избегава-ње прилика у којима могу да се покрену страсти које ће сигурно измаћи контроли. Тада ћемо лакше схватити разлику која постоји између изражавања љубави за вре-ме вереништва и у брачним односима.

Многи младићи прете раскидом ако им се не учини по жељи. Чак и тада »не« треба да буде једини одговор који се даје на такав захтев пре брака. Ако је и напусти, девојка треба да схвати да није достојан њене љубави, јер је сав окренут себи и задовољавању својих потреба. Она треба да буде личност која ће рећи »не« зато што њој прети највећи ризик.

Хришћански став према дружењу пре брака није не-гативан. Достојанство дружења може се остварити у заједничком раду, хобију, здравим спортовима, пешаче-њем у природи и другим заједничким активностима. Није тешко пронаћи занимљиве, васпитне и здраве ак-тивности у слободном времену које ће обогатити такво дружење. Искључиви став »само за нас двоје« није ко-ристан ни за сам пар, ни за оне који га окружују.

Први пут

Ако сте већ отишли предалеко и створили мноштво проблема и себи и свом партнеру, шта онда треба да чините? Најпре, преузмите одговорност за оно што се до-годило. Не можете и не треба да покушате да побегне-те од одговорности. Друго, ниједан проблем у овом животу није нерешив. Увек можете почети испочетка и да се успешно учите на својим грешкама.

Немогуће је препоручити неко решење које ће се уклопити у све ситуације. Посаветујте се са својим ро-дитељима или са неким у кога имате поверења. Друге очи често могу много брже да виде излаз из тешкоћа.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

У свакодневним разговорима многи наглашавају потребу сексуалног васпитања у дому, школи али и на радију и телевизији. А управо тамо је то било највише занемаривано. Али за већину од нас, много је важније од даљег васпитања примена оног знања које смо већ стекли и које се својим моралним и социјалним истинама уклапа у суштину хришћанског погледа на живот

15

Лако живљење

Деца су се на неком рођендану хвалила својим мајкама. Све је почело када је један дечак рекао: »Моја мама прави најбоље пите на свету!« Један други упао му је у реч: »Моја мајка свира на клавиру боље од сваког другог!« Једна девојчица, показујући своју хаљину, казала је: »Моја мама шије лепше хаљине од оних које се могу наћи у радњама.« Очигледно је да је свако дете имало мајку која се одликовала изузетним способностима.

Али, један дечак као да није имао ништа да каже. Ђутао је све док га сусед није упитао: »Да ли твоја мајка зна нешто да ради?« Устима која су била пуна колача, промумлао је: »Можда не зна.« Али тада су његове очи засијале и он је са одушевљењем додао: »Али са њом је необично лако живети!« Ко може да тражи и добије бољу препоруку?

Неки мужеви заузимају важне положаје у пословном, уметничком или политичком животу. Њихови сарадници диве се њиховим способностима и иницијативи. Њихови потчињени брзо испуњавају све њихове чак и најмање жеље. У разним новинама излазе чланци које су сами написали или чланци које су други написали о њима. Али, остаје питање како поступају унутар зидова свога дома, у интимности породичног круга?

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Има породица у којима влада непомућена срећа све док не дође отац породице. Чим ступи у кућу, атмосфера постаје врло напета и пуна страха од његове неукротиве нарави. Међутим, на послу је запажен због стрпљења и постојаности коју испољава када треба пронаћи решења за проблеме који настају у раду. У другим породицама супруг и отац увек је превише заузет својим бригама и нема времена да слуша о малим радостима и жалостима своје деце или да са супругом подели њена интересовања и проблеме. Међутим, у својој канцеларији никада није презаузет када треба да помогне другима или да саосећа слушајући друге.

Има жена које су веома способне куварице. Оне знају много о калоријама и витаминима, биљним влакнима и холестеролу. Оне знају да припреме укусна и за око привлачна јела. Друге веома спретно искористе шиваћу машину и иглу и тако уштеде новац шијући одећу за себе и децу.

Многе жене имају велики углед у суседству због своје спремности да помогну. Кад год је неко болестан, приликом порођаја или смрти, оне прво понуде своју помоћ. Неке су запослене и доносе плате које породици омогућавају висок животни стандард. Намештај, завесе, тканине и остали прибор у њиховом дому сведоче о њиховим способностима. Многа жена поседује све ове таланте, али да ли је лако живети са њом?

Пре неки дан слушао сам о једном младићу који се оженио лепом девојком баш уочи избијања другог светског рата. Неромантична стварност коју је открила у покушају да води домаћинство у једном суморном стану, показала је једну њену непривлачну страну. Све чешће њене непрекидне жалбе изазивале су жучне свађе.

У таквим приликама њен млади супруг је регрутован и послан изван земље. Био је радостан што ће се наћи изван домашаја њених жалби и оштрих прмедби. Али када су њена писма почела да пристижу, схватио је да ипак није умакао. Писма су била пуна уобичајене критике и негативног става према њему. После неколико

оваквих писама написао јој је: »Молим те немој да ми тако често пишеш, јер желим да уживам у овом рату!«

Срећа за двоје

Иако сви ми не можемо бити дипломате, сви можемо да градимо и испољавамо пријатељске ставове. Колико је то потребно данас, не само целом човечанству, већ најпре свету у малом – у породици! Свако од нас чезне за срећом и задовољством, и зато не постоји боље место за њихово остварење од онога које пружа и омогућава дом. И муж и жена имају дубоко усађену тежњу да буду потребни, цењени и вољени. После венчања ваша животна жеља да нешто постигнете не треба да буде усмерена према циљу да свог партнера учините бољим, већ да свога партнера учините срећним!

Брак није изазов усмерен промени вашег партнера, већ да ви постанете боља и права особа. Ако мислите да вам је потребан друкчији и бољи партнер, немојте бити изненађени ако схватите да је ваш брачни друг створио сличан или исти закључак о вама!

Често се људи осећају разочараним и несрећним зато што су се затворили иза зидова дубоке изолације. Брак је место за подизање мостова разумевања и поверења. Немојте никада заборавити да вам је потребан неко поред кога ћете се осећати блиским и сигурним – неко у чијем друштву можете »гласно« мислити без бојазни да ћете бити погрешно схваћени. Исто тако немојте заборавити да ваш друг има исту потребу.

Неки непознати писац овако је описао право пријатељство.

»Волим те не само због онога што јеси, већ због онога што сам кад сам са тобом.

Волим те не само због онога што си постигла, већ због онога што чиниш од мене.

Волим те због онога што истичеш и уздижеш оно што је добро у мени.

Волим те зато што своју руку стављаш на моје оптерећено срце и прелазиш преко свих лакомислености и

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

слабости, а износиш на видело само оно што је лепо и блиставо, у што нико није довољно проникао и открио.»

Ова врста пријатељства гради мостове и руши зидове. Али то није лако сабрати и уобличити чињеницом да су се два бића »заљубила«. На први поглед такво партнерство изгледа као да је постигнуто без икаквих напора. У ствари оно је постигнуто само одлучним напорима, самодисциплином, а понекад чак и знојем и сузама!

Изузетан пример стварног пријатељства мужа и жене налазимо у браку Џона и Абигејле Адамс. Одсутан из дома у служби својој земљи, месецима чак годинама Џон Адамс обавештавао је своју супругу не само о својим активностима, већ и о својим идејама, надањима, страховањима. А Абигејла водећи бригу о фарми и о деци, често је седела до дубоко у ноћ и писала свом »најдражем пријатељу« писма која су постала документ о поверењу и заједништву два људска бића. На срећу Џон није послушао Абигејлина упутства да »спали моја писма«.

У једном од својих писама Абигејла опомиње Џона да »не заборави жене« док се бори за независност своје земље. У вези са овим обраћајући се свим мужевима, написала је: »... али сваки од вас који жели да буде срећан нека се драговољно одрекне своје строге титуле **господара** и узме много нежнију и дражу титулу **пријатеља**.«

Говорећи у препуној цркви бискуп Филип Брукс је рекао: »Живот вам враћа оно што сте у њега уложили. Али тај улог примате назад многоструко увећан.« Ова истина увек је актуелна, јер је у складу са вековним библијским искуством које се потврђује у браку и у другим међуљудским односима: »Шта човек посеје оно ће и пожњети.« (Галатима 6,7)

Када се мање испољи

У сваком браку могу се доживети и разочарања. У овом животу ниједан човек није савршен. Чак ни ви ни ја! Без обзира с ким ћете склопити брак, раније или касније, открићете да ваш брачни друг има недостатке.

Када се један млади брачни пар суочи са таквом животном стварношћу, романтичност вереничког раздобља почиње да се мења и помало, бледи. Борба да приходи покрију издатке, прилагођавање потребама и навикама брачног друга, превазилажење појединости свакодневног живота – није обична игра.

»Верили сте се са анђелом, али сте ступили у брак са људским бићем«, рекао је један искусан човек. Интимно упознавање другог човека у брачној заједници, открива такве карактерне црте и личне ставове о чијем постојању човек није могао ни да сања. У ствари, ако сте мудро извршили избор, открићете много више добрих него рђавих особина свога брачног друга.

Када наиђу разочарања, склони смо да своја осећања одмах изразимо речима. Али да ли је то мудро? О проблемима је потребно отворено и поштено разговарати и заједнички потражити решење. Непрекидна брига и неуспех у изналажењу решења учиниће прилике још тежим. »Усне које представљају оквир за горке речи не деле пољупце.«

Животна је истина да један човек не може да испуни све тежње и очекивања другог. Редак је младић који као супруг може да оживотвори све снове које девојка гаји пре ступања у брак. Исто тако не постоји жена од крви и меса која је у стању да се савршено уклопи у најскривеније наде и тежње свога супруга. Са оваквом стварношћу треба се храбро суочити.

Потребно је признати постојање људских слабости и недостатака. Ако нас ово сазнање љути, помислимо тада на чињеницу да наш брачни друг треба да подноси наше мане. Дobar брак не мора да буде и савршени брак. То је заједница у којој обе стране морају да буду спремне да дају и узимају, да траже опроштај и да опраштају.

Маленкости

У такмичењу за најбољи опис срећног дома следећи приступ оцењен је врло високо: »То је место на коме

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

добивамо три obroka дневно, али срце добија на хиљаде.« Ово је врло сажето открило значај малих пажњи које су најбоља храна за срце и које на најбољи начин потврђују и изграђују међусобно разумевање које се врло широко може развити у сваком браку.

Одлазећи на посао муж је још једном загрлио своју супругу. Тога дана била је њихова десетогодишњица брака. Док је ишао према свом предузећу, супруг је у излогу једне цвећаре запазио дивне љубичице. Знао је да његова жена воли љубичице и застао је да види цену. Нису финансијски добро стајали, имали су доста проблема који су их присиљавали да обазриво троше новац. Међутим, његова љубав према жени и жеља да јој укаже нарочиту пажњу тога дана нагнала га је да јој купи и однесе ово лепо цвеће. Вратио се, предао га својој супрузи и отишао на посао.

Те вечери новине су објавиле трагичан извештај о раднику који је погинуо испред срушених скела на једном градилишту. То је био човек који је тог јутра купио љубичице својој супрузи! Оне су биле његов последњи поклон, јер га више никада није видела. Остала је да живи са његовим љубичицама – последњим изразом његове искрене љубави.

Развод изазван неверством брачном обећању представља у ствари дубоку трагедију. Често у таквим околностима разилажење путева изгледа као једини и најбољи излаз, иако ретко решава све проблеме. Понекад то изазива више проблема него што их решава. Зато је много боље потражити неко решење у време када проблем тек почиње да се назире. Велика истина постоји у следећој изреци: »Никада није постојала тако велика ватра коју чаша воде није могла угасити, ако је примећена у право време.«

Свако од нас чезне за саосећањем и разумевањем. Ако човек или жена то не налази у свом дому, потражиће то на другом месту и у друштву других људи. Тада ће онај ко је оптерећен усамљеношћу вероватно наћи уточиште у загрљају некога који није ни леп ни до-

Лако живљење

бар, али који је спреман да саучествује слушајући жалбе и приче о трагичности преживљеног. Муж или жена који немају подршку и разумевање у свом дому постају тако врло лак плен.

Зрела љубав која спаја два бића у заједницу, која траје колико и живот, не настаје ни изненада ни случајно. Не може се довољно истаћи значај таквог односа који је саздан од небројених ситница које чинимо или кажемо ономе кога волимо.

Велике могућности

У сваком дому и браку постоје велике могућности за остварење радости и задовољства. Без обзира на све што је остало у прошлости, можемо почети изнова градећи на основи обостраног разумевања и љубави. Осећања никада нису толико одлучујућа као топло и блиско пријатељство.

Када муж или жена упознају добре особине свога брачног друга и када то изразе и потврде речима и делима, остварили су добар почетак. Овом позитивном ставу мора се додати толерантност према слабостима другог. Ако је заснован на љубави и стрпљивости, брак може да траје у складу са временским одредницама које за њега постоје у божанском плану. Највеће животне награде налазе се у суштини таквог заједништва.

Најважније

16

Стаза вере

Њудски је разумети и прихватити само оне истине према којима гајимо позитван став. И обрнуто понекад **не** разумемо или чак одбацујемо доказ, само зато што је наш ум »усвојио«
негативан однос према њему. Иако није лако одобрвати такву слабост, ево једне слике која ће потврдити ову животну чињеницу.

Покушао сам да помогнем двојци туриста који су говорили енглески у једној малој норвешкој радњи у којој ниједан од намештеника није говорио енглески. Један од туриста поставио ми је питање на које нисам могао да одговорим, па сам се зато на норвешком обратио једном помоћнику тражећи потребну информацију. Он је чудно гледао не изговарајући ни реч. Полако и разговетно поновио сам питање. Још увек ме није схватао да би на крају ипак проговорио, али врло слабим енглеским језиком: »Ја не разумети!«

Он је чуо како сам са туристима говорио енглески. Његов ум дуже је задржао ту информацију и зато није »чуо«
да сам му се обратио на његовом матерњем језику! Неспоразум ипак није трајао дуго. Али све то врло убедљиво показује да оно што мислимо може да утиче на оно што треба да разумемо или прихватамо.

Када се размишља о питању да ли Бог говори преко Библије, многи покушавају да заснују свој одговор само

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

на чврстим доказима. Доказ је врло важан, али исто толико важна је и наша спремност да верујемо или сумњамо. Библија овако објашњава ово начело у нашем односу према Богу:

»А без вере није могуће угодити Богу; **јер онај који хоће да дође к Богу ваља да верује да има Бог** и да плаћа онима који га траже.« (Јеврејима 11,6) »Ако ли коме од вас недостаје премудрости, нека иште у Бога који даје свакоме без разлике и не кори никога и даће му се; **Али нека иште с вером, не сумњајући ништа**; јер који се сумња он је као морски валови, које ветрови подижу и размећу. Јер такви човек нека не мисли да ће примити што од Бога. Који двоуми непостојан је у свим путовима својим.« (Јаков 1,5–8)

Наше разумевање је слично осетљивом радио пријемнику. Оно мора да се укључи и правилно постави да бисмо могли примити поруку. Ако нисмо на правој таласној дужини, нећемо ништа чути или ћемо добити погрешну поруку и донети погрешне закључке. Али ако пронађемо правилну таласну дужину, добићемо тачну вест.

Ова животна истина може се уобличити и на овакав начин: Они који желе да сумњају имаће прилике за то, али они који стварно желе да знају истину, наћи ће мноштво доказа на којима ће почивати њихова вера.

Кад год људи не теже да речима и делима буду у сагласности са Богом, тада ма колико учени били, они су подложни заблуди и личном тумачењу Светог писма и зато није безбедно прихватити њихова тумачења. Они који у Светом писму траже противречности, нису духовно просветљени. Држећи се својих недоследних ставова они ће пронаћи многе разлоге за сумњу и неверовање у оно што је заиста јасно и једноставно.

Међутим, приступање Светом писму са позитивним ставом не значи одбацивање способности за самостално размишљање. То не значи затварање очију пред научним чињеницама или логичним доказима. Напротив, историјска наука и археологија дале су необориве доказе у

Спаза вере

прилог чињеницама које стварају и потврђују веру. Они су толико бројни и тако убедљиви да сваки човек слободан од било каквих предрасуда може лако да их усвоји.

Иако постоје бројни и чврсти докази у прилог вери, могућност за сумњу увек ће бити присутна. Чак ни сам Христос не може свакога убедити да верује. Међу Његовим најприснијим следбеницима владала су два мишљења о Њему – неки »поклонише му се; а једни посумњаше«. (Матеј 28,17)

И у овом случају постојала је група људи која је имала приступа истом доказу. Али свака особа у својој личној слободи одлучивала је да ли да верује или сумња. Зато не треба да нас изненади чињеница да и данас постоји иста ситуација која ће наставити да постоји све до краја света. Они који желе да сумњају, имаће прилике за то, али они који стварно желе да знају истину, наћи ће мноштво доказа на којима ће почивати њихова вера.

Недостатак знања

Сваки истраживач Библије брзо ће открити да није у стању да схвати или објасни све што чита. Зашто је Божја реч таква? Ако Библија садржи Божју поруку за мене, зашто у њој не могу све да разумем?

Зато што нисмо у стању да сами решимо неки проблем, то не значи да не постоји решење. Ако не знамо како сами да нађемо одговоре, можда постоје други који нам могу помоћи. У својој књизи »Битка за Библију«, др Харолд Линдсел ранији уредник листа »Хришћанство данас« даје неколико примера који потврђују ове наводе. На пример, он спомиње мере »меденог мора« у храму, који је описан у четвртој глави Друге књиге дневника. У том опису дате су све димензије као и обим круга. Неки библијски критичари нападају ове податке, јер када се пречник помножи са 3,14 резултат није у складу са бројем којим је означен обим круга. Др Линдсел даје веома једноставно решење. Све димензије су у складу када се »медено море« мери са унутрашње, а не са спољашње стране.

Иако сва тешка места у Библији немају тако једноставно објашњење као ово, истина је да се многе тешкоће налазе у недостатку нашег личног знања. Када су неки од Његових критичара дошли к Њему износећи Му Мојсијеве наводе које нису могли разумети, Исус им је рекао: »Варате се не знајући писма ни силе Божје.« (Матеј 22,29) Проблем се није налазио у текстовима које је Мојсије написао, већ у умовима читалаца који нису поседовали довољно обавештења о ономе што је Писмо у ствари садржало. Уколико имамо више знања о ономе што је написано, утолико га боље можемо схватити.

Задивљујућа животност

Превод Новог завета који је извршио на свакодневни енглески језик др Ј. Б. Филипс је верзија која је постала веома омиљена код милиона читалаца. Док је преводио текст, он га је темељито проучавао и о томе овако пише:

»Утврдио сам, као што сам написао и на другом месту, да када човек једном схвати стварну суштину Новог завета, онда њена животна снага задивљује. Нашао сам се подстакнутим, изазваним, утешеним и убеђеним у своје раније површно познавање Светог писма. Векови као да су ишчезли и овде сам се нашао суочен са вечним истинама, за које је моја душа сматрала да је обавезна да их прихвати. Што сам даље одмицао са својим преводилачким послом, то је у мени више расло ово убеђење о духовној истини.

Иако сам учинио све да сачувам емоционалну непристрасност стално сам утврђивао да је материјал под мојим рукама чудновато жив; он је говорио о мом убеђењу на најчудеснији начин.«

Један други истраживач Библије сведочи о сличном искуству: »Питате ме зашто верујем у Исуса? Зато што Он за мене представља божанског Спаситеља. Зашто верујем у Библију? Зато што сам утврдио да је она Божји глас упућен мојој души. Можемо да поседујемо

Стаза вере

осведочење да је Библија истинита, да је Христос Божи Син; ми знамо да не следимо измишљене приче.»

Многи од нас осетили су силу Библије у свом животу. Ми познајемо свог небеског Оца и препознајемо Његов глас док нам говори преко своје Речи.

Библија указује на пут спасења необразованом и примитивном као и интелигентном и образованом човеку и то је особина која је високо уздиже изнад свих осталих књига. Свакој души она открива пут спасења и откупљења. У исто време она се бави узвишеним и далекосежним темама, а то у нама ствара жељу за проучавањем и размишљањем.

Међутим, овде се морамо дотаћи једне чињенице која заслужује пажљиво разматрање. Библија се бави проблемима за које ни ми нити ико други не може наћи потпуно решење. Ова књига поставља нека питања на која ми немамо увек одговор. Када је у питању Библија то је сасвим природно, зато што је наше људско схватање ограничено. Преко Библије говори Онај чије је знање бесконачно. Апостол Павле размишљајући о узвишености и свеобухватности Божје речи узвикује: »О душино богатства и премудрости и разума Божјега! Како су неиспитљиви његови судови и неистраживи његови путеви! Јер ко позна мисао Господњу? Или ко му би саветник? Или ко му напред даде што, да му се врати? Јер је од њега и кроз њега и у њему све. Њему слава вавек. Амин.« (Римљанима 11,33–36)

Вечне речи истине немогуће је ставити у ограничене оквире или језиком ограниченим људским несавршенством описати оно што је савршено. У својој књизи »Пут Христу« Елен Вајт истиче да Господ говори људским бићима једноставним језиком да би њихова ослабљена и отупела чула и ограничена моћ опажања могли примити и схватити Његове речи. То открива Божју љубав. Он налази људска бића и приступа им тамо где се налазе. Библија је зато савршена у својој једноставности.

У својој милости Бог је одабрао писце и дао им вест, али они су те поруке преносили својим речима, а одли-

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

ке и склоности своје личности уграђивали у текстове које су стварали. Тако је Бог преко своје Речи приближио истину о спасењу сваком човеку.

Надахнута Духом – схваћена Духом

Свети Дух је надахнуо Библију и зато је једино помоћу тог истог Духа можемо схватити. Апостол Павле објашњава ту истину овако: »А телесни човек не разуме што је од Духа Божјега; јер му се чини лудост и не може да разуме, јер треба духовно да се разгледа.« (1. Коринћанима 2,14–16)

Никакве теолошке студије, археолошка истраживања или детаљно проучавање историјских записа нису у стању да дају дословни и чврст доказ у прилог духовним истинама. Иста натприродна сила која је подстицала писце да преносе Божју реч и која ју је очувала током свих векова, утиче и на ум читалаца и помаже им да је разумеју и прихвате.

Бројеви на сунчаном сату могу се лако прочитати, али доба дана може се одредити само онда када их Сунце обасја. Исто тако можемо читати речи штампане у Библији, али не схватити њихово дубоко значење које имају управо за нас лично. Њихове узвишене вредности открићете када Божји Дух расветли ваш ум.

О неким догађајима у животу не можемо одлучити само на основу доказа или разума. Вера у Бога и убеђење да нам Он упућује живу реч преко Светог писма превазилази људску свакидашњицу. Бог нас позива да пронађемо и доживимо доказ у сопственом животу. »Испитајте и видите како је добар Господ.« (Псалам 34,8) Када Он каже »испитајте« то је изазов да за себе истражујемо вечне истине. Једина лабораторија која нам је потребна за овај експеримент је наш сопствени живот.

Др Карл Ф. Вислеф, водећи лутерански теолог износи овакву тврдњу: »Ниједан човек не може да разуме или усвоји пророчко или апостолско сведочанство у Светом писму без помоћи Светог Духа (1. Коринћанима

2,14). Човек који није наново рођен може да напуни своју главу хришћанским истинама и да потпуно овлада теоријом, али раније или касније сам ће открити да их његово срце није прихватило. Стога теологија – доктрина о Богу – је предмет само за наново рођеног човека.«

За неке Библија је затворена књига. Они сматрају да она расправља само о збивањима у којима су учествовали људи умрли пре много времена и мистичним теоријама о греху, смрти, спасењу и васкрсењу, затим мало о суду, казни, вечном животу и новој Земљи. Међутим, Књига над књигама је много више од тога.

Књига те познаје

Ако Библију читамо отвореног ума и духа и ако смо вољни да поверујемо и следимо њена упутства, ова књига може да да смисао нашем животу. Можемо да стекнемо исто искуство као и Емил Кеје из Француске. Био је млади атеиста када је ушао у цркву и по први пут читао Библију. Није дуго читао када је изненађен узвикнуо. »Ова књига ме познаје!« Овакво суочавање са Библијом допринело је да постане ревни хришћанин, верник предан целим срцем.

Дубок утисак оставља тврдња Асе Торесен, савременог научника, која овакво гласи: »Као научник примењујем биолошко начело 'све или ништа' када се ради о Светом писму, и моје је лично задовољство да га 'цело' прихватим, јер на други начин живот нема рационално значење. Нема наде за будућност без Творца и Искупитеља. То ми даје душевни мир – то сазнање да ћу се Његовом милошћу наћи међу онима који држе Божје заповести и који примају Његову правду, а са њом вечни живот у савршеном свемиру.«

Као што ова величанствена Књига говори светски познатом научнику, великом хришћанском писцу Елен Вајт и преводиоцу Библије Карлу Вислефу, тако она говори и теби и мени. То је једно од чуда уграђених у Библију. То је лично Божје писмо свакоме од нас појединачно.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Живот без Библије личио би на дан у којем Сунце зађе за облаке, или ноћ у којој нема звезда. То је књига о вредностима које трају, одолевају. То је једини спис у коме налазимо оригиналан опис Исуса Христа и Његове службе помирења. Без ње не бисмо знали ништа о Његовом животу и науци и путу у вечни живот.

Колико смо срећни сви ми који имамо слободан приступ целокупном благу Библије! Када се молимо разговарамо са Богом. Када читамо Библију, Бог говори нама. Ако јој прилазимо понизно и са жељом да је прихватимо, божански Дух који је надахњивао њене писце, расветлиће и наш разум и ојачати нашу веру.

Са оно мало вере колико је имао, један забринуту отац пришао је Исусу са болесним сином и молитвом која је потекла право из његовог срца: »Верујем ... помози мојему неверју.« (Марко 9,24) Као одговор на ову искрену молитву, чудо се догодило. Са сличном искреном молбом и жељом да верујемо и ми ћемо добити одговор који ће ојачати нашу веру.

17

Како до вечног живота?

Да споменемо историју једног од највећих људи вере описаних у Библији.

Не мислим сада на Аврама, Мојсија, Јосифа или Данила. Не мислим на Павла, Петра или Јована. Не могу чак ни да вам кажем његово име, јер га не знам!

Међутим, он је изразио своју веру у Христа онда када су га се сви одрицали и веровао је у Њега када су други сумњали. Био је разапет на крсту са једне стране Исусу.

Лука описује оно што се збило овим речима: »Вођаху пак и друга два злочинца да погубе с њим. И кад дођоше на место које се зваше коштурница, онде разапеше њега и злочинце, једнога с десне стране а другога с леве. А Исус говораше: оче! опрости им; јер не знају шта чине.«

»А делећи његове хаљине бацаху коцке. И народ стајаше те гледаше а и кнезови с њима ругаху му се говорећи: другима поможе, нека поможе и себи, ако је он Христос, изабраник Божји.« Војници су се придружили ругачима и пришли ближе нудећи му прокисло вино. »Ако си ти цар Јудејски«, говорили су они, »помози сам себи.« Над његовом главом налазио се натпис који је гласио: »Ово је цар Јудејски.«

»А један од обешених злочинаца хуљаше на њега говорећи: ако си ти Христос помози себи и нама. А други

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

одговарајући шуткаше га и говораше: зар се ти не бојиш Бога, кад си и сам осуђен тако? И ми смо још праведно осуђени; јер примамо по својим делима као што смо заслужили; али он никаква зла није учинио. И рече Исусу: опомени ме се, Господе! кад дођеш у царство своје. И рече му Исус: заиста ти кажем данас, бићеш са мном у рају.« (Лука 23,32–43)

Он је видео Исуса

Не знамо зашто су римске судије осудиле овог злочинца на смрт. Кратак библијски извештај о њему не наводи шта је учинио и због чега је добио име »један од злочинаца«. Међутим, знамо да се на крсту молио и да је одмах примио одговор на своју молитву.

»Опомени ме се, Господе! кад дођеш у царство своје!« Шта је омогућило овом човеку да изрази такву веру у својој усрдној молитви?

Он је видео **правог, стварног** Исуса. То је било велико чудо, јер никада раније Христова божанска величина није била тако заклоњена многим препрекама, као тога дана док је између два разбојника висио на крсту.

Нико данас није потпуно сигуран и не може тачно да одреди место на коме су стајали крстови. Многи верују да је брдо које се уздиже близу јерусалимске Дамаштанске капије, Голгота »Костурница«.

Једнога дана шетао сам кроз малу башту у близини празног гроба за који водичи кажу да је у њему лежало Христово тело. Посматрао сам то најчувеније брдо у хришћанском свету. Могао сам да се уверим да личи на лобању. Седећи на клупи читао сам 23. главу Јеванђеља по Луки и покушавао да замислим шта се све догодило тог одсудног дана пре готово две хиљаде година.

Гледајући доле са свога крста, злочинац је имао добар поглед на оно што се збивало. Међу народом који је запосео брдо, запазио је властодршце, свештенике, књижевнике и старешине. Сви они давали су одушке својој нескривеној мржњи према »дрводељином сину« који је тврдио да је Месија. Махали су својим главама,

Како до вечног живото̄а

ругајући Му се и грдећи Га подсмешљивим гласом: »Ти који цркву разваљујеш и за три дана начињаш помози сам себи; ако си син Божји, сиђи с крста.« (Матеј 27,40)

Док је злочинац посматрао верске вође сигурно није видео ништа што би га покренуло да поверује да је Исус Божји Син.

Посматрао је и римске војнике. Као представници власти, они су свезали Исуса за стуб и шибали Га. Ставили су Му трнов венац на главу, ударали Га штапом и приковали Му руке и ноге grubим клиновима за даске на крсту.

Како је злочинац могао да види Спаситеља света у овом човеку који је толико патио?

Исус у пророчанствима

Нема сумње да је Исусово неуобичајено понашање покренуло многа питања у уму овог човека. Зашто Исус не реагује? Ако је Он стварно Месија, зашто се не ослободи крста? Зашто не открије своју божанску моћ? Зашто није ударио своје мучитеље и ућуткао гомилу која је урлала? Чуо је подругљиве речи које је упutio Исусу други осуђени и разапети разбојник: »Ако си ти Христос помози себи и нама!«

Али никакво избављење није долазило тројници умирућих људи. Никаква натчовечанска сила није се показала и није зауставила њихове патње. Изгледало је као да се никаква божанска правда не супротставља неправедности властодржаца и понашању њиховог нељудски настројеног оруђа.

Разбојник је у мноштву запазио и неке од оних који су три године следили Исуса. Они су једном приликом дали упечатљиво сведочанство: »Ти си Христос, син Бога живота.« (Матеј 16,16) Да ли још увек верују у Њега? Њихова спољашњост открива њихову потпуну збуњеност и велико обесхрабење.

Отприлике седам стотина година пре овога догађаја, пророк Исаија је прорекао како ће људи деловати када Месија дође да преузме грехе човечанства:

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

»Али он би рањен за наше преступе, избијен за наша безакоња; кар беше на њему нашега мира ради, и раном његовом ми се исцелисмо. Сви ми као овце зађо-смо, сваки од нас се окрену својим путем, и Господ пусти на њ безакоње свих нас.

Презрен беше и одбачен између људи болник и ви-чан болестима, и као један од кога свака заклања лице, презрен да га ни за што не узимасмо.« (Исаија 53,5.6.3)

Разапети осуђеник видео је како су се пророкове реч-и дословно испуниле. Стварно је био презрен и потпу-но одбачен. Чак и Његови ученици окренули су се од Њега. Ниједан глас није бранио Исуса. Ниједан човек није испољио своје веровање. На Голготи су владали дубока сумња, сурови подсмех и бескрајно понижење.

Међутим, злочинац је ипак прозрео у оно што се ни-је видело – у Исусу је видео Божјег Сина. Пре него што су му римски војници пребили ноге да би убрзали смрт, изговорио је потресну молитву вере.

Исусов утицај

То време које је злочинац провео са Исусом, преобрази-ло је његов живот. Пошто су заједно разапети, они су без сумње били заједно и за време суђења. Иако је само мало видео Спаситеља, то је ипак било довољно да га убеди да Исус није био сличан ниједном другом човеку кога је ика-да упознао. Видео је Исуса пред судијом. Заједно су ишли ка Голготи и на крају посматрао Исуса док је био на крсту.

Исус је мењао људе. Грешница код Јаковљевог буна-ра слушала је Његове речи за време кратког подневног одмора. Његов утицај потпуно је променио њен живот да је одмах постала Његов први мисионар међу Самар-јанима. За Јована, који је био толико свиреп да је једном приликом захтевао да живи људи буду спаљени, било је потребно више времена. Али Христово присуство иза-звало је и у њему драматичну промену. Пре своје смрти био је познат као апостол љубави.

Кратка здруженост злочинца који је умирао са Исусом, створила је веру која га је надахнула и покренула

Како до вечног животоша

да се моли. Она га је уверавала у живот који му нико више неће моћи одузети.

У судској дворани чуо је Пилата како признаје: »Ја никакве кривице не налазим на њему«, и како понавља народу: »Ево га изводим к вама напоље, да видидте да на њему не налазим никакве кривице.« (Јован 18,38; 19,4)

Када је злочинац погледао Исуса, почео је да схвата истину о ономе шта је Пилат рекао. Чуо је Исуса како се моли, не за своје ослобођење, не за освету против оних који су Га осудили или оних који су Му тог тренутка одузимали живот, већ да им Бог опрости њихову свирепост. Никада раније злочинац није чуо да онај кога муче налази оправдање за своје мучитеље и да се моли за њих: »Оче! опрости им; јер не знају шта чине.« (Лука 23,34)

Свети Дух расветлио је његов ум

Светлост од Светога Духа засијала је у његовом помраченом уму и он је слободно изразио своје убеђење. »Он никаква зла није учинио.« (Лука 23,4) Светост која је произлазила од Христа, дала му је ново и трајно искуство. Открио је, као и многи пре њега, да човек који се отворене душе обраћа Исусу, не може да избегне Његов божански утицај.

Свети Дух је спојио у недељиву целину искуства, сведочанства и сећања која су га, заједно са оним што је видео за време распећа увела у веру и потпуно предање. Сигурно је и он, као и већина припадника јеврејског народа, често видео грешника како води невино јагње у Храм и приноси га на жртву као симбол очекиваног Месије. Сада је видео да је овај симбол постао стварност у правом »Јагњету Божјем које узне на се грехе света«. (Јован 1,29)

Верујем да га је оно што је видео подсетило на старе текстове које су му као дечаку читали учитељи у синагоги. Ове речи из Старог завета убедљивим појединоствима описују правог Месију:

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

»Леђа своја подметних онима који ме бијаху и образе своје онима који ме чупаху; не заклоних лица својега од руга ни од заплувања.« (Исаија 50,6)

»Мучен би и злостављан, али не отвори уста својих; као јагње на заклање вођен би и као овца нема пред оним који је стриже не отвори уста својих.« (Исаија 53,7)

»Дају ми жуч да једем, и у жеђи мојој поје ме оцтом.« (Псалам 69,21)

На крсту је овај осуђеник видео Исуса у новој светлости, а то му је помогло да и себе види у правој слици. Рекао је свом другу на другом крсту: »Зар се ти не бојиш Бога, кад си и сам осуђен тако? И ми смо још праведно осуђени; ... али он никаква зла није учинио.« (Лука 23,40,41)

Не знамо како се борио док је стајао пред судијом у Јерусалиму. Не знамо да ли је покушао да докаже своју невиност или да одбрани своја дела. Али знамо да после сусрета са Исусом, није имао много добрих речи за себе. Признао је свој грех и искрено се молио.

»Опомени ме се, Исусе«

Била је то узвишена и искрена молитва! У својој безнадежности, упутио је последњу молитву у свом животу Ономе од кога су се сви окренули.

Народ је одбацио Исуса. Свештеници су Га оптуживали за хулу на Бога. Власти су Га осудиле на смрт. Његови ученици нису више веровали у Њега. Међутим, у души овог злочинца више није било никаквог двоумљења. Његова молитва истиче његову веру и потпуно поверење: »Опомени ме се, Господе! кад дођеш у царство своје.« (Лука 23,42)

Злочинац је знао да се приближава смрт. Знао је да и Исус умире. Али је веровао да смрт не може да задржи Божјег Сина.

»Опомени ме се.« Видео је Исусову божанску природу и сву своју недостојност. Тражио је спасење зато што је знао да је изгубљен и примио непосредан одговор на

Како до вечног живото̑а

своју личну молитву. Исус му је обећао да ће се са њим сусрести у рају.

Исус није обећао покајнику да ће се тог истог дана наћи са њим у рају. Ни Исус тога дана није отишао на небо. У недељу ујутро, одмах после васкрсења, морао је да се овако обрати Марији: »Не дохватате се до мене, јер се још не вратих к оцу својему.« (Јован 20,17) Према речима које је изговорио, Исус није могао да се на дан распећа нађе са злочинцима на небу, јер ни два дана касније Он још није био тамо.

Једноставним померањем знакова интерпункције у овом обећању, нестају све тешкоће. Неки преводиоци управо су то и учинили као Ротерхам који овако преводи овај стих: »Молиш ме да те се сећам тада, заиста данас те уверавам: бићеш са мном у рају.« То не наноси никакву штету оригиналном тексту, зато што апостол Лука у писању ових текстова није користио интерпункцију. Она је била пронађена и уведена после скоро 1400 година. Прилог »данас« може да се замени са »кажем ти« или »бићеш«. Ако тако поступите, онда се све то потпуно слаже са Исусовим речима Марији којима је истакао да још није био са својим Оцем у рају.

Тог истог дана умирућем злочинцу који је тражио спасење, Спаситељ је обећао да ће му дати вечни живот када поново дође у слави свог непролазног царства.

Злочинац се није молио: »Опомени ме се кад умрем.« Он је рекао: »Исусе, опомени ме се када дођеш у царство своје.« Исус му је обећао да ће учинити тачно тако како се молио. Када се Исус буде појавио на свом престолу у свој својој слави, као Цар над царевима, опомењуће се овог злочинца и испунити обећање које му је дао.

Реч »данас« добија дубоко значење када је схватимо као ознаку за време у коме је дато обећање. Тог страшног и трагичног дана у коме је Исус разапет као злочинац; тог дана када су Га сви напустили, па чак и Његови најближи следбеници, Он је злочинцу обећао вечни живот!

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Исусова смрт не означава пораз већ победу. Када су ученици то касније схватили, сетили су се свега што је Исус прорекао о својој смрти на крсту:

»И кад ја будем подигнут од земље, све ћу привући к себи.« (Јован 12,32)

Једноставан пут

Не знамо колико је злочинац још дуго живео пошто је у Исусу нашао свога Спаситеља. Можда тај живот можемо означити сатима или данима, можда само минутима. Он је искористио последњу прилику да нађе Исуса као свога Спаситеља. Колико смо оклевали да донесемо своју одлуку? Колико нам година, колико седмица, колико дана још увек стоји на располагању? Истина је да Исусу можемо да дођемо у једном тренутку, али да ли знамо колико нам је још дана преостало? Није нам познато да ли бисмо касније заиста **желели** да дођемо Исусу. Сада је време да примимо спасење!

Када пажљиво проучимо разбојников пут ка Исусу, све постаје врло једноставно.

Прво: Прихватио је Исуса као Спаситеља.

Друго: Признао је свој грех.

Треће: Обратио се Исусу у молитви.

Зашто и ми не бисмо тако учинили? Сви можемо да се молимо својим речима и у складу са својим потребама:

»Драги Исусе, верујем у Тебе као свога Господа и Спаситеља. Ти можеш променити мој живот. Молим Те учини то сада! Опрости ми све грехе и сачувај ме од зла! Када будеш дошао у слави свога царства и када се сетиш разбојника на крсту, сети се и мене! Хвала Ти, зато што ми помажеш да верујем и прихватим Твоје обећање вечног живота. Амин.«

Где је Бог када се појави зло?

Док је покушавао да замисли како Бог теши, писац М. Е. Парс изразио је своју мисао овим дивним речима:

»Дете моје љубави, ослони се чврсто! И дозволи ми да осетим тежину твоје бриге. Знам твој терет, јер сам га ја уобличио. Ја сам га ставио у своју руку и учинио да његова тежина буде најлакша за тебе. Када сам га ставио на твоју повијену прилику, рекао сам: 'Бићу близу и док се ослањаш на мене, тај терет ће бити мој, а не твој'.«

Док је писао ове редове, писац је можда имао на уму речи које је изговорио апостол Петар: »Све своје бриге баците на њ, јер се он брине за вас.« (1. Петрова 5,7)

Хришћанин – верник није остављен у мраку безнађа када животна искушења прете да га униште. Он има Извор утехе и савета – Некога у кога се може поузда-ти. Он има прибежиште.

Одговори нису лаки

То, ипак, не значи да у условима људских могућности све патње могу да се објасне и потпуно схвате. Вероватно нико потпуно не разуме проблем боли и болести или зашто Бог допушта свирепост у односима међу људима.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Овај део људског искуства покреће многа питања на која узалудно тражимо одговоре.

Бол ће искусити свако од нас. Када у безизлажности и збуњености ви и ја поставимо питање: »Зашто је требало да се то мени догоди?«, или »Зашто је онај који ми је толико драг морао да прође кроз све то?« на то не постоје лаки одговори. Постоје тајне у које људска моћ схватања не може да продре.

Није тешко пронаћи узроке многих несрећа. Ако на пример, нека особа пије а вози, лако можемо разумети зашто је дошло до удеса. Ако неко пуши и добије рак плућа, научници нису много изненађени појавом трагичних последица. Дејство закона о »сетви и жетви« често се врло оштро испољава.

Али шта рећи о невином детету које је убио пијани возач? Или о младићу који је живео здравим и чистим животом, а ипак доживео смртни ударац страшне и неизлечиве болести? Апостол Петар дотиче ову тајну овим речима: »Љубазни! не чудите се врућини која вам се догађа за кушање ваше, као да вам се што ново догађа.« (1. Петрова 4,12)

Када се суочимо са неочекиваним проблемима, непријатним искушењима, тешким неспоразумима и личним трагедијама, заборављамо да то што нас је снашло није ни нова ни непозната појава. Према тексту апостола Петра, верници Цркве пре две хиљаде година, водили су борбу са истим искушењима. Та борба старија је и од искуства Апостолске цркве. У Књизи о Јову која се сматра најстаријом књигом Библије, овако је изражена суштина живљења на Земљи: »Човек рођен од жене кратка је века и пун немира.« (О Јову 14,1) Изгледа да се ова слика у својој дугој историји није нимало изменила! Овај свет препун је невоља, бола, патњи и смрти.

Многи беспомоћно застају пред чињеницом да катастрофе и несреће подједнако погађају и побожне и грешнике. Понекад изгледа као да побожни подносе већи део опште људске патње. То је запазио Асаф, писац химни, и то своје сазнање преточио у стихове 73. псалма! Сјајно напре-

Где је Бог када се појави зло?

довање злих и искушења светих били су и за њега загонетка, све док му Бог није помогао да схвати коначни исход.

Библија наглашава да је патња дошла на овај свет као последица греха. Да греху није било допуштено да уђе на ову планету не би било ни патњи. Када Бог буде уклонио грех и обновио Земљу, неће више бити ни суза, ни жалости, ни бола, ни туге. »Бог ће отрти сваку сузу од очију њихових, и смрти неће бити више, ни плача, ни вике, ни болести неће бити више; јер прво прође.« (Откривење 21,4)

Међутим, чињеница да грех изазива патње не значи да ће сваки појединац патити само због греха који је учинио у свом животу. Истина је да много невоља подносимо зато што су их други изазвали у нашем животу. Понекад, као у Јововом случају, ђаво изазива невоље. Постоје и болна искуства која Бог дозвољава да дођу на нас зато што жели да оствари нарочити циљ који не можемо да сагледамо. Сада »нешто знамо« и »сад видимо као кроз стакло у загонетки, а онда ћемо лицем к лицу; сад познајем нешто, а онда ћу познати као што сам познат.« (1. Коринћанима 13,9–12)

Бол не можемо избећи

Прихватањем Христа не стичемо и осигурање против бола. Сам Христос био је »болесник и вичан болестима«. (Исаија 53,3) Његови пријатељи, верске вође, Његови непријатељи – сви су изазивали неизмерну физичку и душевну патњу у Његовом животу на Земљи. У Гетсиманији се осећао сломљеним под теретом који Му је стављен на плећа. То врло снажно приказује следећи навод апостола Павла: »Он у дане тела својега мољења и молитве к ономе који га може избавити од смрти с виком великом и са сузама приношаше, и би утешен по својој побожности. Иако и беше син Божији, али од онога што пострада научи се послушању.« (Јеврејима 5,7.8)

Исус је патио зато што се налазио на непријатељевој територији. Узрок наших патњи је исти – и ми патимо,

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

зато што живимо на овом грешном свету, а не због тога што нас је Бог напустио.

Бог своје народу никада није обећао лако ходање кроз живот. Али чврсто је обећао да ће их провести кроз живот. Вера никога не ослобађа патњи, али она сваком појединцу даје снагу да све преживи и да из борбе са искушењима изађе као победник. У једној од својих посланица Цркви, апостол Павле подсећа на »невоље, тугу и гоњење« које хришћани морају да поднесе и одмах поставља питање да ли ове тешкоће могу да нас одвоје од Христове љубави. Он даје оптимистички одговор који је без сумње заснован на његовом личном искуству: »Али у свему овоме побеђујемо онога ради који нас је љубио.« (Римљанима 8,35.37)

Апостол Павле истиче да нас Бог љуби. Без обзира на све што се догађа, Бог је љубав и ми живимо у тој љубави. Можда ту стварност нећемо моћи разумети, али – хвала Богу – што се можемо поуздати у Њега. Понекад учимо да се уздамо у Бога више у време проба и патњи него у данима када је све лепо и лако. Неко је истакао да се лепота звезда открива само у најмрачнијим ноћима и да су дугине боје најизразитије када је у позадини олујно небо.

Шта вера чини

Тешко је замислити колико је велика патња оних који не верују у живог Христа и немају вере у Бога љубави који на крају све изводи на наше добро. Вера у Христа не обухвата само наду у живот који ће доћи, већ уздиже поверење у Божју потпору и вођство у садашњем свету. Знамо да за Христа ништа није тешко. Он нас храбри и подржава у свим патњама које у овом животу наилазе на нас.

Често помислим на свог пријатеља који је на посебан начин примао тешкоће које су га сналазиле: »Са нестрпљењем очекујем како ће Господ све то решити!« Ми морамо имати исто поверење, јер Бог никада не допушта да Његово дете само води борбу. Он увек зна где смо и будним оком прати сваки наш корак.

Где је Бог када се појави зло?

Бог познаје појединости из живота сваког човека. Та истина приказана је у догађају у коме је учествовао проповедник Ананија. Све што се том приликом догађа описано је у Делима апостолским у 9. глави. Бог је рекао Ананији да иде и пронађе једног човека – човека који је тражио и питао, човека по имену Савла. Ананија је пошао и према опису који му је Бог дао пронашао је човека Савла. Бог је знао и споменуо назив улице, кућу и име човека. Бог и данас зна појединости које се односе на нас. Познаје назив наше улице. Он зна нашу кућу и нашу собу. Он зна наше име и наше животне околности. Он нас познаје.

Не можемо да кривимо Бога за све што нам се догађа, јер Он не изазива зло и његове последице. Али, Бог може и хоће да учини нешто. Он се брине и жели да Његова деца стекну најбоља искуства. Није лако веровати у то док пролазимо кроз тешке животне прилике. Па ипак, то је истина. Понекад Бог услишава наше молитве друкчије од онога што очекујемо. Неки непознати војник изнео је ову мисао у песми која је пронађена у његовом дневнику:

Молио сам Бога за силу да досегнем успех,
Постао сам слаб да се научим понизно слушати.
Молио сам за здравље да чиним велика дела,
Добио сам немоћ да творим дела боља.
Молио сам за богатство да будем срећан,
Добио сам сиромаштво да будем паметан.
Молио сам за моћ да ме хвале људи,
Добио сам слабост да осећам потребу за Богом.
Молио сам за све да уживам у животу,
Добио сам живот да уживам у свему.
Нисам добио ништа за што сам молио,
Добио сам све што сам ишчекивао.
Моје неизречене молитве услишене су,
Ја сам међу најблаженијима.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Често размишљам о молитви коју сам чуо у једном хришћанском дому. Пре него што смо пожелели »лаку ноћ« и отишли на спавање, имали смо заједничко богослужење. Читали смо библијски текст о књигама на небу у којима се чувају имена Божје деце. Када смо клекнули на молитву, мала девојчица из тога дома изустила је дивну молитву: »Драги Боже, молим те запиши моје име у својој књизи. Ја се зovem Марија!«

За њу Бог је био стваран и био је близу. Он може да буде исти и према свакоме од нас. Он нас воли. У свакој жалости и тешкоћи, можемо да учимо о Њему.

19

Сустрет са живим Христом

Мало је библијских догађаја који толико узбуђују и радују као догађај у коме је учествовао ученик Клеопа и његов безимени пријатељ. У незаборавно јутро васкрсења путовали су из Јерусалима у Емаус. Тај догађај говори о непотребном страху, о разлозима за срећу и задовољство, о снази којом се може савладати свака слабост.

Тешкога срца ова два Исусова ученика кренула су на пут из главног града Јерусалима у сеоце Емаус. Имали су разлога да буду »жалосни« како то истиче један превод Библије. Један други превод још сликовитије описује њихов изглед: »Застали су, на лицу се оцртавала туга.« (Лука 24,17)

Током последња двадесет и четири сата доживели су највеће разочарање у свом животу. Њихов најбољи пријатељ, њихова нада, њихов Месија је мртав.

Док су ишли каменитим путем »они говораху међу собом о свима овим догађајима«. (Лука 24,14) Разговарали су о раздобљу од три и по дивне године које су провели са Исусом. Разговарали су о Његовим силним речима и делима. Сетили су се како су бура и таласи послушали Његову заповест. Изговорио је само три речи, а преминули Лазар изашао је из свог гроба и вратио се у живот. Додирнуо је слепог Вартимеја и одмах му се по-

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

вратио вид! Благословио је мало хране – само пет малих хлебова и две рибе – и нахранио пет хиљада људи! Никодим је тачно узвикнуо: »Рави! знамо да си ти учитељ од Бога дошао; јер нико не може чудеса ових чинити која ти чиниш ако није Бог с њим.« (Јован 3,2) Сетили су се и Петрових речи које је изговорио у име свих ученика: »Ти си Христос, син Бога живога!« (Матеј 16,16) Због свега што смо доживели и сазнали »ми се надасмо да је он онај који ће избавити Израиља«. (Лука 24,21)

Онај који је доказао да има моћ над животом и смрћу може ли икада и сам умрети? Сматрали су да о томе не треба ни говорити. Петар је јавно одбио да прихвати такву могућност. (Матеј 16,21.22) Међутим, сада после свега што се догодило, Клеопа и његов пријатељ, идући према Емаусу, сећали су се жалосних догађаја који су испунили последње дане. Непријатељи су ухватили Исуса, мучили Га и приковали на крст. Умро је као осуђени злочинац. »А сврх свега тога«, размишљао је Клеопа, »ово је данас трећи дан како то би. А уплашише нас и жене неке од наших које су биле рано на гробу. И не нашавши тела његова дођоше говорећи да су им се анђели јавили који су казали да је он жив. И идоше једни од наших на гроб, и нађоше тако као што и жене казаше, али њега не видеше.« (Лука 24,21–24)

Обичне гласине о васкрсењу! Женске приче! Неки од наших људи проверили су, али ништа нису нашли. Наше искуство је горко и безнадно!

Али, тада се нешто догодило што је дубоко потресло ова два човека.

Исус је ишао са њима

Изненада »Исус приближи се, и иђаше с њима«. (Лука 24,15) Они Га нису препознали! У овом тренутку ниједна мисао о живом Христу није прострујала њиховим умом. Очи су им биле замагљене сузама. Када су стигли у Емаус, Странац је изгледао као да мисли да настави свој пут. Али они су Га гостољубиво позвали: »Остани с нама, јер је дан нагао, и близу је ноћ.« (Лука 24,29) Си-

Сусрећ са живим Хришћом

гуран сам да су у остатку свога живота уживали у срећи што су Га позвали у свој дом.

Када је Странац за столом изговорио молитву захвалности, запазили су да је подигао руке да благослови храну онако као што је то Исус чинио. Зачуђени, погледали су боље и открили узбудљиву истину о свом Госту. На рукама су видели ожиљке од клинова. Само Један носио је такве ознаке!

»Тада се њима отворише очи и познаше га. И њега нестале.« (Лука 24,31)

За време путовања Исус их је поучавао »почевши од Мојсија и од свију пророка« да ће прави Месија заиста патити, умрети и поново устати. Можда им је навео пророчанство које је написано 700 година пре овог догађаја, а које описује Месијино страдање: »Презрен беше и одбачен између људи болник и вичан болестима, и као један од кога свака заклања лице, презрен да га ни за што не узимасмо. А он болести наше носи и немоћи наше узе на се, а ми мишљасмо да је рањен, да га Бог бије и мучи. Али он би рањен за наше преступе, избијен за наша безакоња; кар беше на њему нашега мира ради и раном његовом ми се исцелисмо. Сви ми као овце зађосмо, сваки нас се окрену својим путем, и Господ пусти на њ безакоње свих нас. Мучен би и злостављан, али не отвори уста својих; као јагње на заклање вођен би ... и не отвори уста својих.« (Исаија 53,3–7) Или је можда поновио поуке које је дао својим ученицима непосредно пре распећа: »Отада поче Исус казивати ученицима својим да њему ваља ићи у Јерусалим и много пострадали од старешина и од главара свештеничких и књижевника и да ће га убити, и трећи дан да ће устати.« (Матеј 16,21) Сада је пред њиховим речима блистало потпуно испуњење Његових речи које су повратиле снагу њиховом уморном телу.

Не такнувши јело, не размишљајући о одмору, обули су своју прашњаву обућу и пожурили натраг у Јерусалим. Заборавили су на умор и глад. Каменита стаза и ноћни мрак нису их могли омести и зауставити.

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Размотримо за тренутак разлог њихове задивљујуће радости, нове снаге и неодољиве храбрости. Осећали су Христово присуство које је испуњавало њихов живот и време. Он који је патио и умро као жртва помирења за њихове грехе, био је са њима. Осећали су духовну силу која је извирала из личног сусрета са живим Христом.

Сада су схватили старо Исаијино пророчанство које је анђеоло поновио Јосифу: Марија »ће родити сина и надени му име Исус (Спаситељ), јер ће он избавити свој народ од греха њихових. А ово је све било, да се изврши што је Господ казао преко пророка који говори: Ето, девојка ће затруднети и родиће сина, и наденуће му име Емануило, који ће рећи: с нама Бог.« (Матеј 1,21–23)

Најлепши коментар о Христовом животу је онај из књиге »Чезња векова« коју је написала Елен Г. Вајт. Преведена на многе језике, ова књига је снажно утицала на животе стотине хиљада људи. Верујем да има мало оних који читајући ову књигу не могу да осете додир Исуса из Назарета. Прва реченица ове изузетне књиге створена је од ових речи: »Наденуће му име Емануило ... с нама Бог.« Стварност коју је утемељила ова истина изменила је Клеопу и његовог пријатеља. Она може и нас да измени.

Његова стална присутност

Када се после свог васкрсења Исус појавио пред највећом групом људи која Га је одједном видела, Његова вест на расанку била је пуна обећања. Она је веома значајна нарочито за нас који живимо на крају двадесетог века: »Ево ја сам с вама у све дане до свршетка века.« (Матеј 28,20)

Ми гајимо мисао о Некоме ко је поред нас. Шта је то што је учинило да шест кратких стихова из Старог завета постану најомиљеније и најпознатије речи на свету? Питајте сваког побожног човека где се налази тај текст и сигуран сам да ће готово сваки рећи да је то Давидов 23. псалом – псалом о Добром пастиру. »Господ је

Сусрећ са живим Христом

пастир мој, ништа ми неће недостајати. На зеленој паши пасе ме, води ме на тиху воду.« (Псалам 23,1.2) Ако нисте скоро размишљали о овом псалму, прочитајте га поново и запазићете потпуно поверење човека који је научио да се поузда у пријатељство, вођство и заштиту Доброг пастира.

Зашто треба дубоко да размишљамо о овом уверењу у Његово стално присуство? Не знам бољи одговор од овога: »Ништа није беспомоћније, па ипак несавладивије од душе која осећа своју ништавност и потпуно се ослања на Спаситељеве заслуге. Молитвом, проучавањем Његове речи, вером у Његово стално присуство, најслабије људско створење може живети у додиру са живим Христом, а Он ће га држати за руку и никада га неће пустити.« E.G.White, *The Ministry of Healing* p. 182.

Његово стално присуство! Како да гајимо ову мисао? Ујутро се предајемо у Божје руке и молимо се за Његово вођство и друштво у току целог дана. У светлим тренуцима у току дана свесни смо да Он иде и говори са нама... А када залазак Сунца означи крај дана, изговарамо молитву: »Остани са мном, јер брзо пада мрак ...« Ми волимо да размишљамо о Његовој присутности. Али, шта то у ствари значи?

Шта значи Његово присуство

Можда би најпре требало размотрити шта **не** значи дружење са Христом. Библија јасно говори да Он неће отклонити све тешкоће са нашег пута. Иако нисмо од света, ми још увек живимо **на** свету. Иако смо чак и у блиском пријатељству са Спаситељем, не можемо избећи опасности, искушења и патње.

Оно што Његово присуство **стварно** значи јесте снага којом носимо терете. Оно значи храброст којом се сучавамо са животним проблемима и могућност да даље ходамо и онда када тај ход постаје тежак. Апостол Павле изразио је своје схватање живота овим речима: »Јер се ја навикох бити довољан оним у чему сам. Знаш се и понизити, знам и изобиловати; у свему и свакојако

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

навикох, и сит бити, и гладовати, и изобиловати, и немати. Све могу у Исусу Христу, који ми моћ даје.» (Филипљанима 4,11–13)

Оваква вера и искуство ствара велике промене у нашем животу. Ми не избегавамо животне тешкоће, али Исус нас води кроз њих. Имајући ово на уму, послушајмо савет једног непознатог хришћанина: »Немојте да се молите за лак живот, молите се да постанете јачи људи. Немојте се молити за задатке који одговарају вашој моћи. Молите се за силу која одговара вашем задатку. Тада неће само ваша дела постати чудесна, већ ћете и сами бити чудесни, задовољни богатствима у Исусу Христу.«

Неки дечак, чији је отац много путовао, имао је његову слику изнад свог кревета. Једне вечери док је чежњиво гледао слику свога тате, зајецео је: »Желим да тата крочи из те слике!«

Овим дирљивим речима открио је једну од најдубљих тежњи људског срца – потребу за личним додиром. Ми користимо многе замене као што су слике, писма, слајдови, видео уређаји, магнетофонске траке ... Али без обзира на корисност све то не може заузети место неке особе. Ништа не може да се упореди са атмосфером коју ствара присуство особе коју волимо.

Клеопи и његовом пријатељу на путу из Јерусалима у Емаус »Исус се приближи ... и иђаше с њима.« Када су они то схватили, страх је ишчезао и нова радост испунила је њихова срца. Пораз је претворен у победу.

Ви и ја чезнемо за истим искуством. Желимо ослобођење од греха, помоћ у искушењима и надахнуће да успешно живимо. Али како то може да постане стварност у нашем животу? Читајмо поново Христове речи: »Ја сам с вама у све дане до свршетка века.« (Матеј 24,20) Додајмо овај коментар једнога од оних који су живели близу Њега: »Као штит од искушења и надахнуће за чистоту и истину, ниједан други утицај не може бити као осећање Божје присутности.«

Сусрети са живим Христом

Рука која је увек сигурна

Преко Христа приближава нам се сам Бог. То је радосна вест. Не познајем ниједну другу која би била боља и потребнија! Неки људи боје се Бога, јер погрешно верују да Он покушава да нас удаљи с неба. Међутим, истина је сасвим друкчија – Он је дао свог јединородног Сина за наше спасење. Плачући над изгубљеним Христос је открио жалост коју Бог осећа због оних који се удаљавају од Њега.

Кроз Христове речи Бог говори нама. У Христовој личности Он нам се приближава. Немамо потребе да се осећамо усамљеним или запостављеним. Бог жели наше пријатељство. Он је то желео чак и пре него што смо Га ми сами потражили. У Исусу Бог доноси наду безнадежнима, утеху уцвељенима. Он је »Емануило, с нама Бог.«

Пре много година живео је калуђер по имену брат Лоренс. Он је овако изразио своје животно опредељење: »Да сам проповедник, проповедао бих пре свега **упражњавање Божјег присуства.**« То је узвишена истина! »Упражњавање Божјег присуства!« Ако Га позовете, ако Га тражите, ако разговарате са Њим, наћи ћете Га, и сјединићете се са Њим.

Преко свога Духа, Христос је данас уз нас. Нисам нашао бољи опис осећања Његове присутности од онога који је написала једна скромна методисткиња, негде у осамнаестом веку:

»Не знам да ли сам имала срећније тренутке у својој души од оних када сам почињала да радим, немајући ништа испред себе до једне свеће и једног белог чаршава, када нисам чула никакав шум до свој дах: са Богом у својој души и небом у свом оку. Радујем се што сам баш оно што јесам – створење које је способно да воли Бога и које, док год Бог живи – мора бити срећно. Устала сам и за тренутак погледала кроз прозор и угледала Месец и звезде, дело свемоћне руке. Размишљајући о величанствености свемира, опет седнем и сматрам себе једним од најсрећнијих бића у њему.«

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

Једноставна вера у Његову сталну присутност, доводи нас у лични додир са живим Христом. Када се уздамо у Њега, допуштамо Му да нас држи руком »која нас никада неће испустити«.

Крај трагања

Ја сам пут, и истина, и живот.« Рекао је Исус (Јован 14,6).

Добро се сећам веома уваженог и финансијски добро стојећег пословног човека који је озбиљно размишљао да постане хришћанин. У време једне серије проповеди коју сам одржавао у једном малом граду, пробудило се његово занимање за Библију.

»Шта Вас задржава?«, упитао сам га. Није одговорио. Нетремице је гледао у под, а ја сам упорно наставио: »Шта имате у животу, ако нисте сигурни да сте Божје дете?«

Три обичне речи уобличавале су одговор: »Ја немам ништа.«

Његов одговор оставио је на мене дубок утисак. Успешан пословни човек изговорио је неулепшану истину. Његово поштење нагнало га је да схвати стварне животне чињенице. Иако је уживао добро здравље, јавно поштовање и материјална добра, осећао је потребу за нечим већим – нечим важнијим. Слава и богатство нису имали никаквог значаја зато што му је недостајало оно што је битно за истински срећан живот.

У великој супротности са одговором овог пословног човека стоје тврдње једног хришћанина који је патио због свог верског убеђења. У књизи коју је написао по-

сле изласка из затвора описао је своја размишљања и осећања док је био у самици, сурово одвојен од спољашњег света:

»У руци нисам имао Библију, на руци нисам имао сат, у Цепу нисам имао оловку и хартију. Није постојала стварна нада у излазак на слободу. Није постојала стварна нада у живот. Није постојала стварна нада у поновни састанак са онима које сам волео. Једина стварност био је мој Господ и Спаситељ, Исус Христос. Он ми је постао све. Он је требало да сломи шипке и прошири мој простор у тој узаној просторији. Он ми је био најпотребнија храна и зато ме нису бринули оскудни оброци. »Мој оброк« који моји поробљивачи »нису познавали«. Он ће ме обрадовати својим лицем. Он ће ми допустити да чујем Његов глас.«

Ово подсећа на сведочанство апостола Павла које је дао у сличним околностима. Сам у влажној затворској ћелији, очекујући извршење смртне казне, храбри апостол је писао: »Јер ја се већ жртвујем, и време мојега одласка наста. Дobar рат ратовах, трку сврших, веру одржах. Даље дакле мени је приправљен венац правде, који ће ми дати Господ у дан онај, праведни судија; али не само мени, него и свима који се радују његову доласку.« (2. Тимотију 4,6–8)

Коме ћемо ићи?

Исус је једном приликом упитао своје ученике да ли и они желе да Га напусте. Петар је одговорио постављајући друго питање: »Господе! коме ћемо ићи? Ти имаш речи вечног живота.« (Јован 6,68)

Данас и ми постављамо исто питање: Куда да идемо? Ко ће решити наше проблеме? Ко ће нам улисти веру за будућност? Ко ће нам обезбедити сигурно вођство? Ако упитамо људе одакле потичемо, одговор ће бити: »Не знамо.«

Проблеми за које још нема решења уносе немир и незадовољство у живот већине људи. Живот није потпун. Препуштени сами себи осећамо празнину и сна-

Крај шрагања

жну тежњу да је превазиђемо. Зашто постоји свемир? Зашто постоје људска бића на овој планети? Зашто сам ја овде? Да ли има живота после смрти? Шта ће ми се десити? Да ли мој будући живот зависи од начина живота којим живим данас?

Сви дубоко размишљамо о вековном питању: »Шта је прави смисао живота?« Једемо, радимо, спавамо ... Дани, седмице и године пролазе ... Постајемо стари, болесни и слаби ... Шта тада? Зар да прођемо кроз све ово само зато да бисмо били одбачени као стара изношена одећа? Морамо ли да се уклонимо да би други могли да заузму наша места? Како да одгонетнемо ову велику животну загонетку?

Жива вера у Христа одговара на многа питања која постављамо. Христос нам је за наше добро открио истину о Богу, животу, смрти, паклу и небу. Божанска наука открива нам наше порекло, смисао нашег постојања и куда идемо.

Године 1938. кинески филозоф др Линг Јутанг написао је књигу »Важност живљења«, која га је учинила славним у свету. Она говори о радости живљења и преведена је на многе језике. Лин Јутанг био је хришћанин, али у књизи говори зашто је раскинуо са хришћанством. Једно поглавље носи наслов: Зашто сам паганин. Међутим, после извесног броја година оваквог живота, променио је мишљење.

Године 1959. написао је другу књигу »Од незнабошца до хришћанина«. На њеним страницама описује своје враћање хришћанској вери и објашњава разлоге свог повратка у хришћанство. Овај у свету чувени филозоф дао је занимљиву слику великих источњачких религија које је веома добро познавао. Међутим, закључио је овим поређењем:

»Угаси свеће! Сунце се родило!, рекао је велики усањени филозоф када је цар Јао ступио на престо. Таква је природна уображена величина када човечанство угледа неупоредиву светлост. Христова Реч је реч Сунчеве светлости у поређењу са светлошћу свих мудраца,

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

филозофа и учених људи из било које земље. Као и врх Јунгфрау који доминира над леденицима у царству снегова и изгледа као да додирује и само небо, Христово учење поседује ту непосредност, јасноћу и једноставност која чини да се постиде сви други напори човековог ума у трагању за Богом или упознавању Бога.«

Др Лин Јутанг такође дао је и следеће лично искуство:

»Више од тридесет година моја једина религија била је хуманизам: вера да је човек вођен разумом, довољан самоме себи; да ће сам напредак у знању аутоматски донети бољи свет. Али, постајући сведок напретка материјализма двадесетог века и понашањем народа који живе без Бога, убеђен сам да хуманизам није довољан – да човек за свој голи опстанак – потребује додир са Силом која је изван њега и која је већа од њега самога. То је разлог зашто сам се вратио хришћанству... Ја више не питам – Постоји ли задовољавајућа религија за савременог, образованог човека? Моје трагање је завршено. Ја сам се опет вратио дому.«

Вечност у нашим срцима

Пре много година, Давид је изразио чежњу своје душе овим речима: »Као што кошута тражи потоке, тако душа моја тражи тебе, Боже! Жедна је душа моја Бога, Бога живога.« (Псалам 42,1.2)

Већина људи доживи време када осећа ову велику жеђ за нечим што недостаје њиховом искуству. Нека неодређена празнина, нека незадовољена духовна жеља сведочи у корист чињеници да је Бог ставио вечност у наша срца. Наша радост не може бити потпуна све док се наше трагање не заврши и поново пронађемо »пут у дом«.

Како смо нашли пут?

Христов одговор на најважније животно питање није сложен. Њега могу разумети једноставни људи који живе у најпримитивнијим условима. Њега могу разуме-

Крај шрагања

ти и образовани научници и велики ствараоци. Одговор се налази у овим речима: »А који га примише даде им власт да буду синови Божји, који верују у име његово.« (Јован 1,12)

Они који »верују у име његово« имају силу, право да постану Божји синови и кћери. Шта то значи? Један од најбољих одговора налази се у овим једноставним речима: Не можете искупити своје прошле грехе; не можете изменити своје срце и начинити себе светима. Али Бог обећава да ће све то учинити за вас преко Христа. Ви **верујете** у ово обећање. Ви признајете своје грехе и предајете се Богу. Ви **хоћете** да Му служите. Чим то урадите, Бог ће испунити своје обећање. Ако верујете у обећање, ако верујете да вам је опроштено и да сте очишћени – Бог ће заменити чињеницу; постаћете здрави, као одузети човек који је веровао да га Исус може излечити.

Немојте чекати да **осетите** да сте оздравили, већ реците – верујем у то; то је истина не зато што то осећам, већ зато што је Бог обећао.

Само Јеванђеље нуди такав начин спасења. Друге религије остављају човека да се својом силом сам подигне, насупрот исконској истини да нас Исус Христос уздиже ка Богу. »И надени му име Исус; јер ће он избавити свој народ од греха њихових.« (Матеј 1,21)

Познавање Христа

Пре много година у једној малој школи радио је стари професор чији је живот имао необично снажан и позитиван утицај на његове ученике. Један љубопитљиви ученик желео је да открије тајну утицаја старог професора. Једне вечери ученик се сакрио у професоровој радној соби у којој је стари човек проводио извесно време сваке вечери.

Било је касно када је професор дошао, али младић је добро видео како је његов наставник сео и отворио Библију. Када је завршио читање погнуо је главу и тихо се помолио. Док је затварао Библију, погледао је горе и

СУТРА ПОЧИЊЕ ДАНАС

гласно рекао: »Господе, ми још увек познајемо један другога.«

И ми можемо имати овакво узвишено искуство пристоног познанства са Христом. Његове речи имају исту свежину и вредност личне божанске поруке као и пре двадесет векова. Он данас отклања сваки страх. Он даје наду у бољу будућност. Заједница са Њим отвара пут у највеће животно искуство. У Њему налазимо одговор на сва животна питања и циљ свих животних трагања.